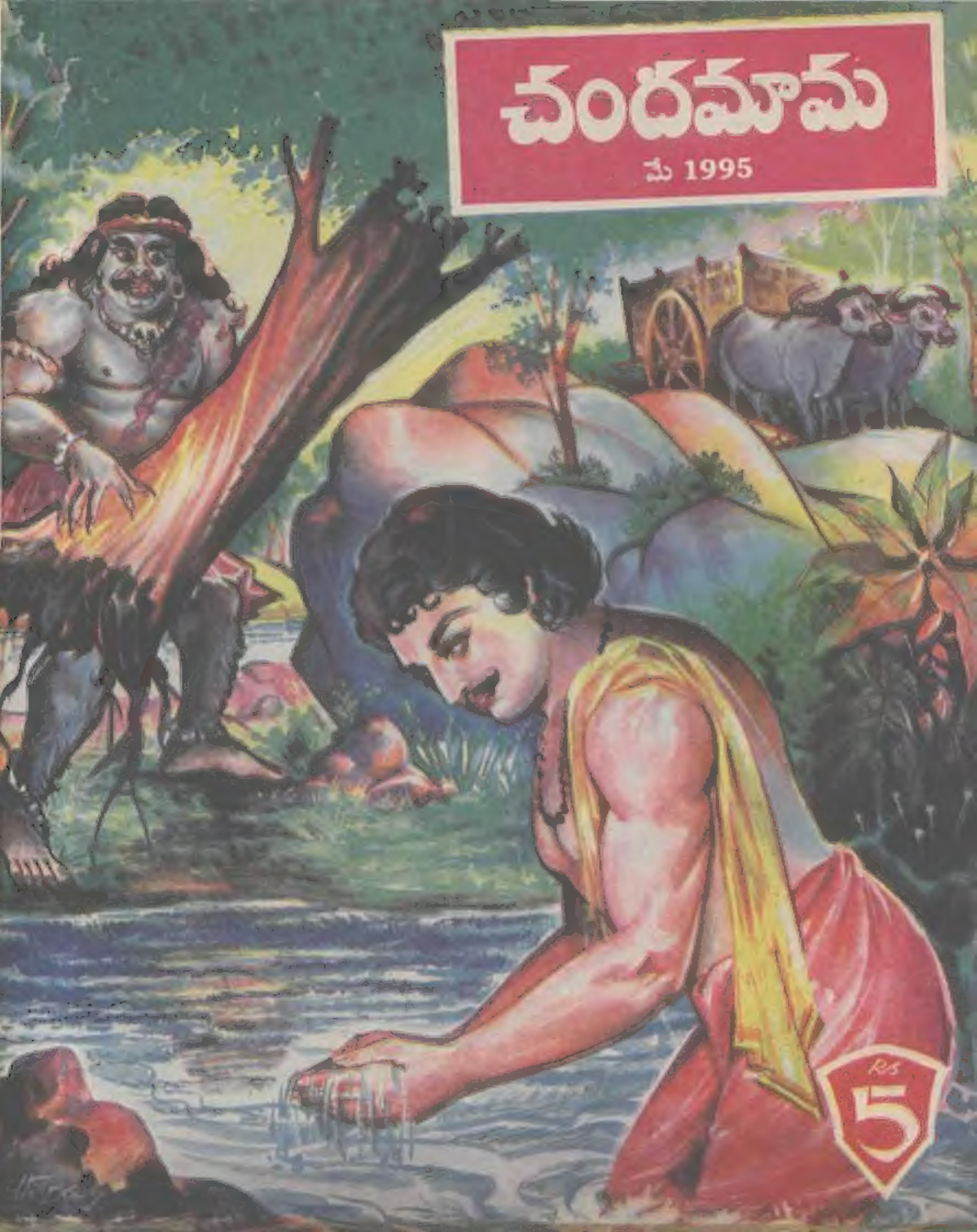

చంద్రమామ

మే 1995

Rs
5

శ్రీ పద్మ సాహస్ర పదావళి అనుబంధం అంక
శ్రీ పద్మ సాహస్ర పదావళి అనుబంధం అంక

చార్జ్ హాపిన్స్ ర్యాపర్లు వంపించండి, ఉర్రూతలూగించే కాసుకలు పొందండి.

சென்னை

உலக வசிக் கிட. அரு அபிந்

సంపీనప్పయ్య చన్ ప్లాట్ మరియు:

ప్రకర్. పార్ల పాపెన్ 4 ర్యావల్లు వంపెనవ్వుడు జంగిల్ బుక్ ప్రకర్.

20 ర్యావర్లు వంచినప్పుడు పరిహాసం

10 శ్యావమ్ము

ಜಂಗಳ ಬುಕ್

205 225

* పాల్గొన్న వారందరికీ కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాము.

శిష్యుడు ప్రశ్న యొక్క కొత్త వస్తువును మరల.

తృతీయకాండ

ఉద్ధృతములు మహా భక్తి-ప.

సాక్షర స్థాపకులైన కవరునై మీ పేరూ,
అడమి వ్రాసి, దాంతో బాటు పాక్ష
సాక్షి స్థాపకులైన అడమి అడమి
సంపాదకు: సాక్షి స్థాపకు, పి.డి.
డాక్స్-907, దాంతో బాటు-400 057.

స్టూట్ జ్యూన్ లేదా ఏప్రిల్ ఎటాచింగ్, బరిస్టర్ స్టూట్ ఎటాచింగ్.

మీరు చదివారా?

వసుత

మే 1995 సంచిక!

ప్రగతి - వసుత

వినియోగదార్ల కథల పోటీలో పాల్గొనండి!

రూ. 2000/- బహుమతులు గెలుపొందండి!

వినియోగదార్ల హక్కుల పరిరక్షణకై విశేష కృషిచేస్తున్న - ప్రగతి కన్స్యూమర్ సొసైటీ, హైదరాబాదు - వనిత సంయుక్తంగా నిర్వహిస్తున్న ఈ కథలపోటీ - ఇవాళ సామాన్య పౌరుల నుంచి 'అసమాన్య' పౌరుల వరకు అందరూ ఎదుర్కొంటున్న వినియోగదార్ల సమస్యల గురించి ఒక అవగాహన పెంపొందించుకోడానికే. కాబట్టి కలం పట్టండి... మీ సమస్యల చుట్టూ ఈ నియమాలు చదివి, కథ అల్లండి! ఈ బహుమతులు గెలుచుకోండి!!

మొదటి బహుమతి	- రూ. 750/-
రెండవ బహుమతి	- రూ. 500/-
మూడవ బహుమతి	- రూ. 300/-
నాల్గవ బహుమతి	- రూ. 200/-
రెండు ప్రత్యేక బహుమతులు	- రూ. 125/-

విబంధనలు :

* మీ రచనకు కథావస్తువు సైదు ఎన్ను దగ్గర్నుంచి విమాన ప్రయాణం దాకా ఏదైనా కావచ్చు. వినియోగదార్లపై జరిగే చిన్న పెద్ద మోసాలు, అలా జరగకుండా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, జరిగితే తీసుకోవలసిన చర్యల గురించి సూచనలు మీ రచనలో, కథ రూపంలో చొటుచెసుకోవాలి.

* మరీ సీరియస్గానే నాగాలని లేదు. వ్యంగ్యంగా, హాస్యయుతంగా రచన సాగినా పర్యాలేదు కానీ పై అంశాన్ని గుర్తుంచుకోండి.

* కథ ఆరు పేజీలకు (పుల్స్కేప్ సైజులో) మించరాదు.

* తిరుగు టపా వుండదు కాబట్టి, స్టాంపులు, కవర్లు జతపరచనవసరం లేదు.

* ఈ పోటీలో ప్రగతి, వనిత సెబ్బిండులు, వారి బంధువులు పాల్గొనరాదు.

* ఈ పోటీలో పురుషులూ పాల్గొనవచ్చు.

* కథను, వినియోగదార్ల కథల పోటీకి అని కవర్పై రాసి, వనిత, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవతని, మద్రాసు - 600 026 చిరునామాకి పంపాలి

కథలు పంపవలసిన చివరి తేదీ : మే 31, 1995

ఫలితాలు : జనవరి (జూలై '95) సంచికలో!

Say "Hello" to text books and friends
'Cause School days are here again
Have a great year and all the best
From Wobbit, Coon and the rest!

It's time to go back to school again. Time for text
books. Time for games. Time to meet old friends.
And make new ones. Time to start studying
again. Because there's so much to learn about
the world around you.

From all of us here at Chandamama, have a
great year in school. And remember to tell us
what you've learnt everyday, when you
come home from school !

THE

H A N D A M A M A

C O L L E C T I O N

SUPER
NUMBER

చందమామ

మే 1995

ఈ సంచికలో కథలు-వింతలు-విశేషాలు

వార్తలు-విశేషాలు9	• సోతురాజుభూతాలు	...37
పొల్లుమాట	...10	• పనివాడితెలివి	...41
తగినకోడలు	...16	• మహాభారతం-12	...45
భువనసుందరి-8	...17	• ఐకమత్యం!	...52
చందమామ కబుర్లు	...24	• చందమామ అనుబంధం-79	...53
ముగ్గురుత్యాగులు (జే.క)	...25	• బ్రహ్మయ్యదిగులు	...57
చెక్కచెప్పలు - తోలుచెప్పలు	...32	• చేపలబావి	...62
మనదేశపు కోటలు-4	...33	• ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ	...65

విడి ప్రతి : 5.00

సంవత్సర చందా : 60.00

చందమామ

సంస్థాపకుడు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

పిల్లల ఆరోగ్యం

ఇటీవల యూనిసెఫ్ జరిపిన ఒక సర్వేలో కొన్ని భయానకమైన విషయాలు బయటపడ్డాయి. మన దేశంలో 44 శాతం పిల్లలకు సరైన పోషకాహారం లభించడంలేదు. వాళ్ళల్లో 19 శాతం పిల్లల పరిస్థితి మరిచావు బతుకుల మధ్య ఉన్నది. 22,00,000 మంది పిల్లలు థైరాయిడ్ లోపంతోనూ, 66,00,000 మంది పిల్లలు కండరాల బలహీనత వల్ల సరిగ్గా కదలలేకుండా ఉన్నారు. దీనికి కారణం ఆహారంలో ఇనుముశక్తి లోపంవడమే. యేటా 9,000 మంది శిశువులు నెలలు నిండక ముందే పుడుతున్నారు. విటమిన్ 'ఎ' లోపం వల్ల యేటా 60,000 మంది పిల్లలు కంటిచూపు కోల్పోతున్నారు. 25 కోట్ల మందికి అంటే, జనాభాలో 30 శాతం మందికి పోషకాహారం లభించడం లేదు. అంటే వీరందరూ దారిద్ర్యరేఖకు దిగువనున్న వారే!

పిల్లలకు పోషకాహారం ఇచ్చే శక్తి తల్లిదండ్రులకు లేనప్పుడు, ప్రభుత్వమే ఆ బాధ్యతను చేపట్టాలి. ఈ విషయాన్ని గుర్తించే మనదేశంలో ఇంచుమించు అన్ని రాష్ట్రాలూ ప్రాథమిక పాఠశాలలలో చదివే పేదపిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజన పథకాలను అమలుచేస్తున్నాయి. అయితే, బడికి వెళ్ళలేని పిల్లల పరిస్థితిని గురించి, బడిమానేసిన వాళ్ళ పరిస్థితిని గురించి ఇక్కడ ఆలోచించాలి.

తల్లితండ్రుల ఆర్థిక స్థితిని పెంచడానికి; పాలూ, పప్పులూ వంటి ఆహార పదార్థాల ధరలు వాళ్ళకు అందుబాటులో ఉండేలా చేయడానికి ప్రభుత్వం కృషి చేయాలి. అంతేకాదు; సక్రమమైన పరిశోధనల ద్వారా పిల్లల ఆరోగ్య పరిరక్షణ విషయంలో ప్రభుత్వం జాగ్రత్త తీసుకోవాలి. వ్యాధులు వచ్చాక అవస్థ పడడంకంటే అవి రాకుండా జాగ్రత్త పడడం శ్రేయస్కరం. అప్పుడే అందరికీ ఆరోగ్యం అన్న లక్ష్యాన్ని సాధించగలుగుతాము.

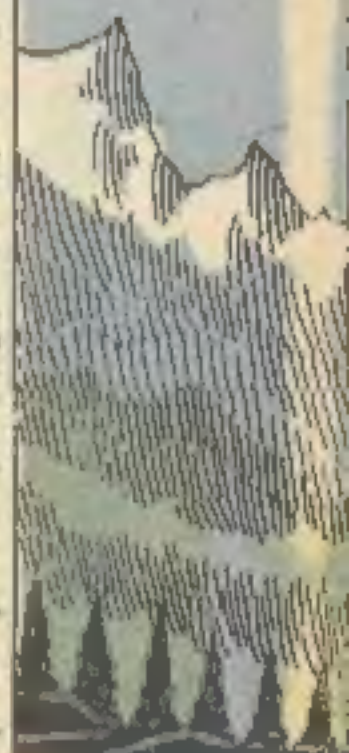
సంపుటి : 97

మే '95

సంచిక : 5

విడిప్రతి : 5.00

సంవత్సర చందా : 60.00

వార్తలు - విశేషాలు :

ఐర్లాండులో శాంతికోసం

ఐర్లాండు ప్రజలకు సెయింట్ ప్యాట్రిక్స్ దే చాలా ముఖ్యమైన రోజు. క్రీ.పూ. 4వ శతాబ్దంలో అది సెర్ప్స్ కాలనీగా ఉండేది. ఆ తరువాత 900 సంవత్సరాలకు అక్కడ క్రైస్తవమతం వ్యాపించింది. ఇంగ్లాండులో పుట్టి, ఓడదొంగల వాతబడిన ప్యాట్రిక్, ఉత్తరార్ధరా క్రైస్తవ మిషనరీగా శిక్షణపొంది క్రీ.శ. 450 ప్రాంతంలో ఐర్లాండు చేరుకుని, అక్కడ క్రైస్తవ మతవ్యాప్తికి పాటుపడ్డాడు. ఆయనను ఐరిష్ ప్రజలు ఎంతగానో గౌరవిస్తారు. మార్చి 17వ తేదీ భక్తి శ్రద్ధలతో ఆయనను స్మరించుకుంటారు.

ఈయేడు మార్చి 17వ తేదీ వాషింగ్టన్ లోని 'నైట్ హౌస్' ఇరువురు ఐరిష్ నాయకులకు అభినందన ఏర్పాటు చేసింది. ఐరిష్ ప్రధానమంత్రి జాన్ బ్రూటన్, సినఫీన్ నాయకుడు జెర్రీ ఆడమ్స్ ఈ అభినందన సభలో పాల్గొన్నారు. గత 25 సంవత్సరాలుగా బ్రిటన్ తో యుద్ధం సాగిస్తున్న ఐరిష్ రిపబ్లికన్ ఆర్మీ (ఐ. ఆర్.ఎ) రాజకీయ ప్రతినిధిగా జెర్రీ ఆడమ్స్ భావించబడడం వల్ల, ఆయనను అమెరికా అహ్వానించడం బ్రిటన్ కు నచ్చలేదు. అయితే, ఐ.ఆర్.ఎ. యుద్ధ విరమణను ప్రకటించి, గత సెప్టెంబర్ నెల నుంచి బ్రిటన్ తో సుస్థిరశాంతి కోసం మంతనాలు జరుపుతున్నది కాబట్టి, దాని రాజకీయ ప్రతినిధిని అహ్వానించడంలో తప్పలేదని అమెరికా భావిస్తున్నది.

ఐర్లాండు — యునైటెడ్ కింగ్ డమ్ (గ్రేట్ బ్రిటన్, స్కాట్ ల్యాండ్, వేల్స్) తో కలిసినది నార్తర్న్ ఐర్లాండు గానూ, రిపబ్లిక్ ఆఫ్ ఐర్లాండ్ అనే దక్షిణ ప్రాంతంగానూ విభజించబడి ఉన్నది. అంతవరకు గ్రేట్ బ్రిటన్ అధికారంలో ఉన్న ఐర్లాండులో 1916వ సం॥లో తిరుగుబాటు జరిగింది. 1921వ సం॥లో దక్షిణ ప్రాంతం 'ఐరిష్ ఫ్రీ స్టేట్' గా విడిపోయింది.

అది బ్రిటిష్ కామన్వెల్త్ ను వదిలి 1949వ సం॥లో రిపబ్లిక్ ఆఫ్ ఐర్లాండ్ అయింది. 1916వ సం॥లో తిరుగుబాటులో పాల్గొని జైలు పాలయిన ఈమన దీ వలేరా, సినఫీన్ జాతీయ పార్టీ నాయకుడయ్యాడు. ఆయన 1917వ సం॥లో బ్రిటన్ తో శాంతిప్రయత్నాలు చేశాడుగాని, అవి విజయవంతం కాలేదు. ఆయన 1932వ సం॥లో ప్రధాన మంత్రి అయి, 1959వ సం॥లో అధ్యక్షుడయ్యాడు.

ఉత్తర ఐర్లాండులో ప్రాటస్టెంట్లు అధిక సంఖ్యాకులు. వాళ్ళు బ్రిటన్ తో ఉన్న సంబంధాలను బలపరిచారు. అల్పసంఖ్యాకులయిన రోమన్ కేథలిక్కులు వివక్షతకు లోనవుతున్నామని భావించి, ఐరిష్ రిపబ్లిక్ తో కలిసి పోవాలనుకున్నారు. 1969వ సం॥లో ఇరు పక్షాల మధ్య హింసాత్మక ఘర్షణలు ప్రారంభమయ్యాయి. ఐర్లాండు సమైక్యత కోసం ఏర్పడిన ఐ. ఆర్.ఎ. కార్యరంగంలోకి దిగడంతో బ్రిటిష్ సేనలతో ఘర్షణలు మరింత పెచ్చరిల్లాయి. అది 25 సంవత్సరాలు సాగాయి. 3,000 మంది మరణించారు. 1994 వసం॥ ఆగస్టులో ఐ.ఆర్.ఎ. గెరిల్లా యుద్ధ విరమణకు పిలుపునిచ్చింది. అప్పటి నుంచి సినఫీన్ రాజకీయ పరిష్కారం కోసం పోరాడుతున్నది.

అమెరికా ఒకప్పుడు సినఫీన్ ను తీవ్రవాదసంస్థగా పరిగణించి దానితో సంబంధాలు నిషేధించింది కూడా. అయితే, ఐ.ఆర్.ఎ. యుద్ధవిరమణ ప్రకటించిన తరువాత తన ధోరణిని మార్చుకున్నది. ఐర్లాండు, ఇంగ్లాండుల మధ్య శాంతి ఏర్పరచడానికి అమెరికా అధ్యక్షుడు బిల్ క్లింటన్ ఆశిస్తున్నాడు. అలాంటప్పుడు ముఖ్యమైన వర్వదినం సందర్భంగా ఇరుపక్షాల నాయకులను సమావేశ పరచడంకన్నా మంచిమార్గం ఉండదు కదా!

పొల్లుమాట

సుశాంతుడు, సుమనుడు ఒకే గురుకులంలో చదువుకున్నారు. గురువు, సుశాంతుణ్ణి వ్యాపారంచేయమన్నాడు. సుమనుణ్ణి పాండిత్యంలో మరింతగా కృషిచేయమన్నాడు.

ఆ ప్రకారం సుమనుడు స్వగ్రామానికి వెళ్ళి సకల శాస్త్రాలనూ అకళింపు చేసుకోసాగాడు. సుశాంతుడు పట్నం వెళ్ళి వ్యాపారం ప్రారంభించి, అచిరకాలంలోనే లక్షలాక్షించాడు. డబ్బు చేరడం వల్ల అతడి చుట్టూ చుట్ట పక్కాలు, స్నేహితులు కూడా ఎక్కువగా చేరారు. చాలా మంది అతణ్ణి అదే పనిగా పొగుడుతూండేవారు.

అలా కొంతకాలం గడిచాక, ఒకరోజున సుశాంతుడింట్లో సాధువొకడు భోజనం చేసి, "నీకేం కావాలో కోరుకో, నాయనా!" అన్నాడు.

సుశాంతుడు నవ్వి, "స్వామీ! నాక్కావలసిన వన్నీ నేనే సంపాదించుకున్నాను. నాకు లేని దివ్యగల శక్తి మీకున్నదని నేననుకోను. తమ

రికేమైనా కోరిక వుంటే చెప్పండి. నేనే తీర్చగలను," అన్నాడు.

దానికి సాధువు నవ్వి, "అన్నీ వున్నాయని అనుకోవడం అజ్ఞానం. నువ్వు జ్ఞానాన్ని సంపాదించుకోవాలన్నదే నా కోరిక," అన్నాడు.

"నేను సంపాదించినదంతా నా జ్ఞానం వల్లనే వచ్చింది. నన్ను మీరు జ్ఞానం సంపాదించమనడం విచిత్రంగా వుంది," అన్నాడు సుశాంతుడు.

"జ్ఞానమున్నవారు పొల్లుమాట అనరు. నువ్వు అజ్ఞానివి కాబట్టే నా కోరికను తీర్చగలనని అన్నావు. కానీ నేనెలాంటి కోరిక కోరుతానో ఊహించనైనా ఊహించలేవు. నా కోరికను మానవ మాత్రులెవ్వరూ తీర్చలేరని గ్రహించేదాకా, నువ్వు జ్ఞానం సంపాదించక తప్పదు," అన్నాడు సాధువు.

సుశాంతుడికి కోపం వచ్చింది. అది పైకి కనబడనీయకుండా, "పొల్లుమాట అనని

జ్ఞానిని గురించి తమకు తెలిస్తే చెప్పండి. వెళ్ళి జ్ఞానం సంపాదించుకుని వస్తాను,” అన్నాడు వెటకారంగా.

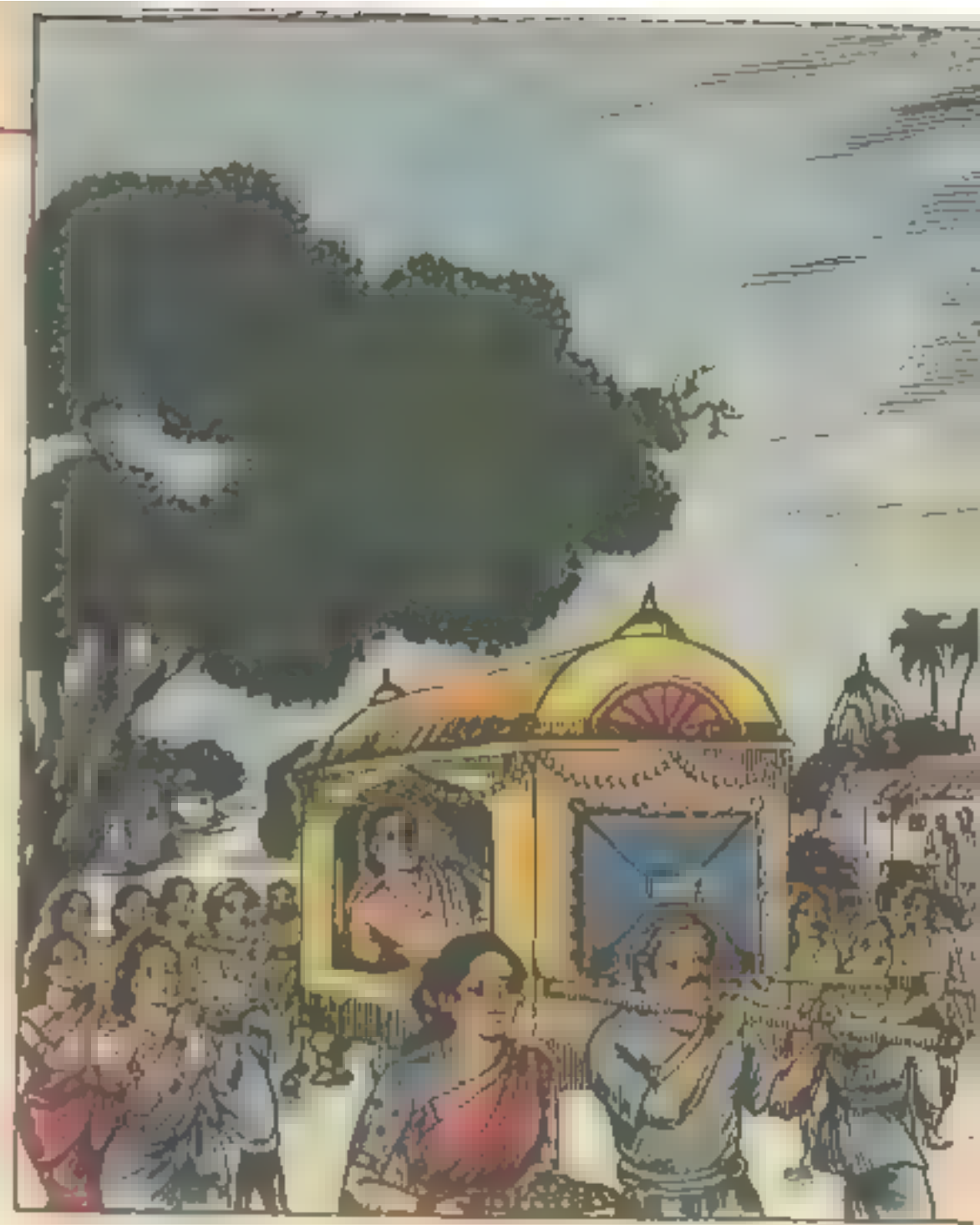
“అయితే శకటాపురం వెళ్ళు. అక్కడ సుమనుడనే జ్ఞాని వున్నాడు. ఆయనను సేవించుకో,” అని వెళ్ళిపోయాడు సాధువు.

సుమనుడి పేరు వినగానే తృల్లిపడ్డాడు సుశాంతుడు. వాడుకానీ గురుకులంలోని తన స్నేహితుడు కాదు కదా అని అతడికి అనుమానం వచ్చింది. ఎందుకంటే - సుమనుడు శకటాపురంలోనే స్థిరపడ్డాడు.

గురుకులంలో చదివిన వారందరిలోనూ, తనే గొప్పవాడినయ్యానని సుశాంతుడు ఇన్నాళ్ళూ నమ్ముతూ వచ్చాడు. సాధువు మాటలు వినగానే సుశాంతుడిలో అనుమానంతోపాటు, అసూయకూడా పుట్టి, వెంటనే శకటాపురానికి ప్రయాణమయ్యాడు.

తానెంత గొప్పగా జీవిస్తున్నాడో శకటాపురం వాళ్ళకు తెలియాలని, సుశాంతుడు చాలా ఆర్పాటంగా బయల్పెరాడు. ముత్యాలపల్లకిలో దాసదాసీ జనం వెంటరాగా, అతడు నాలుగు రోజులు ప్రయాణం చేసి శకటాపురం చేరుకున్నాడు.

శకటాపురం ఊరు చాలా పెద్దది. అక్కడ సుమనుణ్ణి గురించి వాకబు చేస్తే, ఎవరూ అతడి ఇల్లు ఫలానా చోట అని చెప్పలేక పోయారు. అనుకోకుండా సుమనుడి శిష్యుడొకడు తటస్తపడి విషయం తెలుసుకుని,

సుశాంతుణ్ణి తన గురువుగారింటికి తీసుకు వెళ్ళాడు.

సుమనుడి ఇల్లు పరిశుభ్రంగా వున్నప్పటికీ చిన్న పెంకుటిల్లు మాత్రమే. అదిచూసి సుశాంతుడు మనసులో ఎంతో సంతోషించి, ‘వీడు నాకంటే గొప్పవాడు కాలేదు,’ అన. కున్నాడు. కారణం - అతడికి పట్నంలో ఏదైనా తస్థుల మేడలే మూడున్నాయి.

సుశాంతుడు వెళ్ళిన సమయంలో, సుమనుడు ఊళ్ళో లేడు. జమీందారెవరో కబురు చేస్తే పండిత సభలకు వెళ్ళాడు. రేపటికి తిరిగి వస్తాడు. ఈ విషయం చెప్పి సుమనుడి భార్య గీత, సుశాంతుణ్ణి సాదరంగా ఆహ్వానించింది.

ఆ ఇంట్లో సుమనుడి శిష్యులు నలుగురున్నారు. సుశాంతుడు వాళ్ళను పలకరించి, సుమనుడి వద్ద డబ్బు ఏమాత్రం వున్నదని అరా తీశాడు. వాళ్ళు తల అడ్డంగా తాటించి, “మాకు చదువు బాగా వస్తుందని చెప్పి, గురువుగారే మమ్మల్ని పోషిస్తూ చదువు చెబుతున్నారు. ఆయనవద్ద డబ్బెంత వున్నదీమాకు తెలియదు,” అని చెప్పారు.

సుశాంతుడితో పాటు అక్కడకు మొత్తం ఇరవై మంది పరివారం వచ్చారు. అందరికీ గీత పంచభక్త్య పరమాన్నాలతో విందు చేసింది.

సుశాంతుడా సాయంత్రం శిష్యులను పిలిచి, “మీ గురువు నా స్నేహితుడు. చూడా

లనిపించి వచ్చాను. రోజూ ఈనాటిలా భోజనాలు పెడితే, మీ గురువు అప్పలపాలవుతాడు. అది నాకిష్టం లేదు. ఏ దుకాణంలో నరుకులు మీరు అరువు తెస్తున్నదీ నాకు చెప్పండి. మొత్తం బాకీ నేను తీర్చేస్తాను,” అని చెప్పాడు.

“అవన్నీ మాకు తెలియవు. వచ్చాక గురువుగారికి చెప్పండి,” అన్నారు శిష్యులు.

మర్నాటికల్లా సుమనుడు పండిత సభల నుంచి తిరిగి వచ్చాడు. అతను సుశాంతుణ్ణి చూసి అనందంతో కొగిలించుకుని విశేషాలడిగి తెలుసుకున్నాడు. సుశాంతుడు గొప్ప సంపన్నుడయ్యాడని ఎంతో సంతోషించాడు.

సుశాంతుడు మాత్రం అసంతృప్తిగా, “నా గొప్పతనం నాకు సంతోషాన్నివ్వడం లేదు. నువ్వు కూడా నాస్థాయికి చేరుకుంటే, అప్పుడే నాకు అనందం కలుగుతుంది. నీ జీవిత విధానం నాకు నచ్చలేదు. ఇక్కడ ఊరూ పేరూ లేకుండా కాలం గడుపుతున్నావు. ఇంత చిన్న ఇంట్లో వుంటూ, భార్యకు నగలైనా కొనక - నలుగురు శిష్యులను తిండి పెట్టి పోషించడానికి పూనుకున్న నువ్వు జ్ఞానివా, మూర్ఖుడివా? నా మాట విని నాతో మా ఊరు వచ్చేయ్యి. నీకు వ్యాపారం నేర్పుతాను,” అన్నాడు.

నిజానికి సుశాంతుడికి, సుమనుడి పట్ల జాలి లేదు. తన గొప్పతనాన్ని ప్రకటించుకోవడానికే అతనా మాటలన్నాడు. అయితే

సుమనుడు మాత్రం మిత్రుడి మాటలు శ్రద్ధగా విని, "నేనీ ఊరు విడిచి రావాలంటే ముందుగా అప్పలన్నీ తీర్చాలి. లేకుంటే అప్పలవాళ్ళు నన్ను కదలనివ్వరు," అన్నాడు.

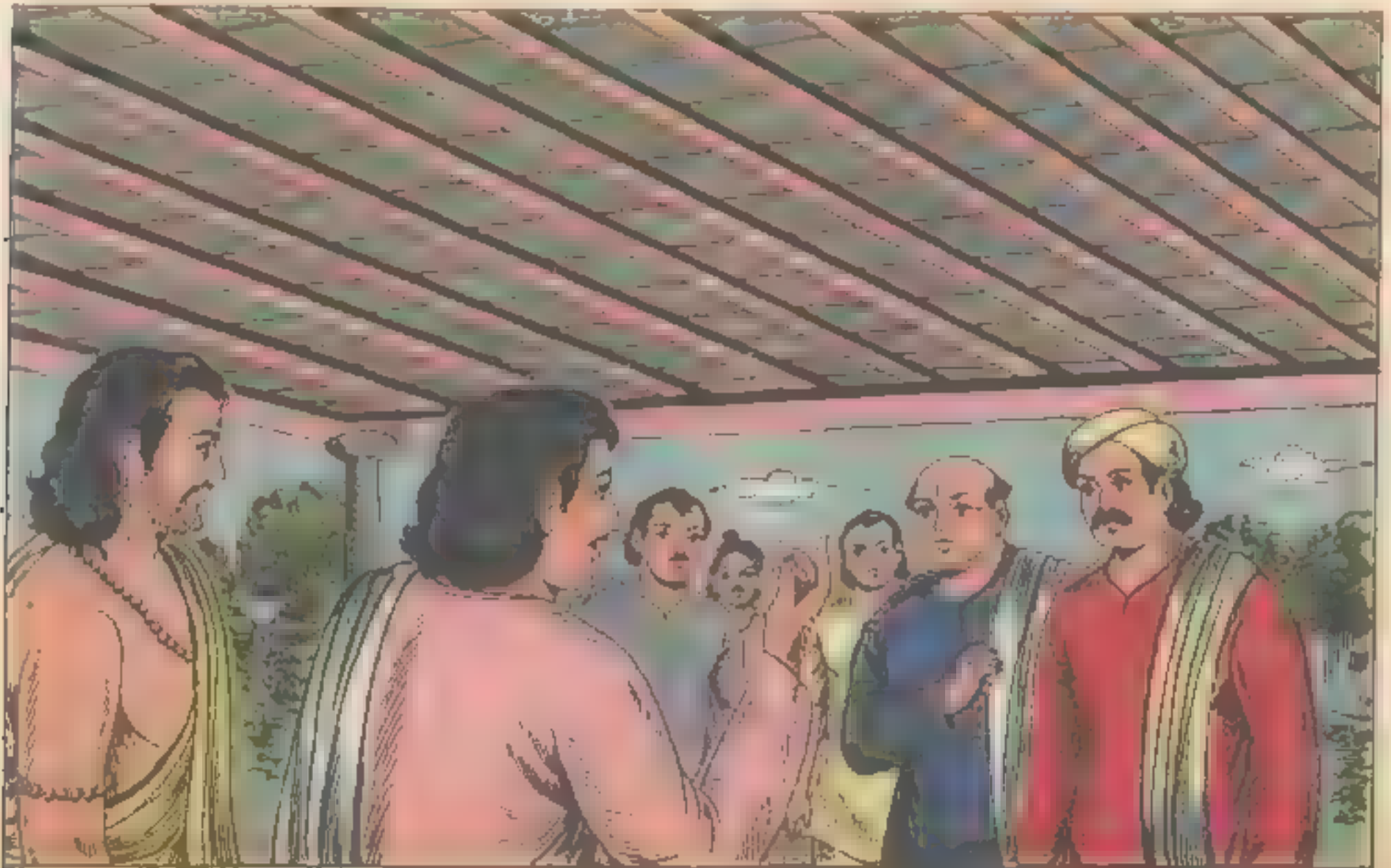
వాళ్ళందరినీ పిలిపించమన్నాడు సుశాంతుడు. శిష్యులు వెళ్ళి వాళ్ళను పిలుచుకు వచ్చారు. వాళ్ళు మొత్తం ఐదుగురు. ఒకడు వడ్డీవ్యాపారి. ఇంకొకడు కిరాణాదుకాణంవాడు. ఒకడు ఇల్లు కట్టిన మేస్త్రీ. ఒకడు తాళపత్రాలమ్మేవాడు. ఇంకొకడు బండివాడు. అందరికీ కలిపి సుమనుడు నాలుగు వేలవరహాల దాకా బాకీ వున్నాడు.

"మీ అందరి బాకీలు నేను తీర్చేస్తాను. మీరు సుమనుణ్ణి విడిచిపెట్టండి," అన్నాడు సుశాంతుడు.

దీనికి అప్పలవాళ్ళు నొచ్చుకుని, "అయ్యా! వీరిమీద మాకు పూర్తి నమ్మకముంది. పాత బాకీతీర్చుకుండా కొత్తగా అప్పివ్వగలం. ఊరొదలి వెళ్ళినా, ఏదో రోజున వచ్చి మా బాకీ తీర్చగలరని తెలుసు. అందుచేత, వీరిని విడిచిపెట్టక పోవడం ప్రసక్తి లేనే లేదు," అన్నారు.

అయినా సరే ఆ బాకీలన్నీ తను తీర్చేస్తానన్నాడు, సుశాంతుడు.

అప్పుడు అప్పలవాళ్ళు సుమనుడితో, "అయ్యా! మా బాకీ తీర్చమని ఏనాడైనా మేము మిమ్మల్ని వత్తిడి చేశామా? అయినా ఇప్పుడు వేరెవరో వచ్చి తీర్చవలసిన అవసరమేముంది? మీరిలాంటి ఏర్పాట్లు ఎందుకు చేస్తున్నారు?" అంటూ బాధపడ్డారు.

సుమనుడు వాళ్ళను సముదాయించి, “నా మిత్రుడికి నాపై ఎంతటి ప్రేమానురాగాలున్నాయో నలుగురికీ తెలియడానికి, నేను పెట్టిన పరీక్ష ఇది. నా బాకీలు మరెవరిచేతా తీర్చనివ్వను!” అన్నాడు.

సుశాంతుడాశ్చర్యపడి, “నువ్వు నాకు పరీక్ష పెట్టావా, ఎందుకు?” అని అడిగాడు.

“ఎందుకేమిటి? రాకరాక నా ఇంటికి చ్చావు. నీకు నిజంగా నాపైన ప్రేమానురాగాలున్నాయని ఋజువైతే, నేను నీకు కోరినది ఇవ్వవద్దా?” అన్నాడు సుమనుడు.

అప్పుడు సుశాంతుడు మరింత ఆశ్చర్యపడి, “నువ్వు నాకు కోరినదిస్తావా? ఆలోచించుకునే చెబుతున్నావా?” అని ప్రశ్నించాడు.

“ఆలోచించకుండా నేనెన్నడూ ఏ మాటా చెప్పను. కాబట్టి, నిస్సంకోచంగా అడుగు,” అన్నాడు సుమనుడు.

సుశాంతుడికి సాధువు మాటలు గుర్తుకొచ్చాయి. ఆయన సుమనుణ్ణి మహాజ్ఞాని అన్నాడు. జ్ఞానులు పొల్లుమాటలాడరన్నాడు. ఇప్పుడు సుమనుడు పొల్లుమాట అడినట్లు ఋజువు చేస్తే, వాడు జ్ఞాని కాదనే అర్థం! సుమనుడిది పొల్లుమాట చేయడం, తన కిప్పుడు చిటికెల మీద పని!

సుశాంతుడు ఇలా ఆలోచించి, “నాకు చాలా డబ్బు వ్యాపారంలో చిక్కుపడిపోయింది. ఉన్నవశంగా ఇరవై లక్షల వరహాలుదారికితే - ఒక్కసారి రెండు కోట్ల వరహాలు సంపాదించవచ్చు. నువ్వు కోరినది ఇస్తానన్నావు గనక ఇప్పుడు నాకు ఇరవైలక్షలు అప్పుగా ఇవ్వు,” అన్నాడు.

ఇదివిని అక్కడున్న వారందరూ దిగ్భ్రాంతులయ్యారు. సుమనుడు మాత్రం చలించకుండా, “నేను నీతో ఏకాంతంగా మాట్లాడతాను - లోపలకు రా!” అన్నాడు.

సుశాంతుడు తల అర్థంగా ఊపి, “నువ్వు నా ప్రేమానురాగాల్ని అందరి ముందూ పరీక్షించావు. నువ్వు జ్ఞానివి. జ్ఞానులు పొల్లుమాట అడరని అంటారు. ఆ విషయం ఇప్పుడు అందరి ముందూ బయటపడితేనే, నాకు సంతోషంగా వుంటుంది,” అని పట్టుబట్టాడు.

సుమనుడెంత చెప్పినా, సుశాంతుడు పట్టువదలలేదు. చివరకు సుమనుడి శిష్యులు కలగజేసుకుని, “గురువుగారూ! మీ పరువు కంటే మాకీ ప్రపంచంలో ఏదీ ముఖ్యం కాదు. మీ మిత్రుడడిగిన ఇరవై లక్షలూ మమ్మల్ని తెచ్చి ఇవ్వమన్నారా?” అని అడిగారు.

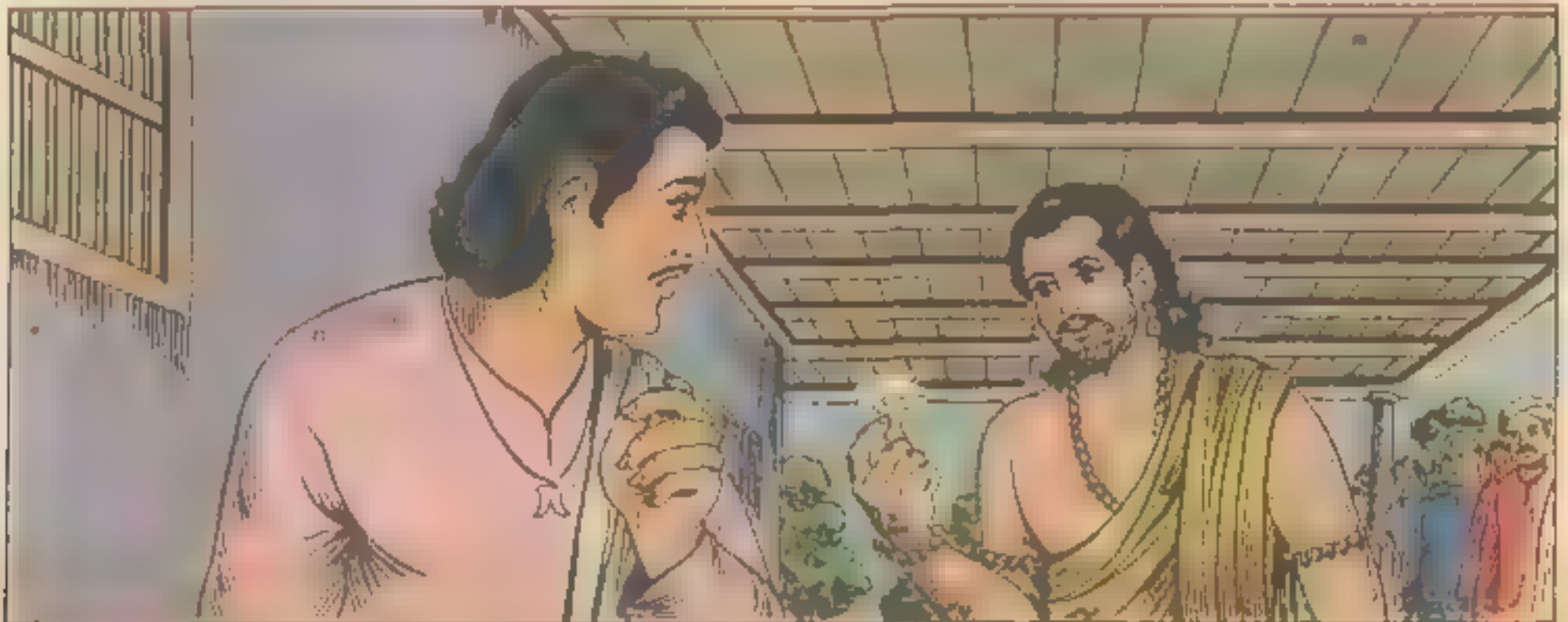
సుశాంతుడాశ్చర్యపడి, “పూట తిండికి గతిలేని మీరు, నాకు ఇరవై లక్షలు తెచ్చి యిస్తారా?” అన్నాడు.

సుమనుడు నవ్వి, “వాళ్ళు పూట తిండికి గతిలేని వాళ్ళు కారు, కోటిశ్వరుల బిడ్డలు. జ్ఞాన సముపార్జన కోసం నావద్దకు వచ్చారు. డబ్బు మనిషికి కృత్రిమమైన గౌరవాన్ని తెచ్చి పెడుతుంది. అది ఇష్టం లేక వాళ్ళ సంపద విషయం నేనూ, వాళ్ళూ కూడా రహస్యంగా వుంచాం. నా విషయంలోనూ అదే. నేను పండిత సభలకు వెళ్ళినప్పుడు రాజాధిరాజులు, కోటిశ్వరులు మెచ్చి ఇచ్చిన విలువైన మణులు, రత్నాలు, వజ్ర వైడూర్యాలు నా వద్ద చాలా వున్నాయి. ఈ విషయం రహస్యంగా వుంచడానికి నేను సామాన్య జీవనం

గడుపుతుంటే, ఈరోజున నీ మూర్ఖపు పట్టుదల వల్ల అందరికీ చెప్పవలసి వచ్చింది. నీ ఇరవై లక్షల వరహాల అవసరాన్ని తీర్చడానికి నావద్ద వున్న ఒక మణిని తెచ్చిస్తే సరిపోతుంది,” అంటూ గదిలోకి వెళ్ళి, ఒక మణిని తెచ్చాడు.

సుశాంతుడు మణిని చూసి దిగ్భ్రమ చెంది, “నీ మాట పొల్లుమాట చేయాలనుకున్నాను. కానీ, నాది పొల్లుజీవితమని ఇప్పుడర్థమయింది. ప్రాజ్ఞాడు, పండితుడు తనకున్నది ప్రదర్శించాలనీ, ఆర్భాటంగా జీవించాలనీ అనుకోడు. ఆమాత్రం తెలుసుకోలేక, నిన్ను చిన్నబుచ్చాలని సనిగట్టుకుని ఇంత దూరం వచ్చాను. నన్ను క్షమించి నాకు జ్ఞాన బోధ చేసి పంపించు,” అని మిత్రుణ్ణి వేడుకున్నాడు.

సుమనుడు, సుశాంతుడికి కొంతకాలం పాటు ఉపనిషత్తుల సారాన్ని చెప్పి, అతడిలోని అహంకారం పోయేలా చేశాడు. అతర్వాత సుశాంతుడు వినయ గుణాన్ని అలవర్చుకుని, డబ్బుతో నిమిత్తం లేని శాశ్వత గౌరవాన్ని అందరినుంచి పొందాడు.

తగినకోడలు

పోటుమెరక అనే గ్రామంలో, సక్కుబాయి అనే ధనికురాలుండేది. ఆమె పిననారితనాన్ని గురించి అందరూ వింతగా చెప్పుకునేవారు. ఇది ఎరిగిన సక్కుబాయి — తనది పిననారితనం కాదనీ, పాదుపరి తనం అనీ అంటూండేది.

ఆమె భర్త చాలాకాలం కిందట చనిపోయాడు. ఒక్కగానొక్క కొడుకు సొంబయ్య అనే వాణ్ణి అతి గారాబంగా పెంచి పెద్ద చేసింది. వాడికి పెళ్ళిడు రాగానే కోడలి కోసం ప్రయత్నాలు ప్రారంభించింది.

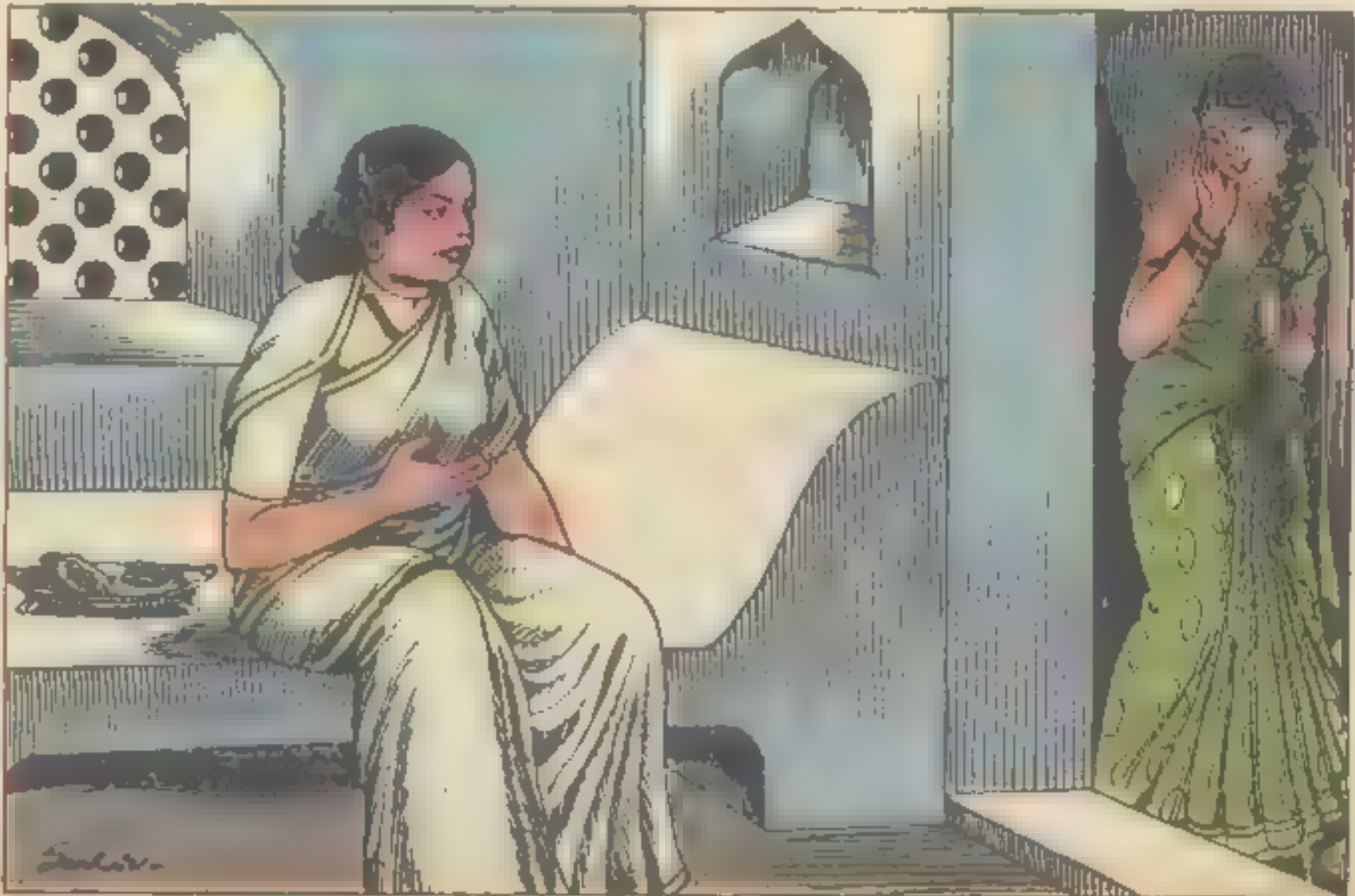
సక్కుబాయి ఎలాంటి గడ్డుపిననారి అయినా, అస్తవరురాలు గనక, తమ పిల్లనిస్తామంటూ చాలా మంది ముందుకు వచ్చారు. అయితే, ఆలాంటి వాళ్ళతో ఆమె, "మీ అమ్మాయికి ఒక పరీక్ష పెడతాను. అందులో నెగ్గితే కోడలిగా చేసుకుంటాను," అనేది.

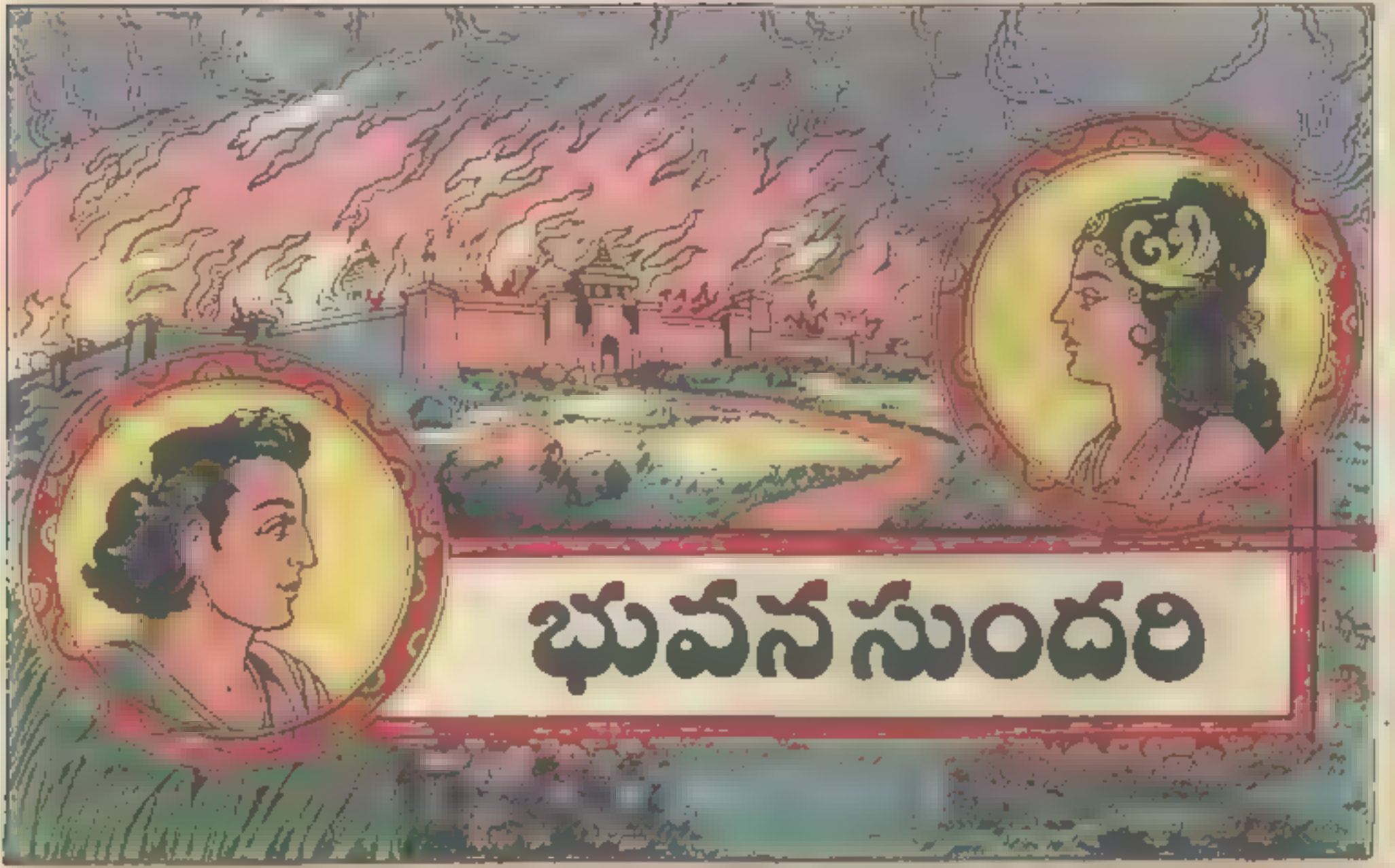
ఆమె పరీక్షలో చాలామంది అడపిల్లలు ఓడిపోయారు.

ఇలా వుండగా, పక్క గ్రామంలో మంచి సంబంధం వున్నదని తెలిసి సక్కుబాయి ఆగ్రామం వెళ్ళి, పిల్లవాళ్ళ ఇంట్లో భోజనం చేసి, పెళ్ళికూతురుతో, "రుక్మిణి అన్న నీపేరు చాలా బాగుందమ్మా! ముందు భోజనం చేసిరా. పరీక్ష సంగతి తర్వాత," అన్నది.

అందుకు రుక్మిణి, "నూ ఇంట్లో రోజువారీ ఖర్చుకాకుండా అదనంగా అయ్యే ఖర్చును, ఏదో ఒక రూపంలో భర్తీ చేసుకోవడం అలవాటండి! అందుకని ఈపూట నేను భోజనం చెయ్యను," అన్నది.

ఆ జవాబుతో సక్కుబాయి పరవశించిపోయి, "అహా, పాదుపరితనంలో నన్ను మించిన దానివి రుక్మిణీ! నీలాంటి కోడలు దొరకడం, నా అదృష్టం," అన్నది. — చోడవరపు సత్యవ్రకాశరావు

8

భువనసుందరి కారణంగా గ్రీకులు త్రోయ నగరాన్ని ముట్టడించిన పదవ సంవత్సరంలో ఇరువత్తాలగల గొప్ప యోధులు పలువురు మరణించారు. గ్రీకుపక్షాన మరణించిన వారిలో వజ్రకాయుడు, భూధవుడు మొదలైన వీర ప్రముఖులున్నారు; త్రోజను ప్రముఖులలో వీర సంఘుడు, మోహనుడు మొదలైనవారున్నారు. మోహనుడుపోగానే, భువనసుందరిని, ఆమె కిష్టంలేకుండానే, అరిభయంకరుడు బలవంతంగా పెళ్లాడాడు. త్రోయ నగర పతనానికి పూనుకున్న రూపధరుడికి భువనసుందరి, ఆమె అత్తగారూ కూడా సహకరించారు.)

త్రోయ పతనానికి కొంత ముందుగానే వర్ష నుడి కుమారుల మధ్య అంతఃకలహాలు బయలుదేరి చాలా తీవ్రంగాపరిణమించాయి.

అది చూసి వర్షనుడు గ్రీకులతో రాజీపడటానికిరహస్యంగా ఒక యత్నం చేశాడు. ఆయన తన బావమరిది అయిన ప్రత్యామ్నాయుడనే వాణ్ణి రారాజు వద్దకు పంపాడు. ఈ ప్రత్యామ్నాయుడికి అరిభయంకరుడంటే ఏమాత్రమూ పడదు. అందుచేత అతను కేవలం సంధి

రాయబారాలు మాట్లాడి తిరిగిపోవటానికి బదులు రూపధరుడితో ఒక కుట్ర వన్నాడు. త్రోయరాజసింహాసనమూ, రాజధనంలో సగం వంతు ప్రత్యామ్నాయుడికి దక్కితట్టూ, ప్రత్యామ్నాయుడు త్రోయ నగరాన్ని రూపధరుడి చేతులలో పెట్టేటట్టూ ఒడంబడిక జరిగింది. ఈ కుట్ర కొనసాగటానికి ప్రశంసనుడు సహాయం చెయ్యగలడని ప్రత్యామ్నాయుడు రూపధరుడితో అన్నాడు.

ట్రోయ్ నగరంలో గ్రీకులకు సహాయం చేసేవాళ్లున్నారు. ఆ నగరం నుంచి బుద్ధిమతి విగ్రహం దొంగిలించబడింది. ట్రోయ్ పతనానికి అవసరమైన పరిస్థితులన్నీ ఏర్పడ్డాయి. ఇక గ్రీకులు నగరంలోకి ప్రవేశించటమే తరువాయి. ఇందుకుగాను ఒక బ్రహ్మాండమైన కొయ్యగుర్రాన్ని తయారు చేయటానికి గ్రీకులు పూనుకున్నారు.

ఈ గుర్రాన్ని తయారుచేసినవాడు దోర్ఘండు డనేవాడు. ఇతను గ్రీకుల పక్షాన పోరాటానికి ముప్పై నౌకలతోసహా వచ్చాడు. ఇతను గొప్ప శిల్పి, మల్లయుద్ధంలోగట్టివాడు కూడా; అయితే చాలా పిరికివాడు. ఇతను కొయ్యగుర్రాన్ని నిర్మించి, దానికి ఒక పక్కన, పైకి తెలియరా

కుండా, తలుపు ఒకటి అమర్చాడు. రెండవ పక్క కొయ్యలో, “తమ తిరుగు ప్రయాణం సుఖంగా జరగగలందులకు బుద్ధిమతీదేవికి గ్రీకులు సమర్పించు కానుక,” అని చెక్కాడు. గుర్రం కడుపులోనుంచి బయటికి ఒక తాటి నిచ్చెన అమర్చాడు.

తరవాత రూపధరుడు గ్రీకువీరులలో ధైర్యవంతులందరినీ ఈ గుర్రం కడుపులో దాగటానికి ఒప్పించాడు. వీరిలో ప్రతాపుడు, రూపధరుడు, దేవమయుడు మొదలైనవారు సుమారు ముప్పైమంది ఉన్నారు. గుర్రాన్ని నిర్మించిన దోర్ఘండుణ్ణి కూడా ఎక్కించారు. అందరూ ఎక్కిన అనంతరం ఇతను అతి బలవంతం మీద తాను కూడా ఎక్కి తాటి నిచ్చెన లోపలికి లాగేసుకుని, తలుపుమూసి, బీగం వేసేశాడు.

మిగిలిన కార్యక్రమం రూపధరుడు వేసిన వ్యూహం ప్రకారం జరిగిపోయింది.

ఆరాత్రి చీకటిపడగానే గ్రీకులు తమ శిబిరానికి నిప్పు పెట్టేశారు. గుర్రం కడుపులో దాగిన యోధులు మినహా మిగిలిన గ్రీకులందరూ రారాజు వెంట పడవలలో ఎక్కి బయలుదేరి, టెనెడోస్ దీవికి కొంతదూరాన లంకల మధ్య లంగరువేశారు. అయితే ఒక్క గ్రీకు యోధుడు మాత్రం కొయ్యగుర్రంలో బాటు ట్రోయ్ తిరానకావాలనే ఉందిపోయాడు. ఇలా ఉందిపోయినవాడు రూపధరుడికి దాయాది. అతనిపేరు చౌర్యనాథుడు. గ్రీకు

నాకలుతిరిగిరావలసినసమయంవచ్చినప్పుడు
జ్యోతి వెలిగించి సంకేతంఇవ్వటంఅతనిపని.

మర్నాడు తెల్లవారింది. గ్రీకు శిబిరంలో
పరిస్థితులు చూడవచ్చిన బ్రోజను 'వేగుల
వాళ్లు నగరానికి తిరిగివచ్చి, గ్రీకు శిబిరమంతా
బూడిద అయిఉన్నదనీ, సముద్రతీరాన ఒక
బ్రహ్మాండమైన కొయ్యగురాన్ని వదిలిపెట్టి
గ్రీకులంతా వెళ్లిపోయారనీ చెప్పారు. ఈమాట
వినగానే వర్ధనుడు తన కుమారులనూ, ఇతరు
లనూ వెంట బెట్టుకునిగురాన్నిచూడవచ్చాడు.

అందరూ గుర్రంకేసి అశ్చర్యంగా చూస్తున్న
సమయంలో ఒకరు, "ఇదిబుద్ధిమతికి కానుక
అయినప్పుడు మనం దీనిని నగరంలోకి
తీసుకుపోయి బుద్ధిమతి ఆలయం ముందు
ఎందుకు ఉంచగూడదూ?" అన్నారు.

మరొకరు, "ఈ యుద్ధంలో బుద్ధిమతిమన
పక్షానకన్న శత్రువులపక్షానఅధికంగా సహాయం
చేసింది. మనం దీన్ని ఇప్పుడే తగలబెట్టేద్దాం
లేదా,దీనిని విరగగొట్టి, దీని కడుపులో ఏము
న్నదో చూద్దాం!" అన్నారు.

ఈ మాటలకు వర్ధనుడు సుతరామూ
ఒప్పుకోలేదు. "దేవతకు కానుకగా వదిలిన
వస్తువును నాశనం చెయ్యటం చాలా పాపం.
మనం ఈ గురాన్ని చక్రాలమీద నగరంలోకి
చేర్చుదాం!" అన్నాడాయన.

ఆ ప్రకారమే బ్రోజనులు కొయ్యగురానికి
చక్రాలు అమర్చి కోటద్వారం వద్దకు తీసుకుని
వెళ్లారు.కానిద్వారంపట్టలేదు.అందుచేత బ్రోజ
నులుకోటగోడను ఒకచోట పగలగొట్టి విశాల
మైన దారిచేసి ఆదారిన కొయ్యగురాన్నినగరం

లోకి చేర్చారు. అప్పటికి కొయ్యగుర్రం గోడ కుండా పొయ్యేటప్పుడు గోడకు రాచుకున్నది.

గుర్రం గోడదాటి లోపలకి రాగానే, పడ గొట్టిన గోడను మళ్ళీ యధాప్రకారం కట్టి, గుర్రాన్ని నగరమధ్యానికి చేర్చారు.

ఇప్పుడు గుర్రాన్ని గురించి బ్రోజనులలో మళ్ళీ అభిప్రాయభేదాలూ, తగాదాలూ బయలుదేరాయి. వర్ణనుడికుమార్తె అయిన జాలినికి దివ్యదృష్టి ఉన్నది. అమె గుర్రాన్ని చూసి, "ఇందులో సాయుధవీరులున్నారు!" అని కేకపెట్టింది.

ప్రత్యామ్నాయుడి కొడుకు తీక్షణదృష్టి అనే వాడు అమెను బలపరిచాడు. "మీరు వట్టి మూఢులు! లేకపోతే గ్రీకులు దానమిచ్చినది తీసుకుంటారా?" అంటూ అతను తన శూలాన్ని గుర్రం మీదికి బలంగా విసిరాడు. అదే సమయానికి గుర్రం కడుపులో ఆయుధాలు ఒక దానికొకటి కొట్టుకున్నట్టు ఖంగున చప్పుడయింది.

చుట్టూ మూగిన బనంబక్కసారిగా అరుస్తూ, "దాన్ని తగలబెట్టండి. ఎత్తి కోటగోడల మీది నుంచి బయటికి పారేయండి!" అన్నారు. వర్ణనుడి వక్షంవారు మాత్రం కొయ్యగుర్రాన్ని ఏమీ చేయవద్దని జనానికి విజ్ఞాపనలు చేసుకున్నారు.

ఈ విధంగా తర్జన భర్జనలు సాగుతున్న సమయంలో ఇద్దరు బ్రోజను సైనికులు ఒక గ్రీకువీరుణ్ణి ఖైదుచేసి, సంకెళ్లు తగిలించి అక్కడికి తీసుకువచ్చారు. ఇతను చౌర్య నాథుడు. చౌర్య నాథుణ్ణి బ్రోజనులు రకరకాల

CHITRA

ప్రశ్నలువేశారు. రూపధరుడి దగ్గర బాగా శిక్షణపొందిన చౌర్యనాథుడు బ్రోజనులకు పూర్తిగా నమ్మకం కుదిరేటట్టు, ఈ విధంగా చెప్పాడు:

"ప్రబోధుడి హత్యారహస్యం నాకు తెలుసు. తన గుట్టు నేనెరుగుదునని రూపధరుడికి నా మీద గొంతువరకూ కోపం!... గ్రీకులకు యుద్ధమంటే ఏనాడో ముఖంమొత్తింది. గాలి అనుకూలించి నట్టయితే వారు చాలాకాలం క్రితమే వెళ్లిపోవలసింది! బ్రోయని ముట్టడించటానికి బయలుదేరి వచ్చేటప్పుడు కూడా ఇలాగే గాలి చాలా కాలం అనుకూలించకపోతే గ్రీకులు దేవతలకు బలులిచ్చి వాయుదేవుణ్ణి మంచి చేసుకున్నారు. ఈసారి రూపధరుడు

కాంశుకుణ్ణి ముందుకు లాగి, 'ఎవరిని బలి ఇవ్వాలి' చెప్పి, అన్నాడు. కాంశుకుడు పది రోజులు గడువడిగాడు. ఈలోపలరూపధరుడు అతనికి లంచం పెట్టివుంటాడని నానమ్మకం. పది రోజులయ్యాక కాంశుకుడు సదస్సులోకి వచ్చి నాకేసి వేలుపెట్టి చూపాడు. నాకునంకెళ్ళు తగిలించారు. నన్ను బలి ఇచ్చేలోగా అదృష్టవశాత్తూ గాలి అనుకూలంగా వీచింది. వెంటనే నా సంగతి మరిచిపోయి అందరూ ప్రయాణసన్నాహంలో మునిగిపోయారు. ఆ అడావిడిలో నేను వారి నుంచి తప్పించుకు పారిపోయాను."

వర్ణనుడు చౌర్యనాథుడు చెప్పిన ప్రతి మాటా నమ్మాడు. "మరి ఈ గుర్రం మాటేమిటి?" అని ఆయన అడిగాడు.

"బుద్ధిమతి మాకు అనుకూలంగా ఉండిన మాట నిజమే. కాని రూపధరుడూ, దేవమయుడూకలిసి మీనగరంనుంచి ఆ దేవి విగ్రహాన్ని ఎత్తుకుపోయాక ఆమె మాపై ఆగ్రహించింది. ఆమె విగ్రహాన్ని మా శిబిరానికి చేర్చిన వెంటనే విగ్రహంలోనుంచి మూడు సార్లు జ్వాలలు పైకి వచ్చాయి. విగ్రహం పాదాలు చెమటతో చెమ్మగిల్లాయి. దేవికి ఆగ్రహం వచ్చినట్టు స్పష్టమయింది. ఈసారికి యుద్ధం చాలించి తిరుగుముఖం పట్టటం మంచిదనీ, బుద్ధిమతీదేవికి ఒక కానుకఅర్పించి, వెంటనే బయలుదేరవలసిందనీ, ఇంకొకసారి మంచి ముహూర్తం చూసుకుని మళ్ళీ యుద్ధానికి రావచ్చుననీ కాంశుకుడు రారాజుకు సలహా ఇచ్చాడు!" అన్నాడు చౌర్యనాథుడు.

“ఇంత పెద్ద గుర్రం ఎందుకు తయారు చేశారు?” అని వర్ధనుడు అడిగాడు.

“మీరు దీన్ని నగరంలోకి తీసుకుపోకుండా చెయ్యాలని గ్రీకుల ఉద్దేశం. ఈ గుర్రాన్ని మీరు ఉపేక్షగా వదిలివేసినట్లయితే బుద్ధిమతీదేవి, మీపై ఆగ్రహిస్తుంది. అలాగాక, మీరు ఈ గుర్రాన్ని శ్రమపడినగరంలోకి తీసుకువస్తే ఇక మీకు అపజయం ఉండదు! మీ సామ్రాజ్యం నలు వైపులా విస్తరిస్తుంది. ఇలా జరగకుండా, చెయ్యాలని ఇంత పెద్ద గుర్రాన్ని తయారు చేశారు,” అన్నాడు చౌర్యనాథుడు.

“పచ్చి అబద్ధాలు! రూపధరుడి కల్పనలు! వర్ధనా, నువ్వీమాటలు నమ్మి చెడిపోకు!” అంటూ తీక్ష్ణదృష్టి అరిచాడు. అతను ఇంకా ఇలా చెప్పాడు: “నేనిప్పుడే వెళ్లి నా ఇష్టదేవత కుబలులిచ్చి ఆరాధించి, ఈ కొయ్యగుర్రాన్ని వెంటనే భస్మీపటలం చేసే మార్గం తెలుసు కుంటాను!”

కాని తీక్ష్ణదృష్టి ఈ పని చేయలేకపోయాడు; బ్రోయనగరాన్ని రక్షించలేక పోయాడు కూడా. ఎందుచేతనంటే, అతను ఇంటికి వచ్చినవెం

టనే ఎక్కడినుంచో రెండు మహాసర్పాలువచ్చి తీక్ష్ణదృష్టి కుమారులిద్దరినీ చుట్టి చంపేశాయి. తన పిల్లలను రక్షించబోయి తీక్ష్ణదృష్టికూడా సర్పాల వాతబడిచనిపోయాడు. కొయ్యగుర్రాన్ని వాశనం చెయ్యాలన్న అతనియత్నం భగ్నమయింది.

ఈ శకునం చూడగానే బ్రోజనులకు చౌర్యనాథుడు చెప్పిన అబద్ధాలలో పూర్తిగా గురి కుదిరింది. కొయ్యగుర్రం మీద బల్లెం విసిరిన పాపానికి బుద్ధిమతీదేవి తీక్ష్ణదృష్టిని శిక్షించిందని వర్ధనుడు తలపోశాడు. ఆయన కొయ్యగుర్రాన్ని మంత్రోక్తంగా బుద్ధిమతీదేవి కి అంకితం చేయించాడు. బ్రోజను స్త్రీలు నదీ తీరానికి పోయి పూలుకోసి తెచ్చి మాలలు కట్టి గుర్రం మెదమీద వేశారు. దాని నాలుగు కాళ్ళ చుట్టూ పూలుపరిచారు. ఇదే సమయంలో బ్రోజనులు యుద్ధంలో విజయం లభించినందుకుగాను ఉత్సవం జరపటానికి ఏర్పాట్లు ప్రారంభించారు. ప్రశంసనుడు మాత్రం కంగారుగా తన బలాలతో సహా కదిలి ఐడాపర్వతం మీదకు వెళ్లిపోయాడు. - (ముగింపు వచ్చేసంచికలో)

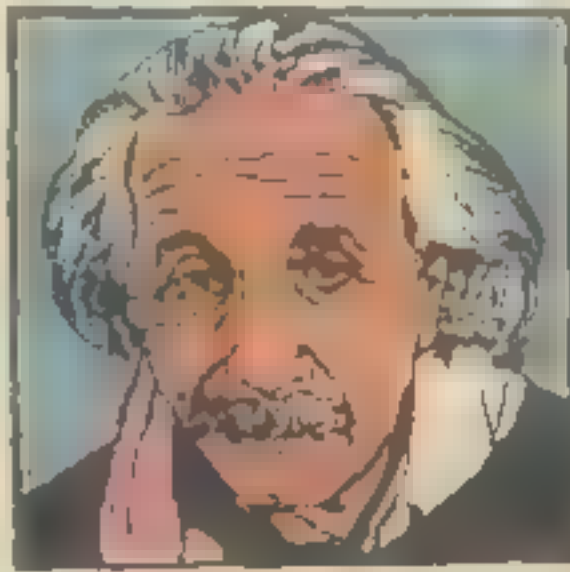
చందమామ కబుర్లు

గజఈతగాడు

జిలసంధులను ఈదడం మంచినిశ్చ ప్రాయమని మద్రాసుకు చెందిన కుట్రాలీశ్వరన్ తో సహా అతని ఈడు బాలబాలికలు మరికొందరు నిరూపిస్తున్నారు. అందుకనే ఏమో జి డిలీజ్ అనే ఒక ఫ్రెంచి ఈతగాడు సరాసరి అట్లాంటిక్ మహాసముద్రాన్నే ఒంటరిగా ఈదడానికి పూను కున్నాడు. అతడు గత డిసెంబర్ 16వ తేదీ ఆఫ్రికాలోని వెర్రి ద్వీపాగ్రం నుంచి బయలుదేరి 3,860 కి.మీ. ఈడుకుంటూ వెళ్ళి, రెండు నెలల తరవాత బార్బడోస్ లోని బ్రిడ్జ్ టౌన్ ను చేరుకున్నాడు. అతడు ఈదేప్పుడు 'ఫ్లెప్పర్స్'ను వాడుతూ 4 మీ. పొడవుగల తెప్పమీద నిద్రపోయేవాడు. థామస్, క్లెమెంట్ అనే అతని ఇద్దరు పిల్లలు, వాళ్ళ తల్లి కేథరిన్ తో కలసి అతనికి ఆనందంతో స్వాగతం పలికారు!

అమ్మకానికి కళ్ళు!

నేత్రదానం గురించి అందరికీ తెలుసు. మానవతా దృష్టితో చేసే గొప్పకార్యంగా ఇది ఇటీవల ప్రాచుర్యం పొందుతున్నది. అయితే, మూత్రపిండాల్లాగా కళ్ళను అమ్ముకోవడం జరగదు. ఇప్పుడు అమ్మకానికి సిద్ధం అంటున్న కళ్ళు

మామూలు వారివి కావు. ఇంగ్లాండుకు చెందిన డా॥ హెన్రీ అబ్రామ్స్ అనే ఆయన తన వద్ద సుప్రసిద్ధ భౌతికశాస్త్రవేత్త ఐన్ స్టీన్ కళ్ళు ఉన్నాయి

అంటున్నాడు. వీటిని ఎంత ధర అయినా పెట్టి కొనడానికి సుప్రసిద్ధ గాయకుడు మైఖేల్ జాక్సన్ తో సహా పలువురు ఉత్సాహం చూపుతున్నారు. 1955వ సం॥లో ఐన్ స్టీన్ మరణించినప్పుడు ఆయన శరీరం నుంచి కొన్ని భాగాలను 'ఆటోప్సీ' ద్వారా వెలికి తీశారు. 'ఆటోప్సీ' చేసిన డా॥ థామస్ హార్వే దగ్గర ఇంకా ఐన్ స్టీన్ మెదడు ఉన్నది. ఆటోప్సీ చేసినప్పుడు ఐన్ స్టీన్ కళ్ళు తీయలేదని ఆయన అంటున్నారు. అయినా ఈ వివాదం ఇంకా పరిష్కారం కాలేదు!

రికార్డు కోసం పోటీ

గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ ప్రకారం ప్రస్తుతం ప్రపంచంలో కెల్లా అతి వృద్ధురాలు ప్రాన్స్ కు చెందిన జీన్ లూసి కాల్మెంట్. ఆమె ఇటీవల తన 121వ జన్మదినోత్సవం జరుపుకున్నది. అయితే,

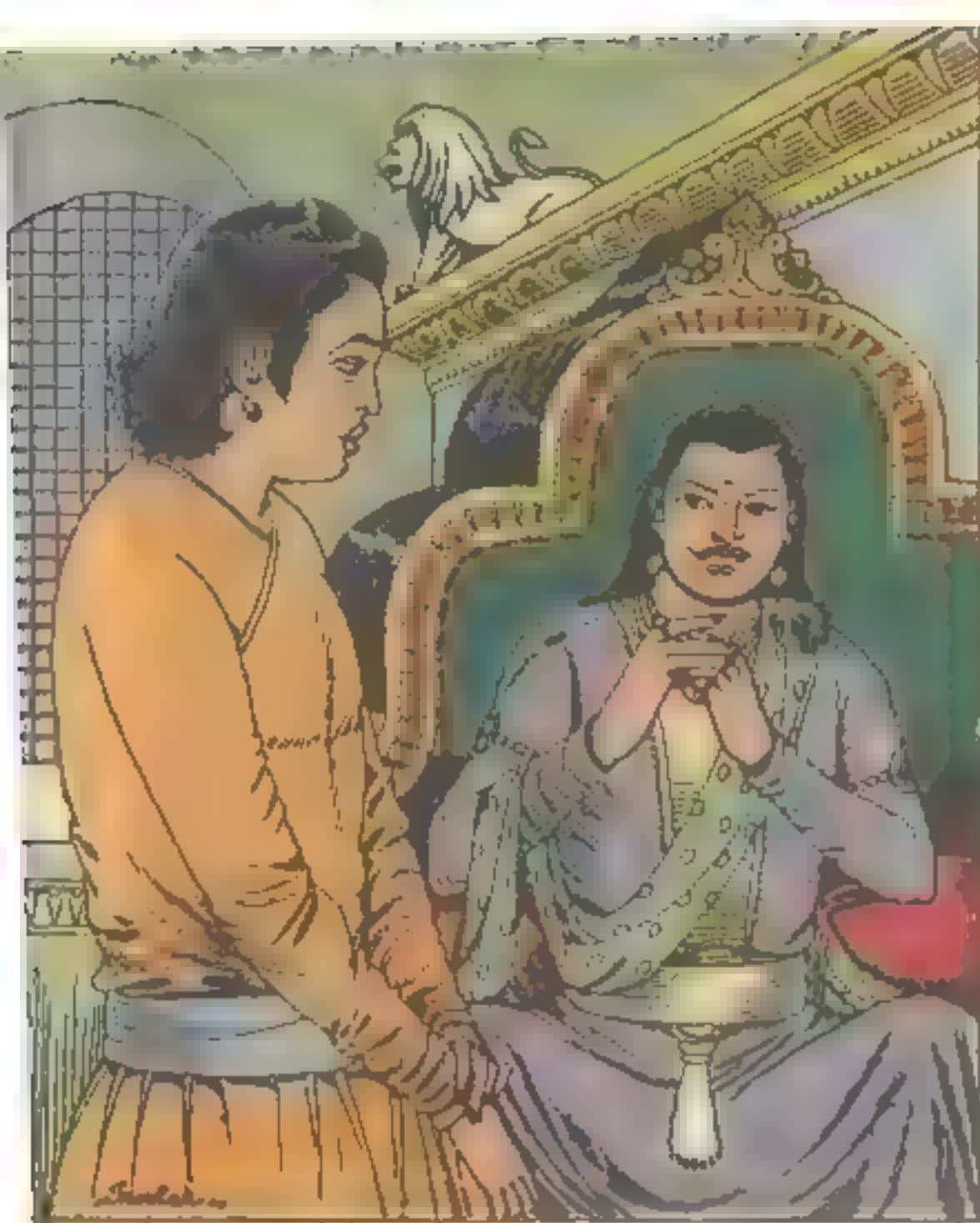
బ్రెజిల్ కు చెందిన జెరోనిమా అనే వృద్ధురాలు, ఆమె కన్నా తనే వృద్ధురాలు అంటున్నది. దీనికి సరైన పత్రాల ఆధారాలు లేవుగాని 1871వ సం॥ మార్చి 21వ తేదీ ఒక బానిస కుటుంబంలో పుట్టిన ఆమెకు, పుట్టిన 17వ రోజు ఒక చర్చ్ లో నామకరణం చేసినట్టు తెలుస్తున్నది. 1888వ సం॥లో బ్రెజిల్ లో బానిసత్వాన్ని నిర్మూలించారు. నాలుగడుగులే ఎత్తున్న జెరోనిమా ఆలస్యంగా వృద్ధావ్యంలోకి అడుగుపెట్టిందని డాక్టర్లు అభిప్రాయపడుతున్నారు. గిన్నిస్ అధికారులు తమ రికార్డును మారుస్తారా అని వేచి చూడాలి!

ముగ్గురుత్యాగులు

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానంకేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, ఒక దేశానికి పరిపాలకుడివై సర్వ సంపదలతో తులతూగే నువ్వు, ఇంత రాత్రివేళ భీతిగొలిపే ఈ శ్మశానంలో తిరుగాడుతుండడం, నాకు ఆశ్చర్యంతో పాటు ఎన్నో అనుమానాలకు కారణం అవుతున్నది. రాజయిన వాడు శత్రువుల నుంచే కాక, కపటులైన మిత్రులూ, భృత్యుల నుంచి కూడా తనను తాను రక్షించుకునేందుకు అప్రమత్తుడుగా ఉండాలి. తన ఆస్థానంలో పనిచేసే వారిలో ఎవరినీ కూడా ప్రభుభక్తి పరాయణుడని అవివేకంగా నమ్మి, తన రాజరికానికే ముప్పు కలిగించుకోరాదు. రాజనీతి విషయంలో ఈ ప్రధాన సూత్రాన్ని విస్మరించి, తన ఆస్థాన గూఢచారి కోసం

బేతాళ కథలు

తన ప్రాణాన్నే పణంగా పెట్టబోయిన రాజు చంద్రసేనుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

పూర్వం శరశృంగద్రికరాజ్యం రాజు చంద్రసేనుడి దగ్గర, శివదత్తుడనే యువకుడు గూఢచారిగా వుండేవాడు. వాడు రాజు పట్ల అచంచలమైన ప్రభుభక్తి కలవాడు. అప్పచెప్పిన పనిని సాధించడంలో తన ప్రాణాన్ని సైతం లెక్కచేయని శివదత్తుడంటే, రాజుకు ప్రత్యేకమైన అభిమానం.

శరశృంగద్రిక రాజ్యానికి పొరుగు రాజ్యమైన మణిపుర రాజు ప్రచండుడు, కొంతకాలంగా శరశృంగద్రిక రాజ్యాన్ని ఆక్రమించాలనే ఆలోచనలో వున్నాడు. ఈ సంగతి చంద్రసేనుడికి

తెలిసింది. శత్రువు తమమీద దాడి చేసేలోపలే, తామే హఠాత్తుగా శత్రువు మీద దాడి చేయాలన్న ఆలోచన కలిగింది, చంద్రసేనుడికి. ప్రచండుడి సైనిక వివరాలు, అతడి కోటలో ప్రవేశానికి ఏ మార్గం సుగమమో తెలుసుకురావడానికి, ఆయన శివదత్తుణ్ణి నియమించాడు.

శివదత్తుడు ఒక సామాన్య పౌరుడి వేషంలో బయలుదేరి, రహస్యంగా మణిపుర రాజ్యంలో ప్రవేశించాడు. అతడు చాలా చాకచక్యంతో మణిపుర సైనిక బలం గురించి, కోట లోటు పాట్లు గురించి తెలుసుకున్నాడు.

అతడు తను తెలుసుకున్న సంగతులు సాధ్యమైనంత త్వరగా చంద్రసేనుడికి చెప్పాలన్న ఉత్సాహంకొద్దీ, అరణ్యం గుండా అడ్డ దారివెంట శరశృంగద్రిక రాజధానికి బయలుదేరాడు.

శివదత్తుడికి హఠాత్తుగా, దారిపక్కన వున్న ఒక చెట్టు బోదెకు చేరగిలపడి కునికిపాట్లు పడుతున్న రాక్షసుడొకడు కనిపించాడు. వాణ్ణి చూసి నివ్వెరపోయిన శివదత్తుడు వేగంగా ముందుకు పరిగెత్తబోయేంతలో, రాక్షసుడు కళ్ళుతెరిచి, "ఆగు! నానుంచి నువ్వు తప్పించుకుని పారిపోలేవు. ఈ ఉదయాన్నే ఈ అరణ్య ప్రాంతానికి వచ్చిన నాకు దొరికిన మొట్టమొదటి మనిషివి నువ్వు!" అంటూ లేచి వచ్చి, శివదత్తుణ్ణి ఎడమచేత్తో పట్టుకుని పైకెత్తాడు.

శివదత్తుడు వణికిపోతూ, “రాక్షసా! ఒక్క క్షణం ఆగి నేను చెప్పబోయేది విను. నా పేరు శివదత్తుడు. చంద్రసేనుడనే మహారాజు వద్ద గూఢచారిగా పనిచేస్తున్నాను. శత్రురాజుకు సంబంధించిన ఒక ముఖ్యమైన సమాచారాన్ని సేకరించాను. అది మహారాజుకు త్వరగా అందజేయాలి. ఆ తర్వాత తిరిగివచ్చి నీకు ఆహారం అవుతాను.” అన్నాడు.

అందుకు రాక్షసుడు నవ్వి, “ఒకసారి వదిలితే మళ్ళీ నువ్వు. నాకు దొరుకుతావా? ఇంతకూ నువ్వు సేకరించిన సమాచారం ఏమిటి?” అని అడిగాడు.

“అది మహారాజుకు తప్ప మరెవరికీ చెప్పడం జరగదు.” అన్నాడు శివదత్తుడు.

రాక్షసుడిలో పంతం పెరిగి, “అది చెబితేనే నిన్ను వదులుతాను. లేకుంటే, ఈ క్షణానే తినేస్తాను.” అన్నాడు.

“అలాగే చెయ్యి.” అన్నాడు శివదత్తుడు తొణక్కుండా.

ఆ జవాబుకు రాక్షసుడు తృప్తిపడి, “ఆహా, నిన్ను మేచ్చాను. రాజుకు చెప్పవలసిందేదో చెప్పి, త్వరగా తిరిగిరా.” అన్నాడు.

శివదత్తుడు, రాక్షసుడికి కృతజ్ఞతలు చెప్పి కుని, వేగంగా నగరం చేరి, రాజు చంద్రసేనుడికి మణిపుర రాజ్యంలో తను సేకరించిన వివరాలన్నీ చెప్పాడు. ఆతర్వాత అక్కడినుంచి వెళ్ళేందుకు తొందరపడుతున్న శివదత్తుణ్ణి, కారణమేమిటని రాజు అడిగాడు.

శివదత్తుడు, రాక్షసుణ్ణి గురించి చెప్పి, “మహారాజా! మిమ్మల్ని ఒకే కోరిక కోరుతున్నాను. నా కుటుంబానికి ఏ రోటూ లేకుండా చూడండి!” అని అక్కడినుంచి బయలుదేరి అరణ్యానికి పోయాడు.

శివదత్తుడి సత్యవ్రతానికి, ప్రభుభక్తికి పులకించిపోయిన చంద్రసేనుడు, మంత్రులకు రాజ్యానికి సంబంధించిన కొన్ని ముఖ్య విషయాలు చెప్పి — శివదత్తుడికి తెలియకుండా అతణ్ణి అనుసరించి అరణ్యం చేరాడు.

అన్నమాట ప్రకారం తనదగ్గరకు తిరిగి వచ్చిన శివదత్తుణ్ణి చూసి, రాక్షసుడు ఎంతగానో సంతోషించాడు. అయితే అంతలో రాజు చంద్రసేనుడు, రాక్షసుడి ముందుకు

వచ్చి, "రాక్షసోత్తమా! శివదత్తుడి సత్యదీక్ష చూశావుగదా? అతను నా పనిమీద వుండగా, నీకంటబడ్డాడు. అందువల్ల, అతణ్ణి కాపాడు కోవలసిన బాధ్యత నాకుంది. దయచేసి అతణ్ణి వదిలి నన్ను ఆహారంగా స్వీకరించు," అన్నాడు.

అదివిన్న శివదత్తుడు, "మహారాజా! నా బోటివాడు మరణిస్తే, నా కుటుంబానికి తప్ప మరెవరికీ నష్టం కలగదు. మీరు మరణిస్తే, రాజ్యమే అల్లకల్లోలమవుతుంది," అని రాక్షసుడి కేసి తిరిగి, "నువ్వు నన్ను చంపి తినడమే న్యాయం," అన్నాడు.

దానికి రాజు, "శివదత్తా! రాజ్యం గురించి ఏమీ భయం లేదు. నువ్వు రాజధాని చేర

గానే మంత్రులు నిన్ను రాజుగా అభిషేకించే ఏర్పాట్లు చేసేవచ్చాను. నీవంటివాడి పాలనలో ప్రజలు మరింత సుఖపడతారు," అన్నాడు.

వాళ్ళ సంవాదం వింటున్న రాక్షసుడికి గొప్ప ముచ్చట వేసింది. వాడు, "ఇంతవరకు నన్ను చూసి భయంతో పారిపోయిన వాళ్ళనే చూశానుగాని, చావడానికి పోటీపడే వాళ్ళను చూడలేదు. అయితే ఒక సంగతి - నేను మీ ఇద్దర్నీ చంపి తింటానేమో అన్న అనుమానం మీక్కలగలేదా?" అని అడిగాడు.

అందుకు రాజు చిన్నగా నవ్వి, "నువ్వు శివదత్తుణ్ణి చంపక వదిలినప్పుడే, నీలో యుక్తాయుక్త విచక్షణ వున్న విషయం గ్రహించాను. అందువల్లనే నేను, నీ ముందుకు ఒంటరిగా వచ్చాను. అలాకానప్పుడు సైన్యంతో వచ్చి నీతో యుద్ధానికి పూనుకునే వాడిని," అన్నాడు.

ఇందుకు రాక్షసుడు, రాజును మెచ్చుకుని, "సరే! ఇంతకూ నేను మీలో ఎవర్నీ చంపి తినాలో తేల్చింది. నాకు చాలా అకలిగా వుంది," అన్నాడు.

వెంటనే శివదత్తుడు, రాజుతో, "మహారాజా! మీరు చెప్పినట్లు నేను రాజ్య సంరక్షణ భారం వహించలేను. అది నా శక్తికి మించిన వని. క్షమించి, మీరు రాజ్యానికి వెళ్ళండి," అన్నాడు.

రాజు ఒక్క క్షణం ఆలోచించి, రాక్షసుడితో, "నువ్వు మాలో ఎవర్నీ ఆహారం చేసుకోవాలో

తేల్చి చెప్పగలను. అయితే నువ్వు కాస్త ఓపిక పట్టాలి,” అన్నాడు.

“సరే! ఆహార విషయంలో ఎలాగో సర్దుకుంటాను. దాచక సంగతేమిటో తేల్చు!” అన్నాడు రాక్షసుడు.

“అయితే, విను! శివదత్తుడు రాజధానికి వెళ్ళి, సైన్యానికి నాయకత్వం వహించి, మణి పురి రాజు ప్రచండుడి మీదికి యుద్ధానికి వెళతాడు. శివదత్తుడు, ప్రచండుణ్ణి ఓడించగలిగితే, అతడే నా రాజ్యానికి రాజు అవుతాడు. నేను నీకు ఆహారం అవుతాను. అలా కాని పక్షాన నేను రాజ్యానికి పోతాను, శివదత్తుడు నీకు ఆహారం అవుతాడు,” అన్నాడు.

ఇందుకు రాక్షసుడు సమ్మతించి, “శివదత్తా! నువ్వు మారుమాట్లాడకుండా పోయి. రాజు చెప్పినట్టు చెయ్యి. నువ్వు తిరిగి వచ్చేంతవరకూ, రాజు నాదగ్గర బందీగా వుంటాడు,” అన్నాడు.

శివదత్తుడు, రాజు చంద్రసేనుడు చెప్పినట్లు రాజధానీ నగరం చేరి, సైన్యంతో బయలుదేరిపోయి, ప్రచండుడి కోటను ముట్టడించాడు. వారం రోజుల తర్వాత ప్రచండుడు, శివదత్తుడి చేతిలో ఓడిపోయాడు. అతడు శత్రు రాజును బందీని చేసి చెరసాలలో వుంచాడు.

తర్వాత శివదత్తుడు, రాక్షసుడి దగ్గరకు తిరిగివచ్చాడు. అతడివెంట వున్న ఒక అందమైన యువతిని చూసి రాక్షసుడు, “ఎవరి పిల్ల?” అని కుతూహలంగా అడిగాడు.

అందుకు శివదత్తుడు, “యుద్ధంలో నేను ప్రచండుణ్ణి ఓడించగలిగాను. ఈమె ప్రచండుడి కుమార్తె మందాకిని. ఈమె, మా మహారాజును ప్రేమించింది. వివాహమాడితే, శరశృంగ్రిక రాజునే వివాహమాడతానని ప్రతిన పూనింది,” అన్నాడు.

ఈ జవాబుకు రాక్షసుడు ఆశ్చర్యపోతూ, “అయితే ఇప్పుడేం చేద్దాం?” అని అడిగాడు.

“మహారాజు మీద ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకున్న ఈమెకు మనోవ్యధ కలిగించడం న్యాయం కాదు. మహారాజును వదిలి నన్ను ఆహారం చేసుకో,” అన్నాడు శివదత్తుడు.

రాక్షసుడు, రాజు చంద్రసేనుడితో, “రాజా! విన్నావుగదా. నీవేమంటావు?” అన్నాడు.

చంద్రసేనుడు అయిష్టంగా, "నా ప్రమేయంలేని ఆమె ప్రేమకు నేనెలా బాధ్యుణ్ణి? నేను ముందే చెప్పిన విధంగా, ప్రచండుణ్ణి ఓడించిన మరుక్షణం నుంచి, శరశ్చంద్రిక రాజు శివదత్తుడే! మందాకిని ప్రతిన వట్టింది శరశ్చంద్రిక రాజునే వివాహమాడతానని కాబట్టి, ఆమెను శివదత్తుడు వివాహమాడితే సమస్య తీరిపోతుంది," అన్నాడు.

వెంటనే మందాకిని, రాక్షసుడితో, "రాక్షసోత్తమా! ఇదంతా నేనూహించనిది. నా దృష్టిలో శరశ్చంద్రిక రాజును వివాహమాడడమంటే, చంద్రసేన మహారాజును వివాహమాడడమే. మహారాజు ఆడిన మాట తప్పని సత్యసంధుడు. ఆయన అన్న ప్రకారం శివదత్తుణ్ణి

విడిచి, ఆయనతో పాటు నన్ను కూడా ఆహారంచేసుకో. మహారాజుతో ఎలానూ కలిసి జీవించలేను, కనీసం కలిసి మరణించే వరమివ్వు!" అన్నది.

రాకుమారి మందాకిని మాటలు విన్న రాక్షసుడు నిర్భాంతపోయి, ఒక్క క్షణం తన ఎదుట వున్న ముగ్గురికేసి పరీక్షగా చూసి, "ఇంత కాలంగా నేను, మానవులందరూ శారీరకంగానే కాక, మానసికంగా - కూడా అత్యంత బలహీనులనుకునే వాణ్ణి. స్వార్థం, పరపీడన, ఓర్వలేనితనం మూర్తిభవించిన అల్పజీవులుగా వాళ్ళు నాకు కనిపించేవాళ్ళు. ఇప్పుడు మీ ముగ్గురినీ చూస్తూంటే - ప్రభుభక్తి, భృత్యుడి పట్ల ఆదరణ, ప్రేమానురాగాలూ, మనిషిని ఎంత ఉన్నతుణ్ణి, దైవాంశ కలవాణ్ణి చేయగలవో అర్థమవుతున్నది. ఇందువల్ల నేను, తన రాజు కోసం ఆత్మార్పణకు సిద్ధపడిన శివదత్తుడి వంటి ప్రభుభక్తి పరాయణుడినీ, ఒక సేవకుడి రక్షణ కోరి ప్రాణాలివ్వడానికి వెనుకాడని రాజు చంద్రసేనుడి వంటి త్యాగనిరతుణ్ణి, ప్రేమించిన వాడికోసం బలి కావడానికి సంసిద్ధురాలైన యువతిని - ఈ ముగ్గురిలో ఎవర్ని చంపినా, అది అతహయమైన కార్యమవుతుంది. నేను సంతోషంగా మీ ముగ్గురినీ విడిచిపెడుతున్నాను. ఈక్షణనే ఈ అరణ్యాన్ని వదిలి దూర తీరాలకు వెళ్ళిపోతున్నాను," అంటూ ఆకాశం లోకి ఎగిరి క్షణాలమీద అదృశ్యుడయ్యాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, శివదత్తుడి ప్రవర్తన గురించి మనసులో నాకు కొన్ని సందేహాలున్నాయి. నిజంగానే అతడు అంత గొప్ప ప్రభుభక్తి పరాయణుడైతే, ప్రచందుడి చేతిలో ఓడిపోయి వుండవచ్చు. అప్పుడు, రాజు చంద్రసేనుడు రాక్షసుడికి ముందు వాగ్దానం చేసిన విధంగా, శివదత్తుడు రాక్షసుడికి ఆహారమై వుండేవాడు. కానీ అలా చేయక సర్వశక్తులూ ఒడ్డి ప్రచందుణ్ణి ఓడించాడు. శివదత్తుడు, రాజు, రాక్షసుడితో అన్న ప్రకారం, ఈ పరిస్థితుల్లో రాజు రాక్షసుడికి ఆహారమైపోవాలి! యుద్ధంలో గెలిచాక, యువరాణి మందాకిని ప్రసక్తి వచ్చి వుండక పోతే, శివదత్తుడు రాజై, చంద్రసేనుణ్ణి రాక్షసుడికి ఆహారంగా వదిలిపోయే వాడేగదా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావ్, నీ తల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "వీరుడూ, ప్రభుభక్తి పరాయణుడైన వాడెప్పుడూ, తన కైమాన్ని కాక, ముందు రాజ్య కైమాన్ని చూస్తాడు.

ప్రచందుడి చేతిలో ఓడితే, రాజ్య ప్రతిష్ఠ మంట కలుస్తుంది. అందువల్లనే శివదత్తుడు, శత్రురాజును సర్వశక్తులూ ఒడ్డి ప్రాణానికి తెగించి ఓడించాడు. అయితే, ఇందువల్ల తన రాజు, రాక్షసుడికి ఆహారం అయ్యే ప్రమాదం వున్న మాట నిజం. కానీ శివదత్తుడు అప్పటివరకూ రాక్షసుడి ప్రవర్తనను సూక్ష్మంగా పరిశీలించి వుండడంతో - అతడికి రాక్షసుడిలో అంతో ఇంతో దయాగుణం, యుక్త యుక్త విచక్షణా జ్ఞానం వున్నట్టు గ్రహించాడు. అటువంటి వాడు కేవలం తన ఆకలి తీర్చు కునేందుకు ఎవరినీ చంపడు. ఆ కారణంగానే శివదత్తుడు, శత్రురాజును ఓడించేందుకు పూనుకున్నాడు. ఇవన్నీ పరిగణనలోకి తీసుకు న్నప్పుడు రాజు చంద్రసేనుడు, తన భృత్యుడి ప్రభుభక్తి విషయంలో ఏమాత్రం పొరపాటు చేయలేదని రుజువవుతున్నది," అన్నాడు.

రాజుకు ఈవిధంగా మౌనభంగం కలగ గానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. - (కల్పితం)

[అధారం : ఎన్. శివనాగేశ్వరరావు రచన]

చెక్కచెప్పలు - తోలుచెప్పలు

హేలాపురిలోని ఒక వైద్యశాలలో చికిత్స పొందుతున్న తన బంధువును చూడవచ్చాడు, కేశవులు. ఆ వైద్యశాలలో, అంతగా మతిస్థిమితం లేనివారికి కూడా చికిత్స చేస్తూంటారు.

తన బంధువును చూడడానికి ఇంకా ఒక గంట కాలం వేచి వుండాలని తెలుసుకున్న కేశవులు, అక్కడున్న ఒక బల్లమీద కూర్చున్నాడు. అప్పటికే మరొక వ్యక్తి అక్కడున్నాడు. మాటల సందర్భంలో కేశవులు ఆ వ్యక్తితో, తన బంధువుకు మతిస్థిమితం ఎందుకు తప్పిందో చెప్పి, "మీరెవరి కోసం వచ్చారు?" అని అడిగాడు.

అందుకా వ్యక్తి, "నేనిక్కడ నాలుగైదు నెలలుగా చికిత్స పొందుతున్నాను. నాలో కొంత మతిస్థిమితం తప్పిన లక్షణాలున్నవంటున్నారు," అన్నాడు.

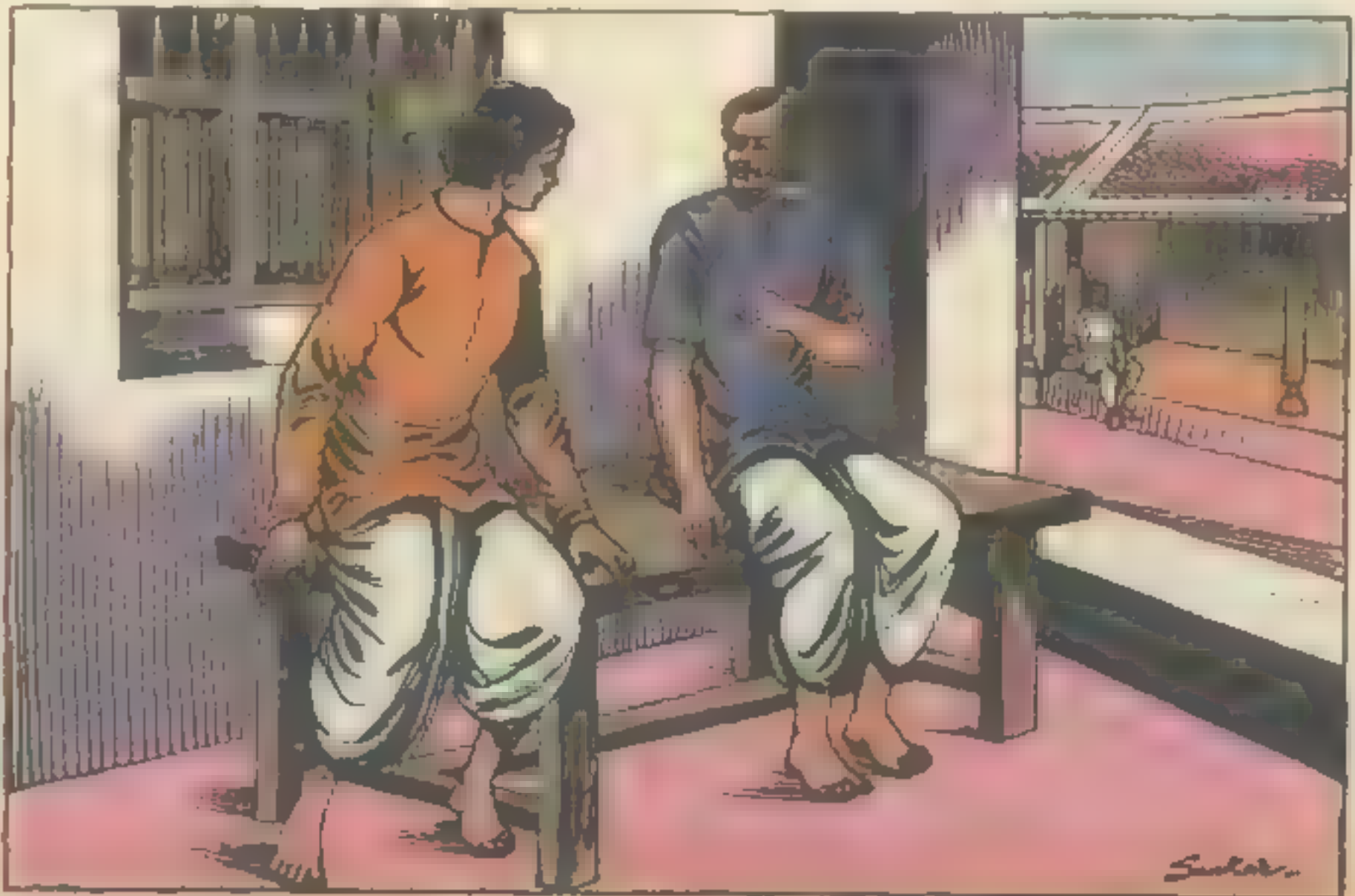
ఇంతవరకూ తనతో ఎంతో సొమ్మంగా, తెలివిగా మాట్లాడిన వ్యక్తిలో అవలక్షణాలేమిటని కేశవులు ఆశ్చర్యపోతూ, "మీరు చూడబోతే ఇంత చక్కగా మాట్లాడుతున్నారు. మీకి వైద్యశాలలో చికిత్స ఏమిటి?" అన్నాడు.

అందుకా వ్యక్తి చిన్నగా నవ్వి, "ఎన్నో విశుగా మతిస్థిమితం లేని వాళ్ళకు వైద్యం చేసే చేసి, ఇక్కడి వైద్యుడే మతిస్థిమితం కోల్పోయాడేమో అని, నా అనుమానం. సరేగానండి — నాకు చెక్కచెప్పల కంటే, తోలుచెప్పలంటేనే ఇష్టం. మరి నీకో?" అని ప్రశ్నించాడు.

"నాకూ తోలుచెప్పలంటేనే ఇష్టం!" అన్నాడు కేశవులు.

"అలాగా! అయితే, మీరు వాటిని ఉడకబెట్టుకుని తింటారా? వేయించుకుని తింటారా?" అని ఆవ్యక్తి ఆతృతగా అడిగాడు. అప్రశ్న విన్న కేశవులుకు ఒక్క క్షణం మతిపోయినట్టయి, అక్కడ నుంచి లేచిపోయాడు.

— కోనే నాగవెంకట ఆంజనేయులు

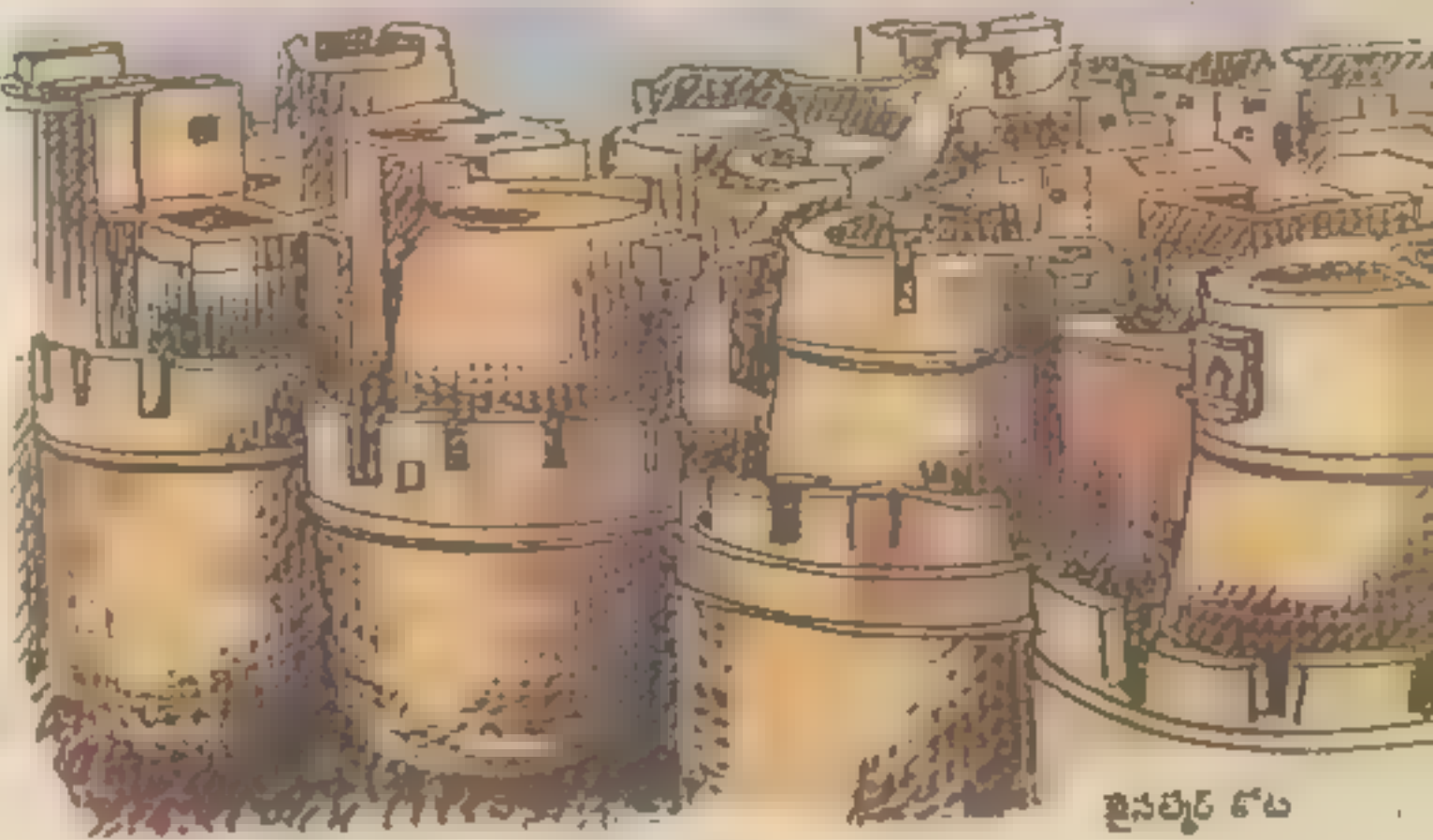

జైనదేవాలయ గోడలు

చుట్టూ మెరిసే ఎడారి ఇసుక మధ్య ప్రస్తుత రంగు సున్నపురాయి గోడలు గల జైనత్పేర్ కోట ఉదయసూర్యుడి కిరణాలు పడెప్పుడు బంగారుకోట లాగా అత్యంత కోభాయమానంగా కనిపిస్తుంది.

1156వ సం॥లో భాటీరాజు రావల్ జైసాల్ దేవ నిర్మించిన ఈ కోట ప్రత్యేకత దీని జంట ప్రహరీలు వెలువలి గోడ, రోపలి గోడ నగం ఎత్తు నుంచి. దానిని పై బట్ట లాగా మడిచి కట్టినట్టు ఉంటుంది. స్థానికులు దీనిని కమర్ కోట అనీ, పాదా అనీ అంటారు.

ఈ కోట అనేక యుద్ధాలు చూసింది. ఢిల్లీ సుల్తాన్ బాల్పన్ చేసిన సుదీర్ఘమైన యుద్ధాది 1276 నుంచి 1283 వరకు సాగింది.

జైనత్పేర్ కోట

రాజపుత్రుల కోటలు - II

రచన : మిరా ఉగ్రా • చిత్రాలు : సులభ థాకూర్

జైనత్పేర్, వర్తక వాణిజ్యాలకు కేంద్రంగా ఉండేది. ఆఫ్ఘనిస్తాన్, సిరియా, ఇరాన్, ఇరాక్, ఈజిప్టు మొదలైన దేశాలకు వెళ్ళే వర్తక బిడారుల రాకపోకలు ఈ పట్టణం గుండా సాగేది. 1570వ సం॥లో భాటీలకు అక్బర్తో మైత్రీ సంబంధాలు ఏర్పడిన తరువాత ఈ వ్యాపారాలు మరింత వేగంగా పెరిగాయి. జైన వ్యాపారులు దేవాలయాలనూ, పావేలీలనూ నిర్మించారు. అవి శిలాఫలకాలతో నిర్మించిన గవాక్షాలకూ, దాబాలకూ, కుడ్యచిత్రాలకూ పేరెన్నిక గన్నవి.

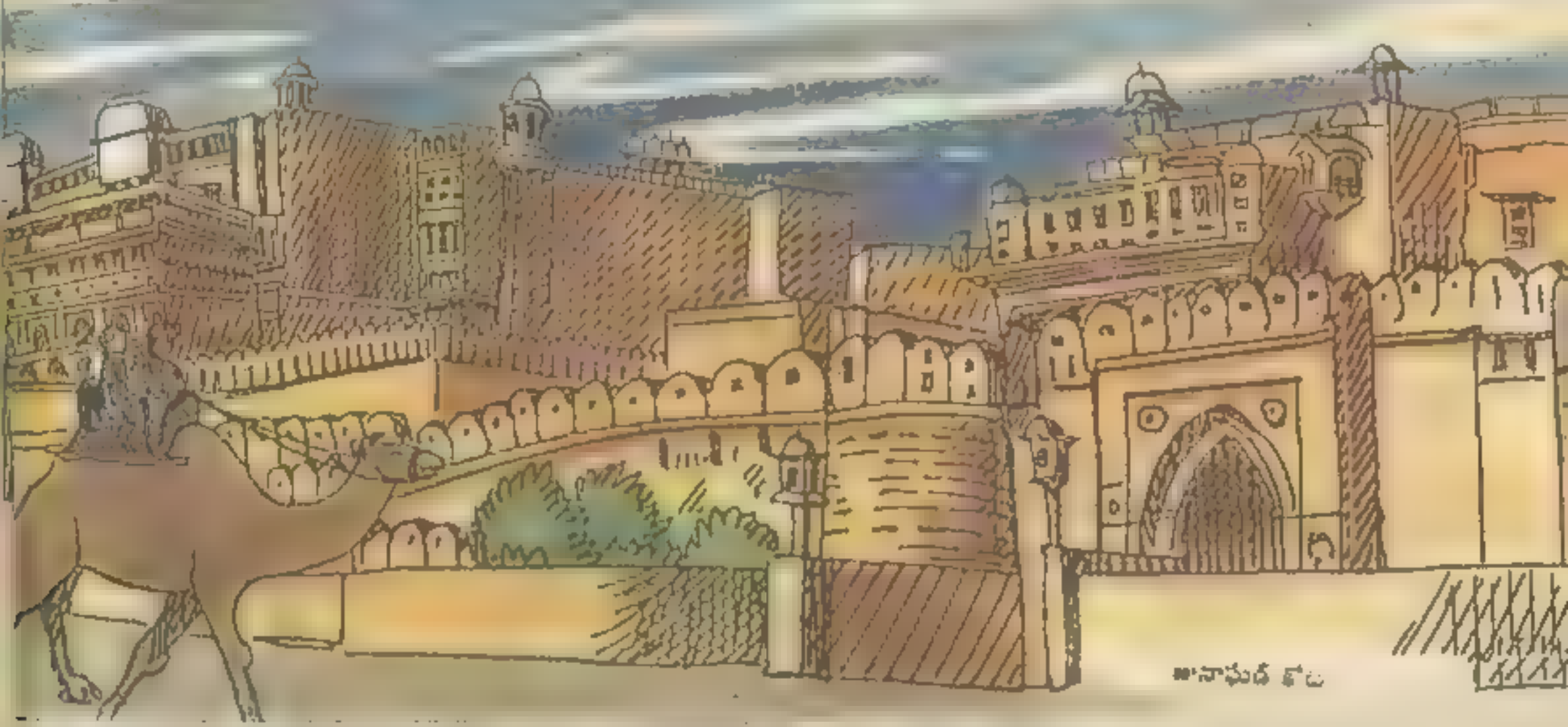
జైనత్పేర్ సువిశిష్టమైన

గవాక్షాలు, శిలాఫలకాలు

రాజస్థాన్‌లోని మిగతా కోటలతో పోల్చినప్పుడు కొత్తదని చెప్పతగిన దికసిర్‌లోని జానాఘడ్ కోట (1594) చక్కగా పరిరక్షింపబడుతున్నది. భవనాలలోని శిలాగవాక్షాలు, కుడ్యచిత్రాలు సుందరమైనవి. గవాక్షాలలోని శిలాఫలకాలు వెలుపలి ఎడారి వేడిగాలులను రోవలికి రానియకుండా చల్లగా ఉంచుతున్నాయి.

జైపూర్ సమీపంలోని అంబర్‌ఘడ్ కోట కచ్చావాహ పాలకులు నిర్మించిన అందమైన భవనాలకు ప్రసిద్ధి

జానాఘడ్ కోట

దికసిర్ రాజభవనం రోవలి భాగం

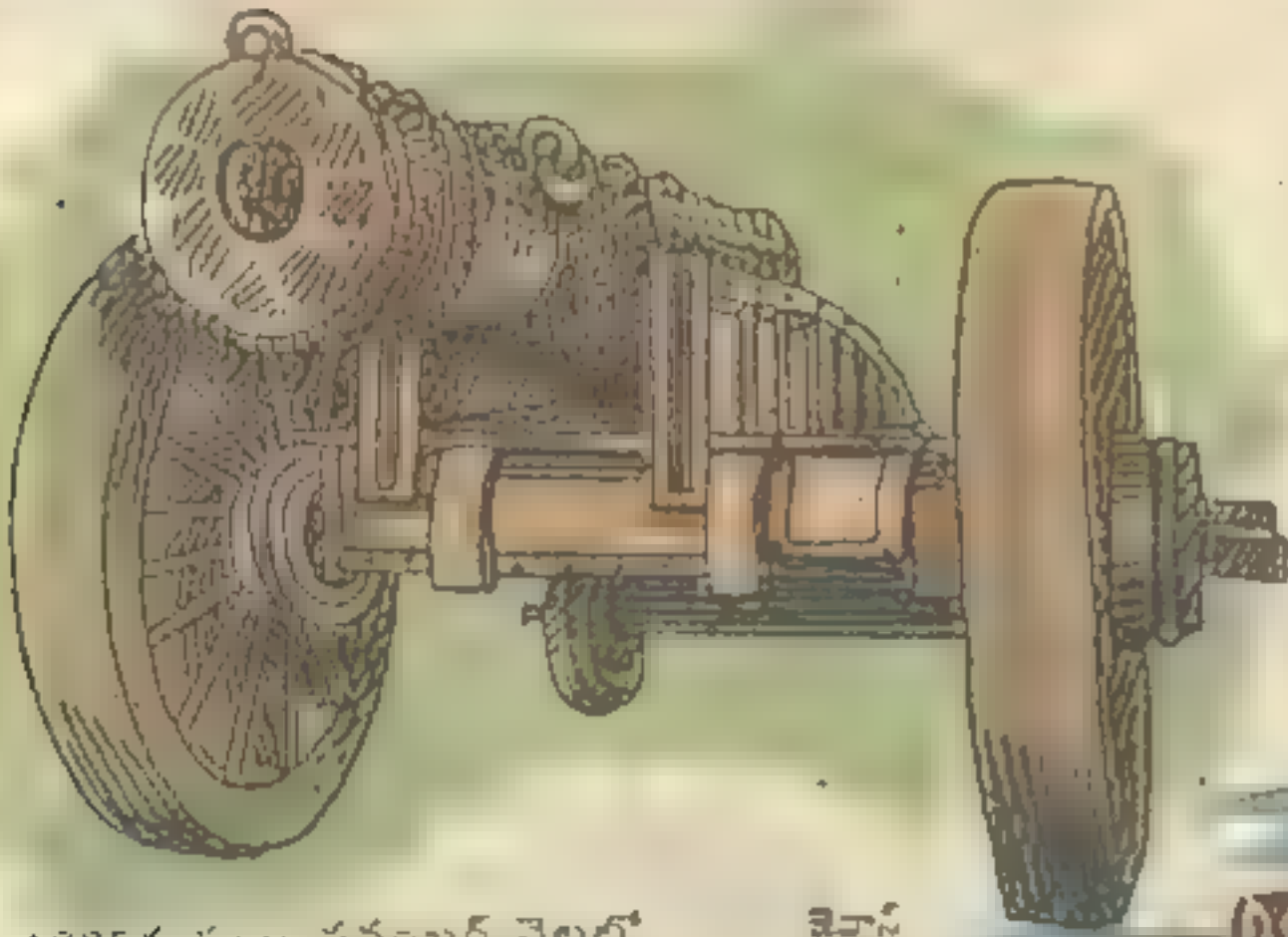
గాంచినది. అంబర్‌ఘడ్‌కు వర్యవేక్షణ శిఖరాలుగా జైఘర్, నాహర్‌ఘడ్ అనే రెండు కోటలను నిర్మించారు. ఈ మూడు కోటలూ ఎప్పుడూ ముట్టడిని గాని, యుద్ధాన్ని గాని ఎదుర్కోలేదు.

'చిత్త' కొండమీద నిర్మించబడిన జైఘడ్ కోటలో
ఫిరంగులు తయారుచేసే కార్ఖానా ఉన్నది. అంబర్ కోట
నుంచి ఈ కోటకు రహస్య సొరంగ మార్గం ఉన్నది. ఈ
కోటలోని రోవలి గదులలో రాజకుటుంబానికి చెందిన
నిధులను దాచేవారు. ఈ కొండ ప్రాంతాల నివసించే మీనా
తెగవారు ఈ సంపదను కాపలా కాసేవారు. మరొకదారి
లేని అత్యవసర పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు, రాజే అక్కడికి
స్వయంగా వెళ్ళి, కావలసిన ధనం తెచ్చుకునే వాడు.
అప్పుడు కూడా మీనా తెగ నాయకుడు రాజు కళ్లకుగం
తలు కట్టి నిధులున్నగది దగ్గరికి తీసుకు వెళ్ళేవాడు. రాజు
అవసరం గడవడానికి తగిన ధనమే తెచ్చుకునేవాడు.

మన దేశంలో చాలా బరువైనదని చెప్పబడే
బ్రహ్మాండ మైన జైవాన్ ఫిరంగి కూడా
జైఘడ్లోనే ఉన్నది. దీనిని పరీక్షార్థం
ఒకే ఒకసారి మాత్రమే పేల్చారు.

1732వ సం॥లో సూరజ్ మల్
అనే జాట్ రాజు భరత్ పూర్లో
అంతకు ముందున్న కోట మీద
రోహ్ ఘడ్ కోటను నిర్మించాడు. ఈ
కోట ప్రవారి గోడ మట్టిదేగాని ఫిరంగుల
దాడిని ఎదుర్కొని దృఢంగా నిలబడగలది.

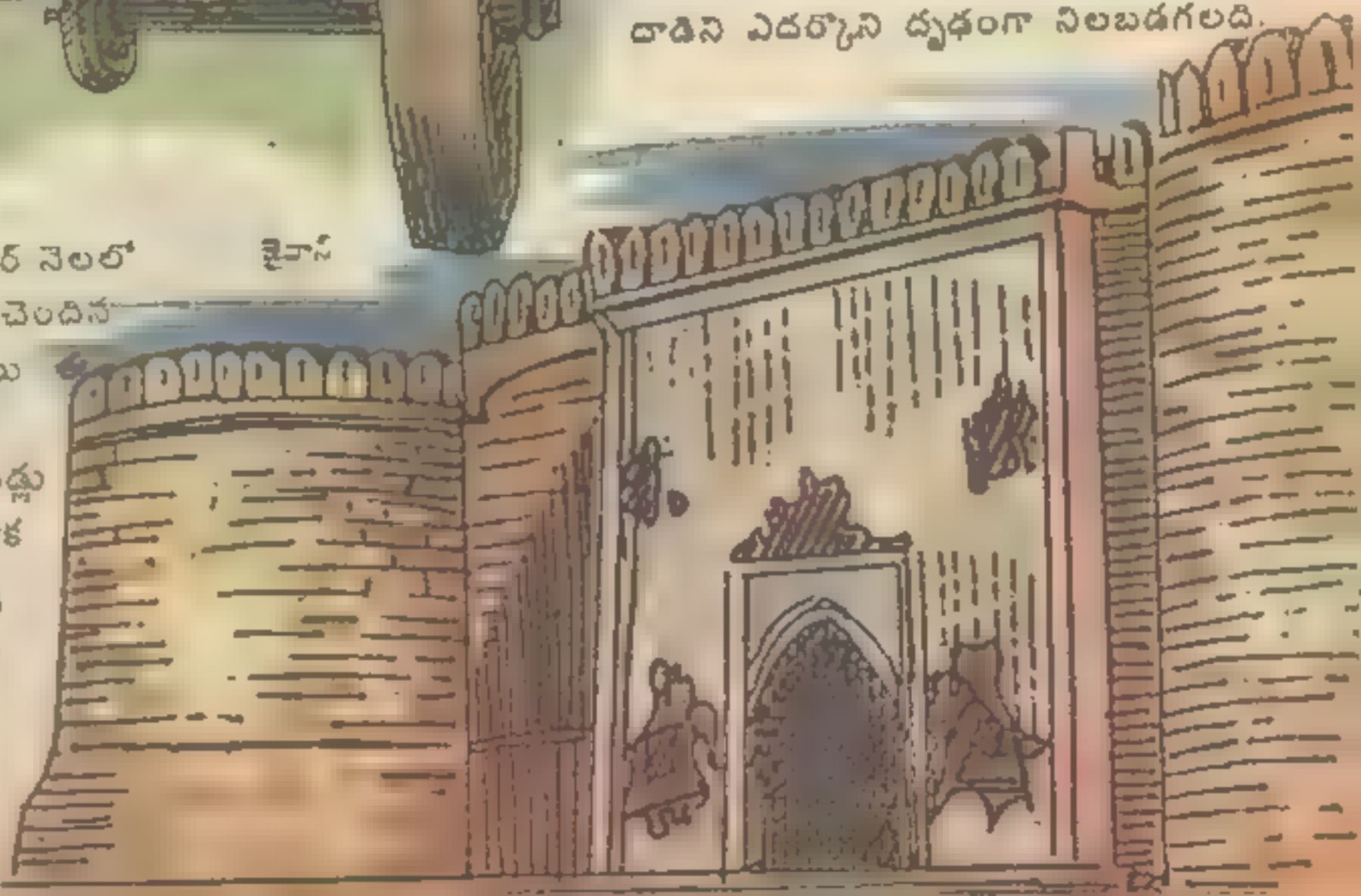
1825వ సం॥ నవంబర్ నెలలో

జైవాన్

ఈస్టిండియా కంపెనీకి చెందిన
27,000 మంది సైనికులు
కోటను ముట్టడించారు:

64,446 ఫిరంగి గుండ్లు
నిష్ప్రయోజనమని తేలాక
ఉత్తరపు వైపు గోడను పేల్చ
దానికి 10,000 పౌన్డ్

రోహ్ ఘడ్ కోట

లుడు పదార్థాన్ని ఉపయోగించారు. ఆ పేలుడు బలం అగ్రా వరకు వినిపించింది. 1826 జనవరి 18వ తేదీ కలకత్తాలో పతనమయింది.

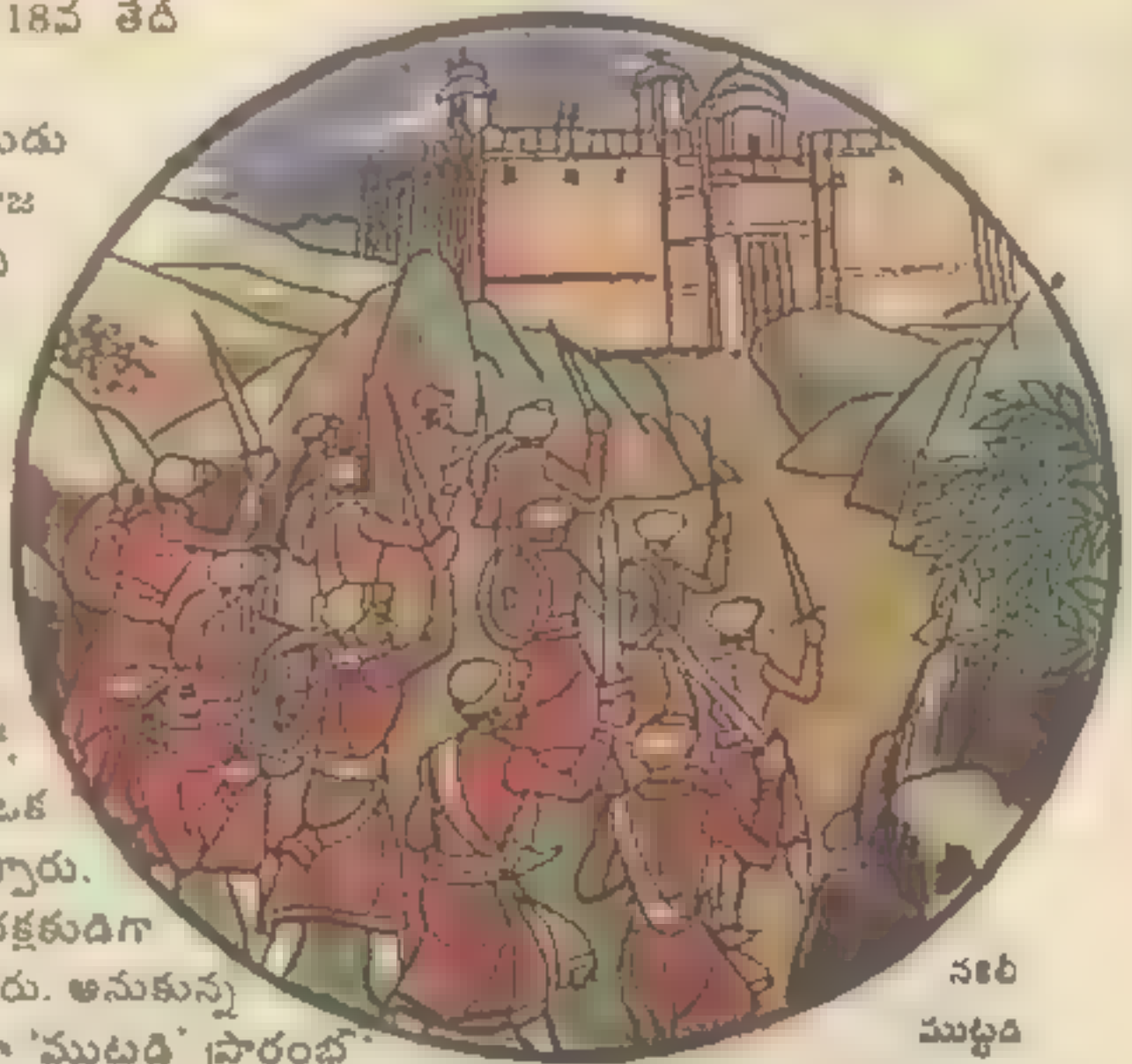
1291వ సం॥లో దేవసింగ అనే ఒక హడా నాయకుడు నా తెగ నాయకుడు బుండాను ఓడించి బుండ్ రాజునిగా హడోతీ రాజ్యాన్ని స్థాపించాడు. ఆయన ముని నుమడు రావబార్ సింగ 1352వ సం॥లో కారాఘడ పను నిర్మించాడు. ఆయన వంశస్థులు ఆ రాజ్యాన్ని 0 సంవత్సరాలు అవిచ్ఛిన్నంగా పరిపాలించారు.

హడా సైనికులకు సంబంధించిన వీర సాహస కీర్తనలు కోకోల్లలుగా ప్రచారంలో ఉన్నాయి. ఒకప్పుడు వయోపూర్ రాణాలఖా. బుండ్ కోటను పట్టుకునేంత కు ఆహార పానీయాలు ముట్టుకోనని ప్రతిజ్ఞ గడు. ఆయన ఆరోగ్యం క్షీణించడం ప్రారంభించడంతో, హడాలు ఆయన ఆరోగ్యం కాపాడుకోవడానికి ఒక కోటను ఏర్పరచి దానిని 'జయించ'మని చెప్పారు.

నకిలీ కోటకు కుంభ హడా అనే సైనికుణ్ణి రక్షకుడిగా నిర్ణయించి, రాణా రాగానే లొంగిపోవాలని ఆజ్ఞాపించారు. అనుకున్న యానకి కొద్దిపాటి సైన్యంతో 'కోట' మీదికి రాణా 'ముట్టడి' ప్రారంభం

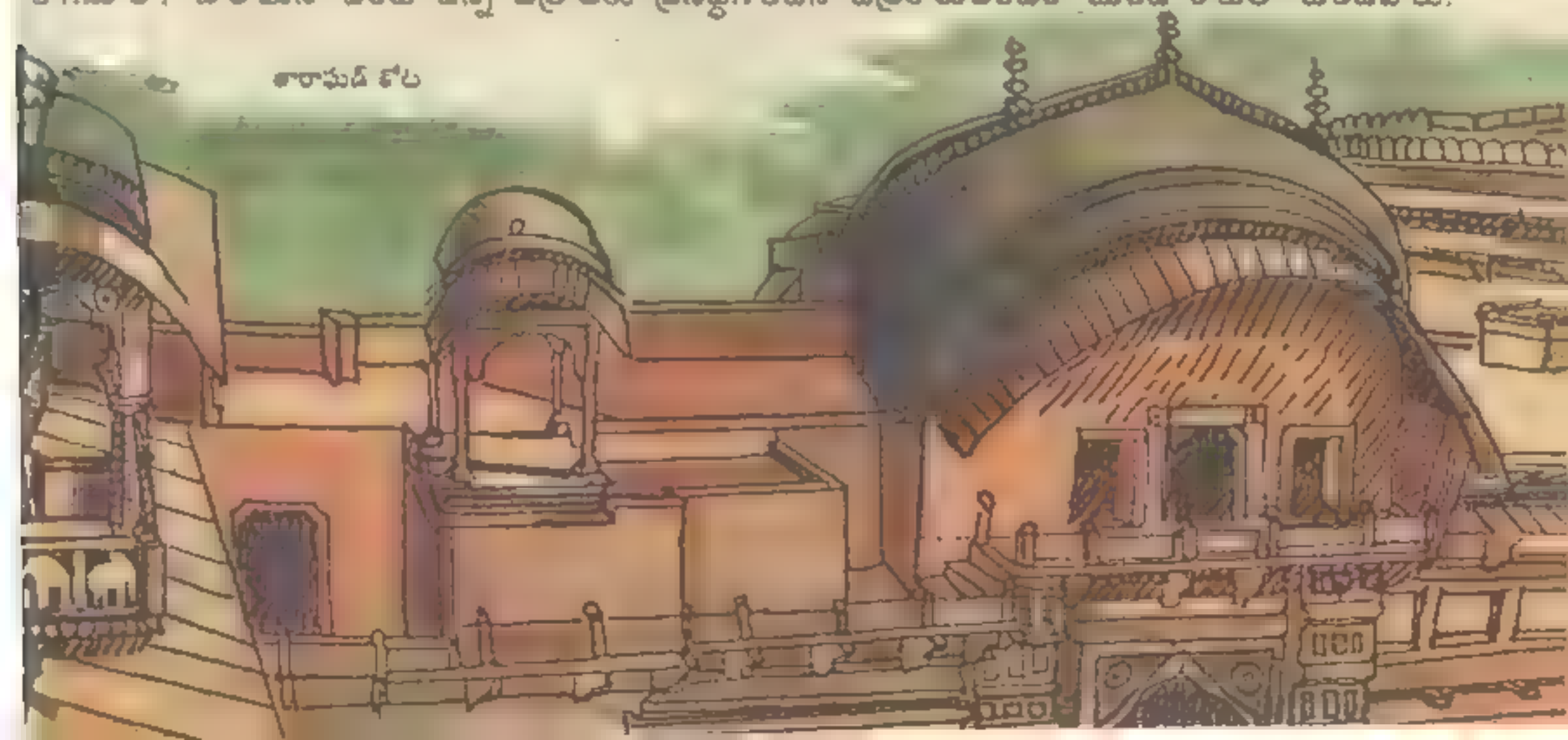
మొంది. అయినా, నకిలీ కోట నుంచి బాణాలు నిరాటంకంగా సైనికుల మీదికి దూసుకు రాసాగాయి. ఆశ్చర్యగ్రహితో కోట లోపలికి వచ్చిన సైనికుల మీదికి కుంభ హడా కత్తి దూసి, "కోట నకిలీదే కావచ్చు. కానీ హడా అసలైన నాయకుడు. నా తనువులో ప్రాణం ఉండగా బుండ్‌ని పడనివ్వను!" అని మంకరించాడు. ఈ సంఘటనను కళ్ళారా సిన రాణా దిగ్గ్రాంతి చెంది, అంతటితో బుండ్‌ని జయించే పథకాన్ని వదులుకున్నాడు.

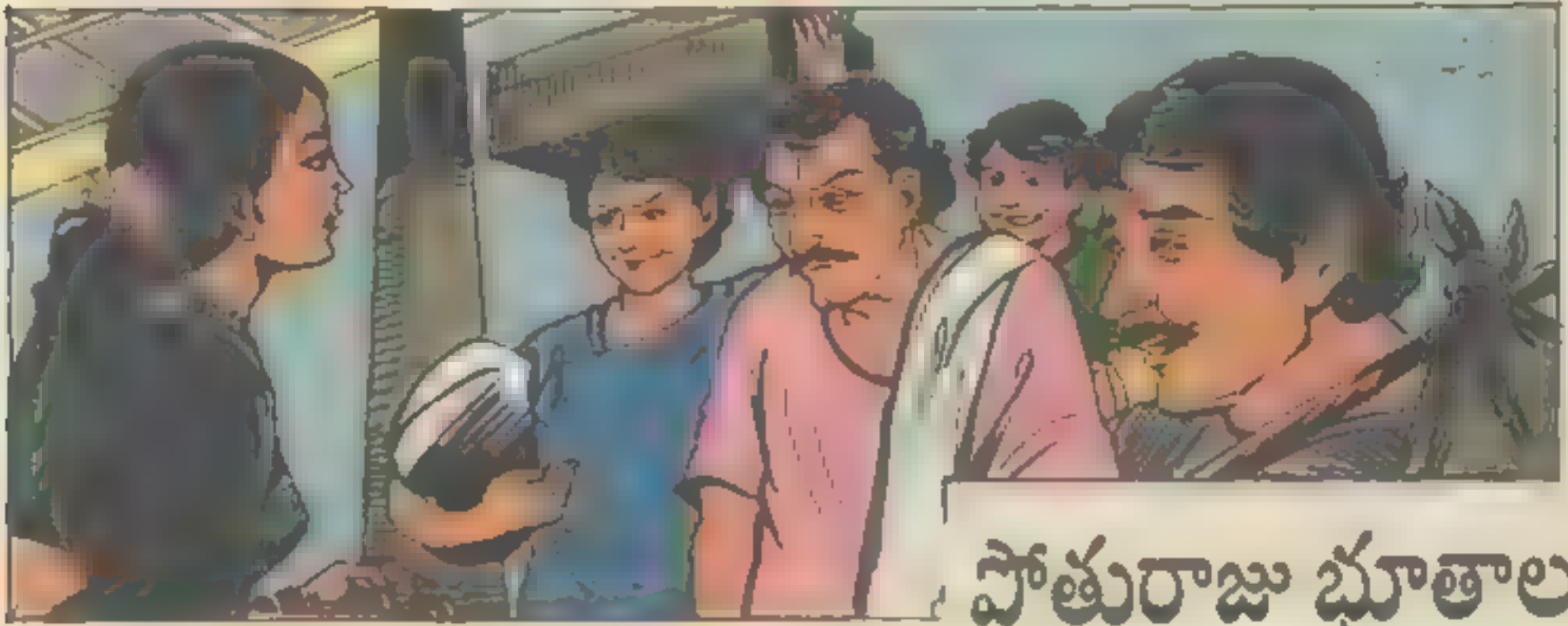
'రాగమాల', 'బారామన' వంటి చిన్న చిత్రాలకు ప్రసిద్ధిగాంచిన చిత్రకారులెందరో బుండ్ కోటలో ఉండేవారు.

నకిలీ
ముట్టడి

కారాఘడ కోట

పోతురాజు భూతాలు

బొందలచెరువు గ్రామంలో వుండే పోతురాజు, పేరుమోసిన భూతమాంత్రికుడు. అతడి పేరు చెబితేనే చాలు దయ్యాలూ, భూతాలూ ఊరి పాలిమేరటు దాటి పారిపోతాయని జనం గట్టిగా నమ్మేవాళ్ళు. ఆయన భార్య అన్న పూర్ణమ్మ బహు దొడ్డ ఇల్లాలు. సార్థకనామధేయురాలు. పోతురాజు స్వభావం అతడి భార్య స్వభావానికి పూర్తి వ్యతిరేకం. తన ఇంటిలో వండిన వంటకాల వాసన వీధిలోకి తగిలినం దుకే బాధపడతాడు, భార్యపై మండిపడేవాడు.

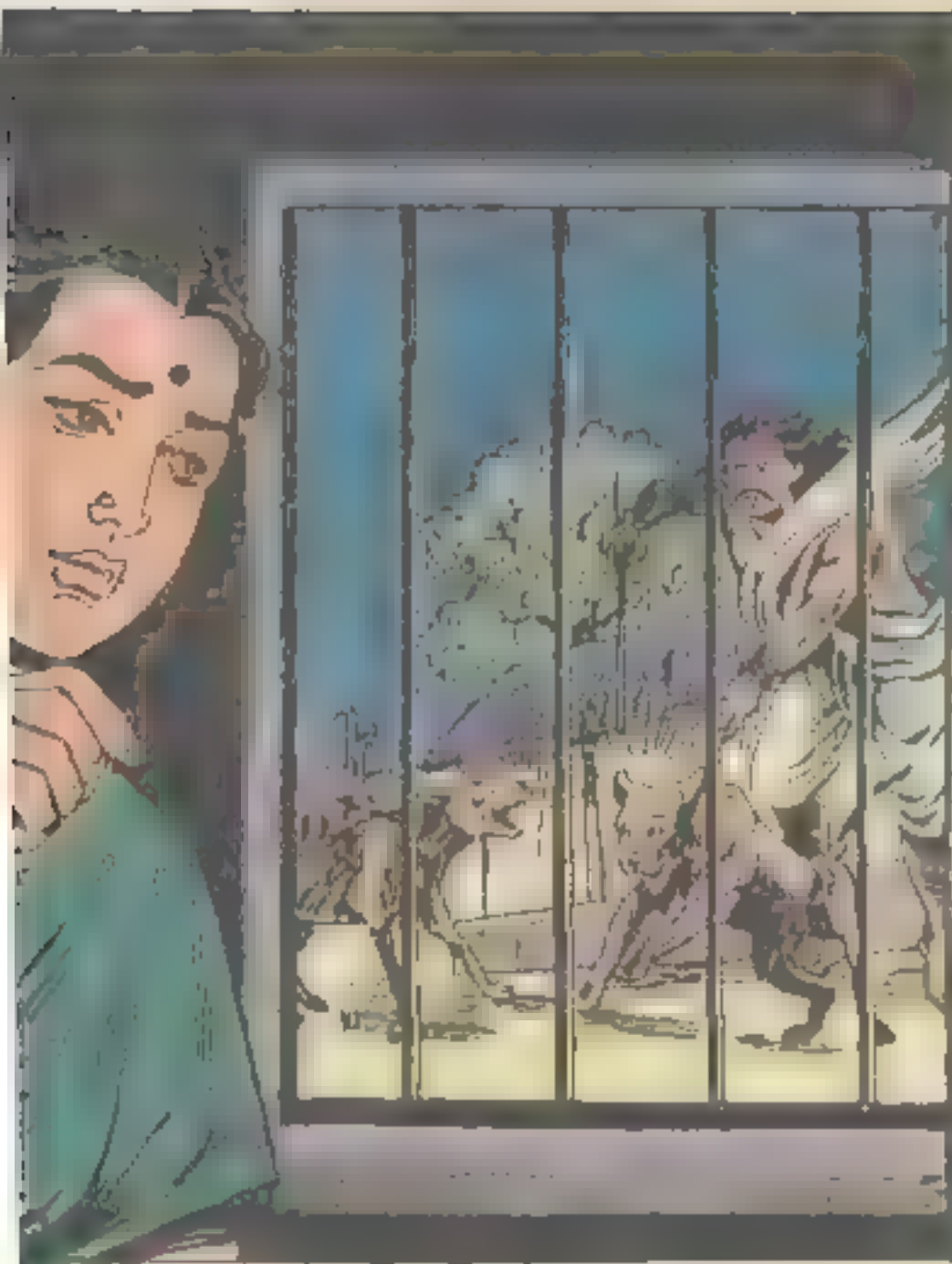
ఒకనాటి సాయంసంధ్యవేళ నలుగురు వ్యక్తులు అన్నపూర్ణమ్మ ఇంటికి వచ్చారు. వాళ్ళు ఆమె పుట్టంటి తరపున దూరపు బంధువులు.

“అమ్మా! చాలా దూరం నుంచి వస్తున్నాం. ఇంకా ఎంతో దూరం పోవాల్సివుంది. బాగా అలిసిపోయాం. ఈ రాత్రికి ఇంత భోజనం ఏర్పాటు చేశావంటే, తిని మా దారిన మేం

పోతాం.” అన్నారు వాళ్ళు అన్నపూర్ణమ్మతో. “అలాగే! మీరు కాసేపు ఆ అరుగు మీద విశ్రాంతి తీసుకోండి. వంట సిద్ధం చేస్తాను,” అంటూ వంట ప్రయత్నంలో వడింది అన్న పూర్ణమ్మ.

ఆమె భర్త పోతురాజు, నాలుగు కోసుల దూరంలో వున్న ఏదో ఊరిలో, ఎవరికో భూతం వట్టిందని కబురు అందగా, దాని అంతుచూడడానికి వెళ్లాడు. భర్త తిరిగివచ్చేలోగానే వచ్చిన అతిథులకు భోజనం పెట్టి పంపగలనన్న ఆలోచన కొద్దీ, వాళ్ళను వుండమన్నది అన్నపూర్ణమ్మ. అలాకాక, పోతురాజు పెందలకాడే ఇంటికి తిరిగి రావడం జరిగితే, వచ్చిన అతిథులు ఈ రాత్రి అన్నానికి బదులు బడితెదెబ్బలు తినగలరన్న సంగతికూడా ఆమెకు తెలుసు.

అన్నపూర్ణమ్మ క్షణాలమీద వంట పూర్తిచేసి అతిథులకు వడ్డన చేసింది. వాకిటి తలుపులు

గడియ వేసింది. తలవని తలంపుగా భర్త వస్తాడేమోనన్న అనుమానం కొద్దీ, కిటికీలోంచి వీధిలోకి చూడసాగింది. అతిథులు ఆవురావు రుమంటూ భోజనాలు చేస్తున్నారు.

ఇంతలో వీధి మలుపులో కుక్కలు పెద్దగా మొరిగినై, అన్నపూర్ణమ్మ ఊహను నిజం చేస్తూ, పోతురాజు వీధి మలుపు తిరుగుతూనే, చేతిలో వున్న రాగికట్లకర్రతో అందుబాటులో వున్న కుక్క నొకదాన్ని గట్టిగా కొడుతూ, “ఊర కుక్కలకేం తెలుసు, భూతాలపోతురాజు మంత్ర శక్తి!” అంటూ గట్టిగా అరిచాడు.

అప్పటికి అతిథుల భోజనాలు పూర్తికావస్తున్నాయి. అన్నపూర్ణమ్మ వెంటనే కిటికీరెక్కలు మూసి అతిథులతో, “అయ్యా! మీ భోజనాలు

వేగిరంకానివ్వండి. నా భర్త వస్తున్నాడు, ఆయన స్వభావం ఎంత కఠినమైనదో, అభూతప్రేతాలకూ, గ్రామంలో వాళ్ళకూ, నాకూ మాత్రమే తెలుసు. ఇంట్లోకి వచ్చి చూశాడంటే మీకూ, నాకూ బడితే పూజ తప్పదు. నేను పెరట్లోకి వెళ్ళిపోతున్నాను. నా భర్త వచ్చి తలుపు కొట్టినా, మీ భోజనాలు అయ్యే వరకూ తలుపు తీయకండి. ఆ తర్వాత ఈ దీపం ఆర్పి, తలుపు తీస్తూనే వాయువేగంతో బయటికి పరిగెత్తండి. అమావాస్య చీకటి, జాగ్రత్త సుమా!” అంటూ పెరట్లోకి వెళ్ళి పోయింది.

కేకవేసి ఒకటి, రెండు క్షణాలయినా తలుపులు తెరుచుకోక పోయేసరికి, “ఒసే, ఇల్లాలా!” అంటూ తలుపుల మీద గట్టిగా బాదాడు పోతురాజు.

ఆ మరుక్షణం కిర్రుమనే పెద్ద శబ్దంతో తలుపులు బార్లా తెరుచుకున్నవి. ఇంటిలోపల అంతా చిమ్మచీకటి. ఆచీకటిలోంచి నాలుగు ఆకారాలు వేగంగా ముందుకు దూసుకువచ్చి, అడ్డంగా నిలబడివున్న పోతురాజును నేలకు పడదోసి, అతణ్ణి తొక్కుకుంటూ చీకట్లోకి పారిపోయాయి.

“చచ్చానోబాబో!” అంటూ పోతురాజు పెద్దగా కేక వేసి, “ఎమిటివి? మనుషులా? భూతాలా?” అంటూ లేవబోయి బాధతో చతికిలబడి, కాలు విరిగినట్టా? చెయ్యి బెణికినట్టా అనుకుంటూ, “ఎమే ఇల్లాలా!

నువ్వెక్కడ అమోరిస్తున్నట్టు?" అంటూ మరింత పెద్దగా కేక పెట్టాడు.

"ఇదుగో, వచ్చే, వచ్చే!" అంటూ అన్న పూర్ణమ్మ, ఒక ప్రమిదెలో దీపం వెలిగించుకుని భర్త దగ్గరకువచ్చి, "ఇదేమిటి? గుడ్డలనిండా సోరకాయ పులుసు మరకలు. తలమీద చిరిగిన విస్తరాకు, ఆహా, ఇదంతా వాటిపనే!" అన్నది ఆశ్చర్యపడుతూ.

ఆసరికి పోతురాజు మూలుగుతూ లేచి నిలబడి, "ఏమిటి, వాటిపనే?" అంటూ ఇంట్లోకి వచ్చి, అక్కడ నేలమీద చిందర పందరగా పడివున్న అన్నం, కూరలూ చూస్తూ, "ఏమే, నేను ఇంట లేకుండా చూసి, దారిన పోయేవాళ్ళందరీ పిలిచి సంతర్పణ చేశావా?" అంటూ పట్టరాని కోపంతో తాటి ఎత్తున లేచాడు.

అన్నపూర్ణమ్మ చేతిలో వున్న ప్రమిదను అందుబాటులో వున్న ముక్కాలిపీట మీద పెట్టి, "మీరు ఎన్నయినా అనండి. పొద్దునే ఏ పుణ్యాత్మురాలి ముఖం చూశానో, నా పసుపుకుంకాలు నాకు దక్కాయి," అన్నది.

"అదేమిటే! నేను అడిగిన దానికి, నువ్వు నేదానికి ఏమిటి సంబంధం?" అంటూ, ఏదో సందేహం కొద్దీ గొంతు తగ్గించాడు పోతురాజు.

అన్నపూర్ణమ్మ లేని కన్నీళ్ళను పమిట చెంగుతో తుడుచుకుంటూ, "ఇప్పుడు బాధ పడి లాభమేమిటి లెండి! మీరీ భూత

వైద్యం నేర్చుకోకుండా, ఏ వ్యవసాయంలోనో, వ్యాపారవృత్తిలోనో కుదురుకుంటే బావుండేది," అంటూ ఏదో చెప్ప బోతుండగా, పోతురాజు ఆమె నడ్డుకుని కోపంగా, "ఏమిటి పొంతనలేని మాటలు? నిన్నేదైనా భూతం పట్టిందా?" అంటూ భార్యకేసి అనుమానంగా చూశాడు.

"అదీ ఏదో ఒకరోజున జరిగి తీరుతుంది. ఇప్పుడు జరిగిందేమిటో వినండి! మీరు పొరుగుూరు వెళ్ళి, అక్కడి వాళ్ళకు పట్టిన భూతాలను వదలగొట్టారుగదా — అవి తిన్నగా వాటిదారినవి పోక, మన ఇంటిమీదికి వచ్చి పడ్డాయి. అవి నన్ను నానా దుర్భాషలాడుతూ, "ఏమే, భూతాల పోతురాజు ఇల్లాలా! మేము

తీరని కోర్కెలు తీర్చుకోవడానికి, కావలసిన తిండి తినడానికి మనుషులను అవహిస్తుంటే, కుంటి, గుడ్డి మంత్రాలు మా మీద ప్రయోగించి, మాకు నిలవనీడ లేకుండా చేస్తాడా నీ మొగుడు? ఇంటికీ తిరిగి రాగానే ఏమి చేస్తామో చూడు! చచ్చుపుచ్చు తాళపత్రాలూ, పురుగ్గొట్టిన వేపమండలూ అలా కింద పెట్టగానే, జాయ్ మంటూ మీదపడి నిలువునా విరుచుకుతింటాం. అప్పుడుగానీ మా ఆకలి తీరదు. అని నట్టింట్లో పీఠం వేశాయి.” అని చెప్పింది అన్నపూర్ణమ్మ.

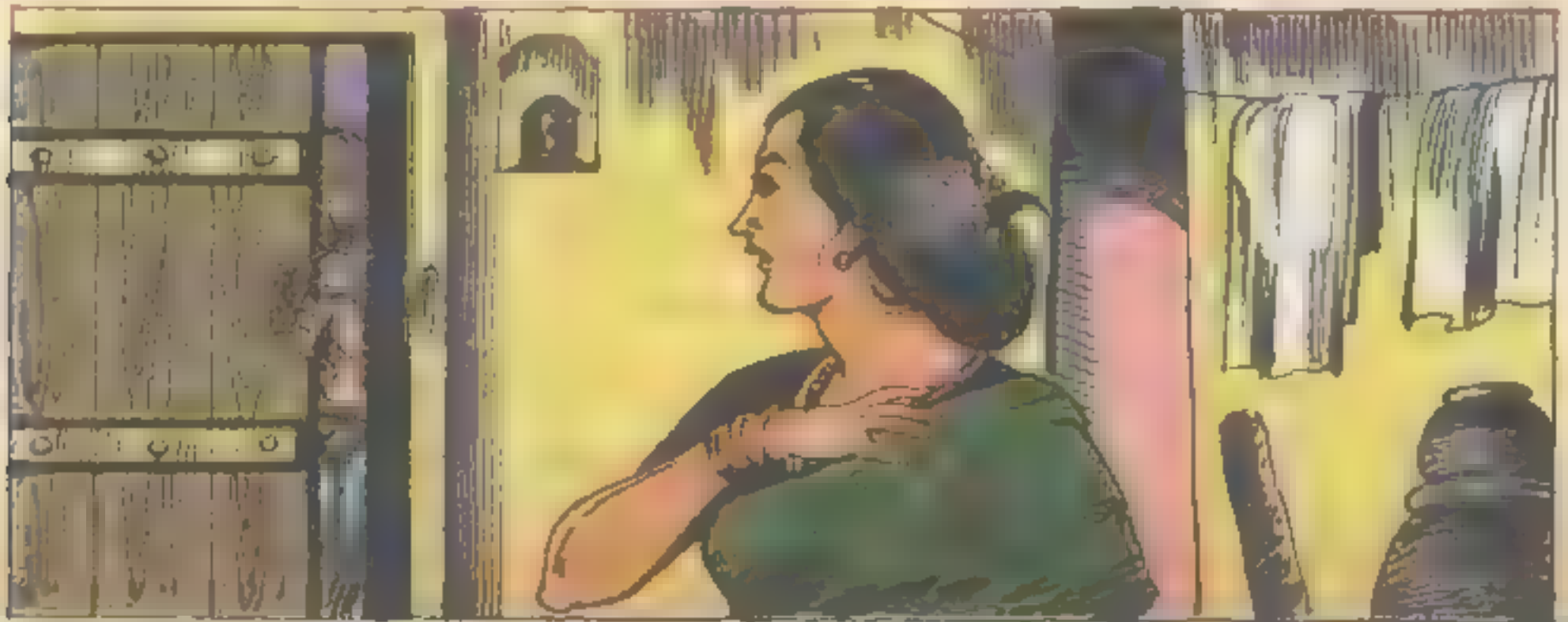
ఇది వింటూనే పోతురాజు, జారిపోతున్న జుట్టుముడిని గట్టిగా బిగించి, “ఎక్కడవి? ఎక్కడ?” అంటూ ఏదో మంత్రం ఉచ్చరించబోయాడు.

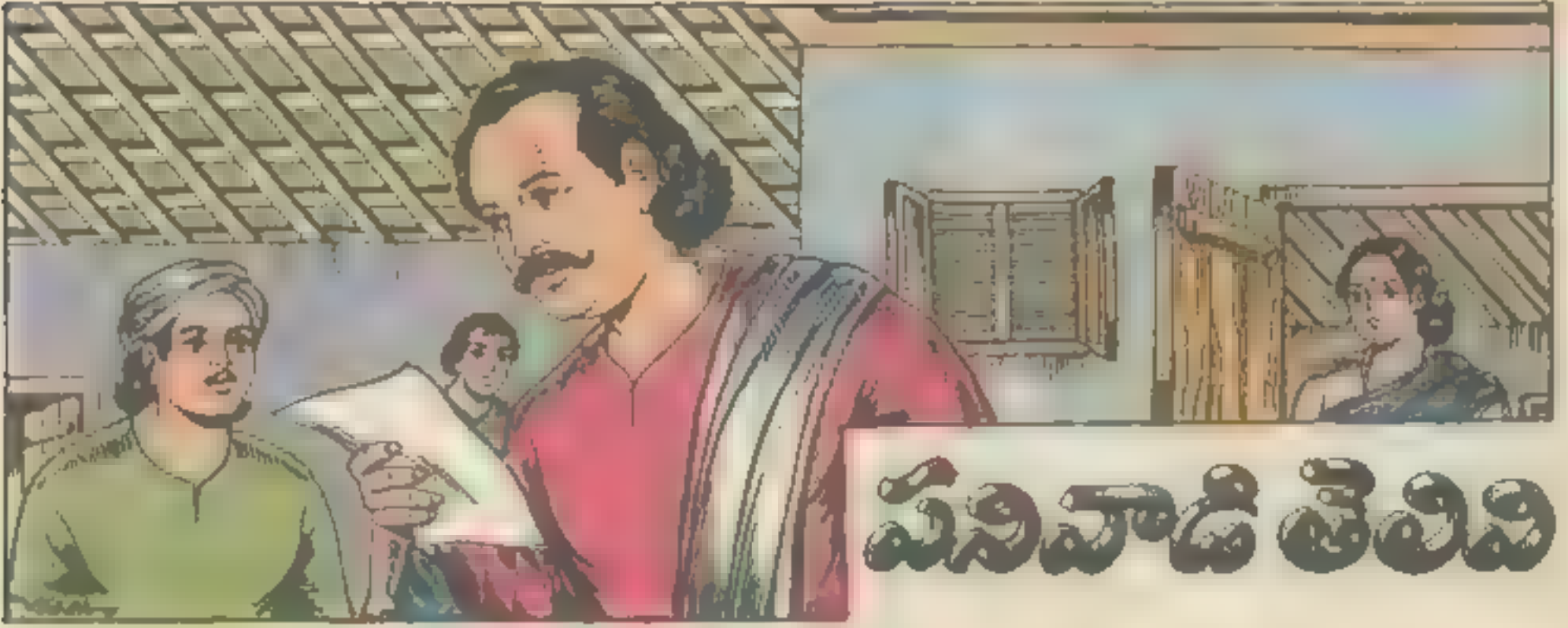
“అగండి, అప్పుడే కథ అయిందా! ఆ భూతాల వాలకం చూస్తూంటే, ఆకలితో నకనకలాడుతున్నట్టు కనిపించివై. దానితో నాకు అవి అన్నంత పని చేయగలవని నమ్మకం కలిగి, గుండిగడు అన్నం, ఒక తట్టనిండు కూరలూవండి, వాటి ముందు

కుంభం పోశాను. అవి తృప్తిగా తింటూండగా, మిమ్మల్నికీ కరుణించి వదిలిపెట్టమని ప్రార్థించాను. అన్నీ అందుకు సరేనన్నట్టు తలతూపాయిగాని, వాటిల్లో కుంటికాలూ, మెల్లకంటి భూతం మాత్రం — నీ మొగుణ్ణి చింత నివ్వల మీద కాల్చుకుని తినకపోతే, నేను అడవిపాలెం ఎల్లమందనే కాదు, అంటూ ఒంటికాలి మీద లేచి కోపంగా చిందులు ప్రారంభించింది. అంతలో మీరు రావడం, అవి నామీద జాలి కొద్దో, మీరంటే భయం వల్లో బయటికి పారిపోవడం జరిగింది,” అన్నది అన్నపూర్ణమ్మ.

“అలాగా!” అంటూ భూతాల పోతురాజు నిలువెల్లా వణికిపోతూ, “ఆ భూతాల్లో ఎల్లమంద కూడా వున్నాడన్నమాట? ఎంత గండం తప్పింది!” అని ఏవో మంత్రాలు వల్లిస్తూ, పూజగదిలోకి పోయి తలుపులు బిగించుకున్నాడు.

భర్తగదిలోకి పోగానే అన్నపూర్ణమ్మ ఒకసారి తృప్తిగా నిట్టూర్చి, అంతకు ముందు తను తిట్టిన భూతాలకు క్షమాపణలు చెప్పుకున్నది.

పనివాడి తెలివి

చదలవాడ గ్రామంలోని భూపతి అనే రైతుకు పనివాడు కావలసి వచ్చింది. ఈ సంగతి ఆయన తన స్నేహితుడైన చలపతికి చెప్పాడు.

దానికి చలపతి, "నాదగ్గర ఇద్దరు పని వాళ్ళున్నారు. సమ్మకం ఉంది. ఇద్దరికీ దర్జా మంచివాళ్ళు కూడానూ. అయితే ఒకడు తెలివైనవాడు. పనిశ్రద్ధ తక్కువ కానీ జీతం ఎక్కువ వుంటుంది. ఇంకొకడు తెలివితక్కువ వాడు. పనిశ్రద్ధ ఎక్కువ. జీతం తక్కువ వుంటుంది. ఎవరు కావాలో చెప్పు, పంపిస్తాను," అన్నాడు.

"యజమానికి తెలివి వుంటే, పనివాడు తెలివితక్కువ వాడైనా ఫర్వాలేదు. పనిశ్రద్ధ వుంటే సమ్మకం ఉండే చాలు. జీతం కూడా తక్కువ వున్నావు కాబట్టి, అలాంటివాడినే పంపించు," అన్నాడు భూపతి.

ఆ విధంగా శంకరం, భూపతి ఇంట్లో పనికి చేరాడు. ఒక నెల రోజుల పాటు వాడి

చేత పని చేయించుకున్నాక, ఆయనకెంతో తృప్తి కూడా కలిగింది. ఇలా వుండగా — ఒక రోజున పట్నంలో వుండే భూపతి కూతురు తండ్రికి ఉత్తరం పంపింది. అందులో ఇలా వుంది : "మా అదపడుచుకు వెళ్ళికుదిరింది. వియ్యాలవారు వంగపండు రంగు పట్టుచీర లడిగారు. రెండు కావాలి. వచ్చే శనివారం రోజుకు మాకు అందేలా పంపించగలరు. అలస్యం జరగుకుండా చూడు."

ఉత్తరం తెచ్చిన మనిషి భూపతితో, "అయ్యా! ఈ రోజు సాయంత్రమే నేను తిరిగి పట్నం వెళ్ళిపోతున్నాను. చీరలు నాకిస్తే తీసుకుని వెళ్ళగలను," అన్నాడు.

భూపతి వాకబు చేయగా, బట్టలు నేసే వీరయ్య వద్ద వంగపండు రంగు పట్టుచీరలు లేవని తెలిసింది. రంగు మార్చటానికి రెండు రోజులు పడుతుందన్నాడు. ఆ రోజు బుధ వారం. భూపతి ఉత్తరం తెచ్చినవాడితో, "శని

వారానికల్లా అందేలా చీరలు పంపుతానన్నా నని చెప్పి," అని పంపేశాడు.

తర్వాత ఆయన శంకరాన్ని పిలిచి పరిస్థితి చెప్పి, "ఎలాగో అలా శనివారానికల్లా పట్నం వెళ్ళి, అమ్మాయికి కనిపించాలి. గుర్తుంచుకో!" అన్నాడు.

"అంటే, శుక్రవారం రాత్రికల్లా నేను బయట్రేరాలి. అంతేకదా! నేను సిద్ధం," అని చెప్పాడు శంకరం.

గురువారం బాగానే గడిచింది కానీ శుక్ర వారం నాడు వాన మొదలయింది. ఉదయం మొదలైన వాన చీకటిపడేదాకా తగ్గలేదు. వానతగ్గాక వీరయ్య పట్టుచీరలు తీసుకుని భూపతి ఇంటికి వచ్చి, "అయ్యా! చీరలకు

వంగపండు రంగు వేశాను. అదింకా పూర్తిగా ఆరలేదు. అయినా జాగ్రత్తగా పొట్టం కట్టాను. ఒక్కరోజు పాటు ఈ చీరలకు తడి తగల కుండా జాగ్రత్తపడండి," అని చెప్పి వెళ్ళాడు.

భూపతి వెంటనే శంకరాన్ని పిలిచి, "ఈ చీరలు వానలో తడవకూడదు. తడిశాయంటే రంగు మారిపోతుంది. కాబట్టి తగిన జాగ్రత్తలో తీసుకుని పట్నం వెళ్ళు," అని చెప్పాడు.

శంకరం చీరలు తీసుకుని, "వీటిమీద నీటిబొట్టు కూడా పడనివ్వను. నేను మాటంటే మాటే! ఇక ఇంటికి వెళ్ళి భోజనం చేసి ప్రయాణమై వెళ్ళిపోతాను," అని యజమాని వద్ద సెలవు తీసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

ఆతర్వాత కాసేపు భూపతి, భార్య కూతురు గురించి ముచ్చటించుకున్నారు.

"అడపడుచు పెళ్ళికి వియ్యాలవారు కోరిన చీరలు అందజేసినందుకు, మనమ్మాయికి అత్తింట్లో మంచి పేరు వస్తుంది," అని భూపతి భార్య సంబరపడింది.

"నమయానికి శంకరంలాంటి నమ్మకస్థుడైన పనివాడున్నాడు కాబట్టి సరిపోయింది. అలా కాకపోతే, శనివారం ఉదయమే నేను ప్రయాణం కావలసి వుండేది. ఈమధ్య ప్రయాణాలు చేస్తే నాకు చాలా అలసటగా వుంటున్నదనుకో!" అన్నాడు భూపతి.

ఇంతలో పొరుగింట్లో ఏదో హడావుడి వినిపించింది. భూపతి, భార్య అక్కడికి వెళ్ళారు. భూపతి స్నేహితుడైన వెంకట్రాజు తండ్రి

పేర్రాజుకు ఉన్నట్లుండి గుండెనొప్ప వచ్చింది. వైద్యుడు వచ్చి చూసి, "నా దగ్గర సరైనమందులు లేవు. వెంటనే పట్నం తీసుకెళ్ళండి," అని చెప్పాడు.

భూపతికి పట్నంలో చాలామంది పరిచయ స్థులున్నారు. కూతురు కూడా అక్కడే వుంటున్నది. ఆయన వెంకట్రాజుకు సాయంగా వస్తానన్నాడు. అప్పటికప్పుడు బండి కట్టించుకుని వెంకట్రాజు కుటుంబం ప్రయాణమయింది. భూపతి కూడా వాళ్ళతో వెళుతూ, దారిలో శంకరం ఇంటిదగ్గర బండి నాపించాడు. కానీ అప్పటికే శంకరం పట్నం వెళ్ళిపోయినట్లు, ఇంటి యజమాని చెప్పాడు. భూపతి మనసులో, "నేనెలాగూ పట్నం వెళుతున్నాను గదా. శంకరం బయలుదేరకుండా కాసేపు ఆగివుంటే బాగుండేది," అనుకున్నాడు.

ఇప్పుడాయన శంకరాన్ని కలుసుకునే అవకాశం లేదు. వాడిది అడ్డదారి. బండి వెళ్ళేదారి వేరు. బండి చాలా వేగంగా పట్నం చేరుకుంది. భూపతి, వెంకట్రాజు తండ్రిని మంచి వైద్యుడికి చూపించాడు. ఆయన రోగిని పరీక్షించి ప్రమాదమేమీ లేదనీ, తన వద్ద రెండు రోజులుండాలనీ చెప్పాడు. ఈ ఏర్పాట్లు జరిగాక భూపతి, కూతురు ఇంటికి వెళ్ళాడు.

ఆమె తండ్రిని చూసి సంతోషించి, "అయ్యో! నువ్వెందుకొచ్చావు నాన్నా! చీరలు ఏ పని వాడిచేతనైనా పంపిస్తే సరిపోయేది." అన్నది.

అందుకు ఆమె మామగారు నొచ్చుకుని, "శుభకార్యానికి ఆయన కూడా రావడం మన అదృష్టం. ఎందుకొచ్చావని అడుగుతావేమిటి?" అంటూ కోదల్చి మందలించాడు.

భూపతి జరిగిందంతా కూతురికి చెప్పి, "అయితే, శంకరం ఇంకా రాలేదన్నమాట! కాలినడకగదా — మరికొంతసేపు పట్టపచ్చు, ఎలానూ వచ్చాను గనక, శుభకార్యం చూసి, ప్రయాణమవుతాను," అన్నాడు.

ఆతర్వాత కాసేపటికి శంకరం వచ్చాడు. వాడు వానలో బాగా తడిసి ముద్దయివున్నాడు. "వాన పడుతున్నది కదా. నువ్వు కాసేపు ఆగి వుండవలసింది. అనుకోకుండా నాకు పట్నం ప్రయాణంపడింది," అన్నాడు భూపతి వాడితో.

“అయ్యా! నేను మాటంటే మాటే. శనివారం ఈపాటికి పట్నంవచ్చి అమ్మాయిగారిని కలుసు కుంటానన్నాక, వానలేకాదు, తుఫానులు కూడా నన్నావలేవు.” అన్నాడు శంకరం గర్వంగా.

“అది సరే కానీ. వట్టుచీరలు తడవకూడ దని వీరయ్య మరీ మరీ చెప్పాడు కదా!” అన్నాడు భూపతి సంకోచంగా.

“మీరు చెప్పాక, వాటిని తడవనిస్తానా? చీరల మీద ఒక్క నీటి బొట్టయినా పడకుండా జాగ్రత్త తీసుకున్నాను,” అన్నాడు శంకరం.

భూపతి ఆశ్చర్యపడి, “అదేలా సాధ్యపడిందో చెప్పు,” అన్నాడు.

“తెలివుంటే ఏది సాధ్యం కాదు, బాబయ్యా! నేను బయల్దేరే సరికే చినుకులు పడుతున్నాయి. రెండు చీరల్ని రేకుపెట్టెలో వుంచి మూత పెట్టాను,” అన్నాడు శంకరం.

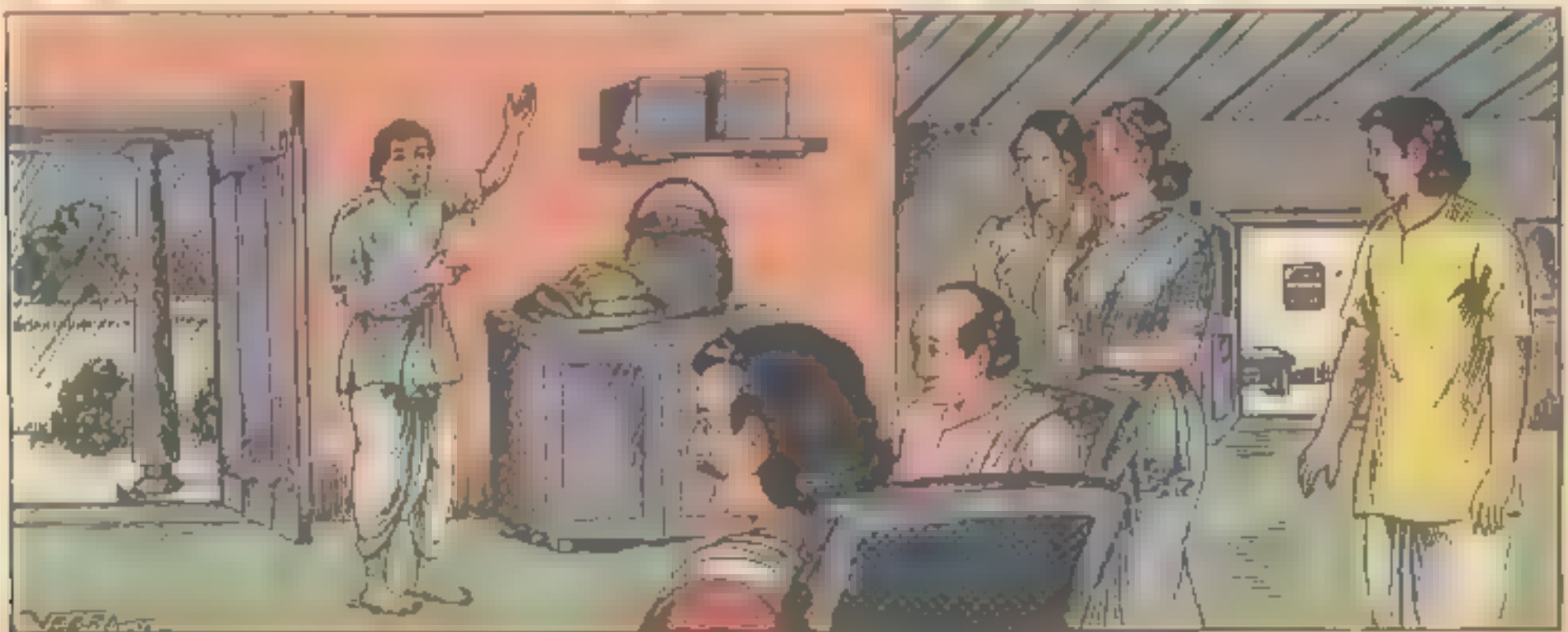
“మరి పెట్టె ఏది?” అని అడిగాడు భూపతి.

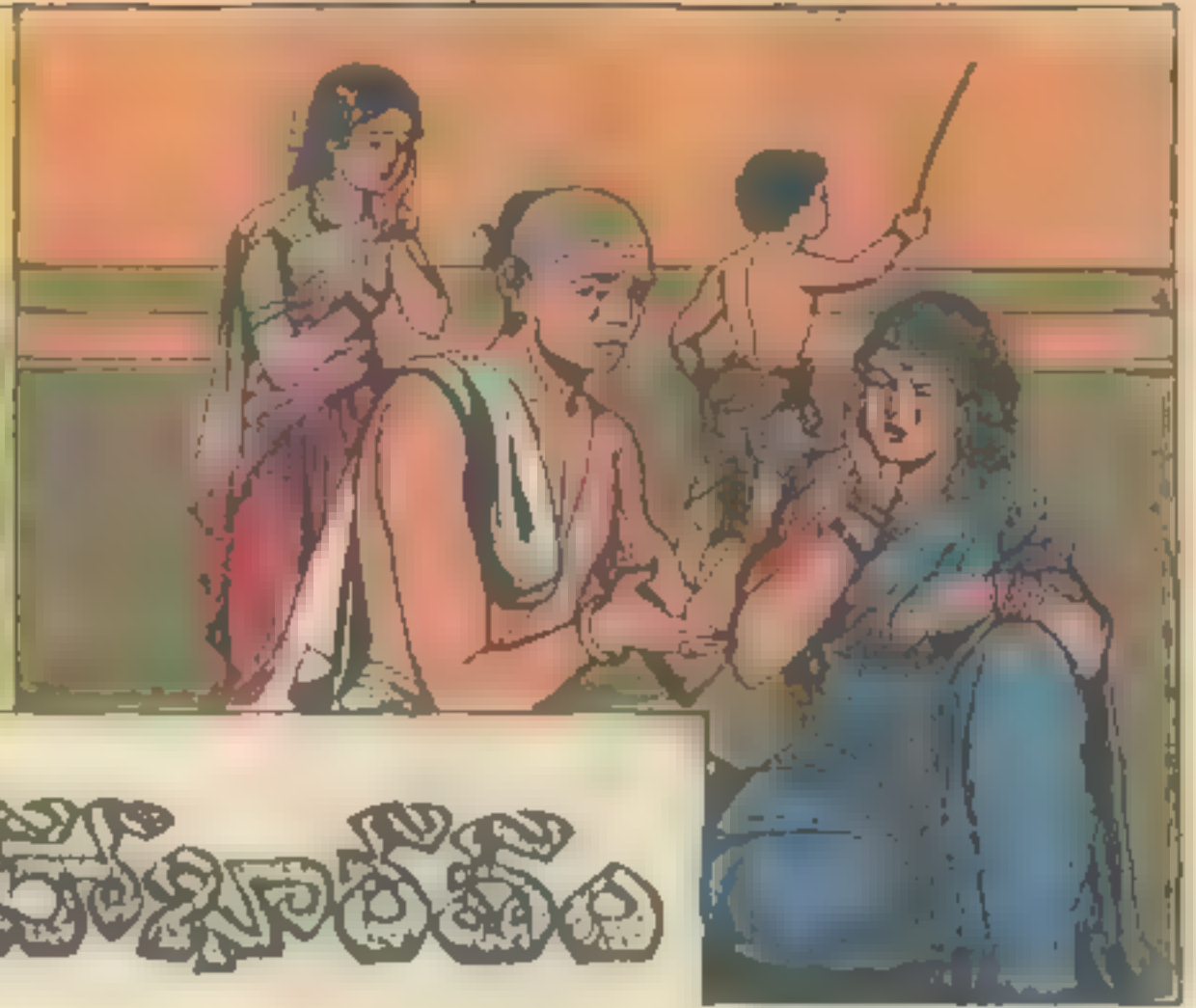
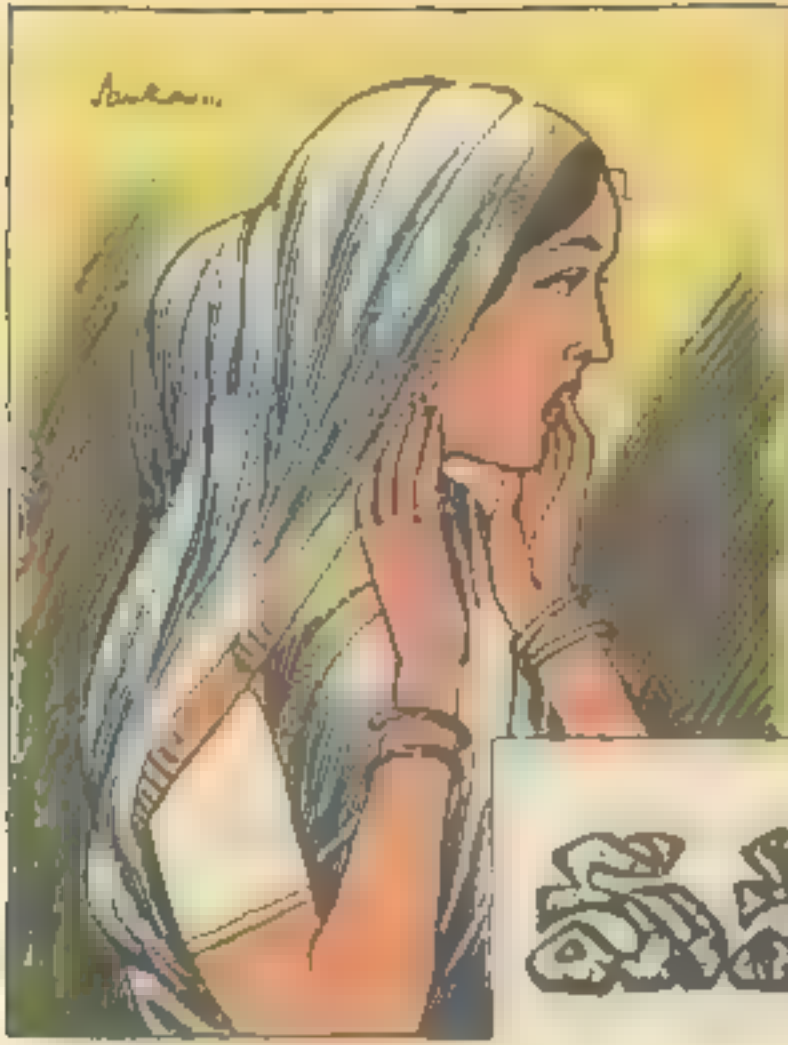
“ఎంత రేకుపెట్టయినా వానలో తడిస్తే, ఏ సందులో నుంచో లోపలికి నీళ్ళు వెళ్ళకపోవు గదా! అందుకని, ఆ పెట్టెను మాఇంట్లోమంచి చంకింద దాచాను,” అన్నాడు శంకరం గొప్పగా.

వాడి మాటలు విని, ఆ ఇంట్లో వాళ్ళందరూ నవ్వుగా భూపతికి తలతీసేసినట్లయింది. ఆయన అప్పటికప్పుడు బండి కుదుర్చుకుని, తన ఊరువెళ్ళి చీరలు తీసుకునివచ్చి శుభ కార్యం జయప్రదంగా జరిగేలా చూశాడు.

తర్వాత భూపతి ఇంటికి తిరిగివస్తూనే చలపతిని కలుసుకుని, జరిగింది చెప్పి, “నువ్వు ముందు నన్ను హెచ్చరించావు. ఈ శంకరం నమ్మకస్థుడూ, పనిపట్ల శ్రద్ధ వున్న వాడేకాని, ఒట్టి తెలివితక్కువ వెధవ. అయినా నేను వాణ్ణి పనిలో నుంచి తీసి వెయ్యదలుచు కోలేదు. వాడి తెలివికి తగినట్టు వాణ్ణి పెరటిలో కూరపాదుల పెంపకం పనులకూ, పశువుల కావలా పనులకూ ఉపయోగించు కుంటాను. తెలివైనవాడు కాస్త జీతం ఎక్కువడుగుతాడన్నావే, వాణ్ణి పంపు. అలాంటి వాడివల్ల పనులు, అనుకున్నవేళకు అనుకున్న విధంగా జరిగిపోతూంటాయి,” అన్నాడు.

దేనికి చలపతి అవునన్నట్టు తలవూపి, భూపతి కోరిన పనివాణ్ణి ఆయన వద్దకు పంపాడు.

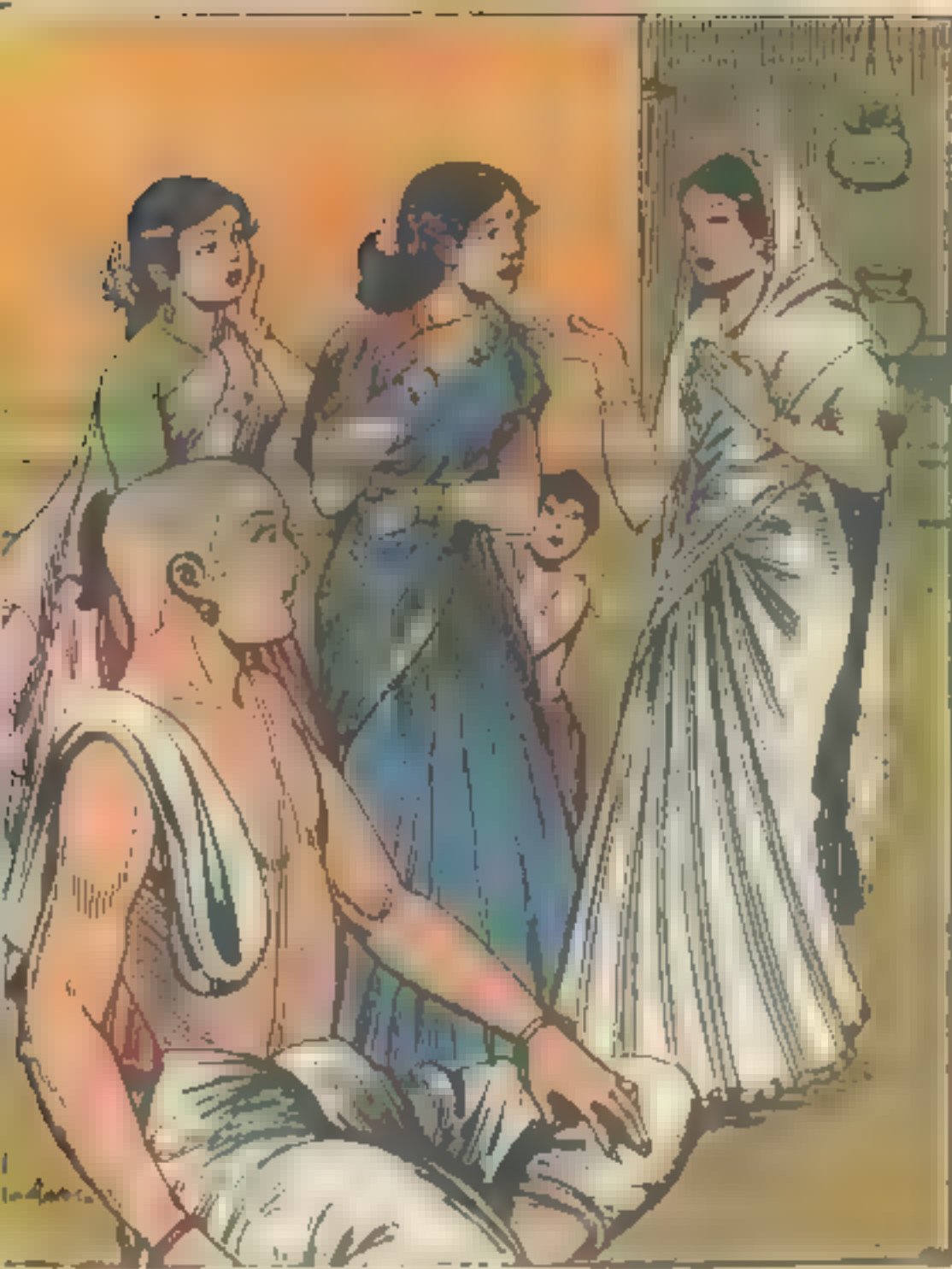
వేదాంతము

తమకు ఆశ్రయం ఇచ్చిన బ్రాహ్మణుడి కుటుంబంవారు ఎందుకేడుస్తున్నారో తెలుసు కుందామని కుంతిదేవి వచ్చినాక బ్రాహ్మ ణుడు దుఃఖంతో ఇలా విలపించసాగాడు:

"ఈ ప్రపంచంలో పెళ్ళాం, బిడ్డలతో సుఖంగా జీవించే మార్గం లేదు గద! ఈ దిక్కుమాలిన ఊరు వదిలిపోదామని నా భార్యతో ఎన్నడో అన్నాను. తాను ఇక్కడే పుట్టాననీ, ఇక్కడే పెరిగాననీ, తన కన్నవారికి దూరంగా పోలేననీ అన్నది. వాళ్ళా, ఏనాడో చనిపోయారు. ఈ ఊళ్ళోనా బంధువన్న వాళ్ళు ఒక్కరూ లేరు. అయినా ఈ వూరు వదిలిపెట్టాము కాము! అప్పుడే నా మాట విన్నట్టయితే ఇప్పుడీ ఆపద వచ్చి పడేది కాదు. ఇప్పుడు మనం ఏం చేసేటట్టు? ఆ

రాక్షసుడి వాత ఎవరిని వెయ్యను? ఇంత కాలమూ నాకు అనుకూలవతిగా ఉండి, నా వల్ల సంతానం కన్న నిన్ను రాక్షసుడి పొట్టన పెట్టనా? లేక వంశాంకురంగా పుట్టి పెరుగు తున్న మన కొడుకును పంపనా? కన్యాదానం చెయ్యవలసిన కూతురిని పంపనా? అందు చేత రాక్షసుడికి ఆహారంగా నేనే పోతాను. అంతకన్న మార్గం లేదు."

బ్రాహ్మణుడి భార్య ఇందుకు ఒప్పుకోలేదు. తన భర్త చనిపోతే తనకూ, పిల్లలకూ రక్షణ ఉండదనీ, తాము లోకులకు లోకువై పోతా మనీ, పిల్లల భవిష్యత్తు తీర్చిదిద్దే శక్తి సామ ర్థ్యాలు తనకు లేవనీ, అందుచేత తానే రాక్షసుడికి ఆహారమవుతాననీ ఆమె అన్నది. ఆమె ఒక ఆశ కూడా కనబరచింది. అదేమి

టంటే, తాను ఆహారంగా వెళ్ళితే, స్త్రీహత్యకు జంకి రాక్షసుడు తనను విడిచిపెట్టవచ్చునని!

ఈ మాట విని బ్రాహ్మణుడు తన భార్యను కొగలించుకున్నాడు. ఇద్దరూ పెద్దగా ఏడవనారంభించారు. వాళ్ళను చూసి కూతురు, "మీరిద్దరూ ఎందుకు వృధాగా ఏడుస్తారు? రాక్షసుడికి నన్ను ఆహారంగా పంపేయండి. నేనెలాగూ ఎప్పటికైనా మీకు దూరంగా వెళ్ళేదాన్నే గద! అందుచేత నన్ను పంపేస్తే మీకు కలిగే నష్టమేమీ లేదు. పైపెచ్చు మీకు ప్రమాదం తప్పిపోతుంది," అన్నది.

అప్పుడు అయిదేళ్ళ వయసుగల కుర్రవాడు చిన్న పుల్ల తీసుకుని, అటూ ఇటూ ఉత్సాహంగా తిరుగుతూ, వచ్చిరాని మాట

లతో, "రాక్షసుణ్ణి నేను చంపేస్తానుగా! ఏడవకండి," అన్నాడు. వాడి మాటలకు పెద్దవాళ్ళు అంత దుఃఖంలోనూ నవ్వారు.

ఇదంతా వింటున్న కుంతి వారికి మరింత దగ్గరగా వచ్చి బ్రాహ్మణుడితో, "అయ్యా, మీకిప్పుడు వచ్చిన ఆపద ఏమిటి? నాకు వివరంగా చెప్పినట్టయితే చెయ్యదగిన సహాయంచేస్తాను," అన్నది.

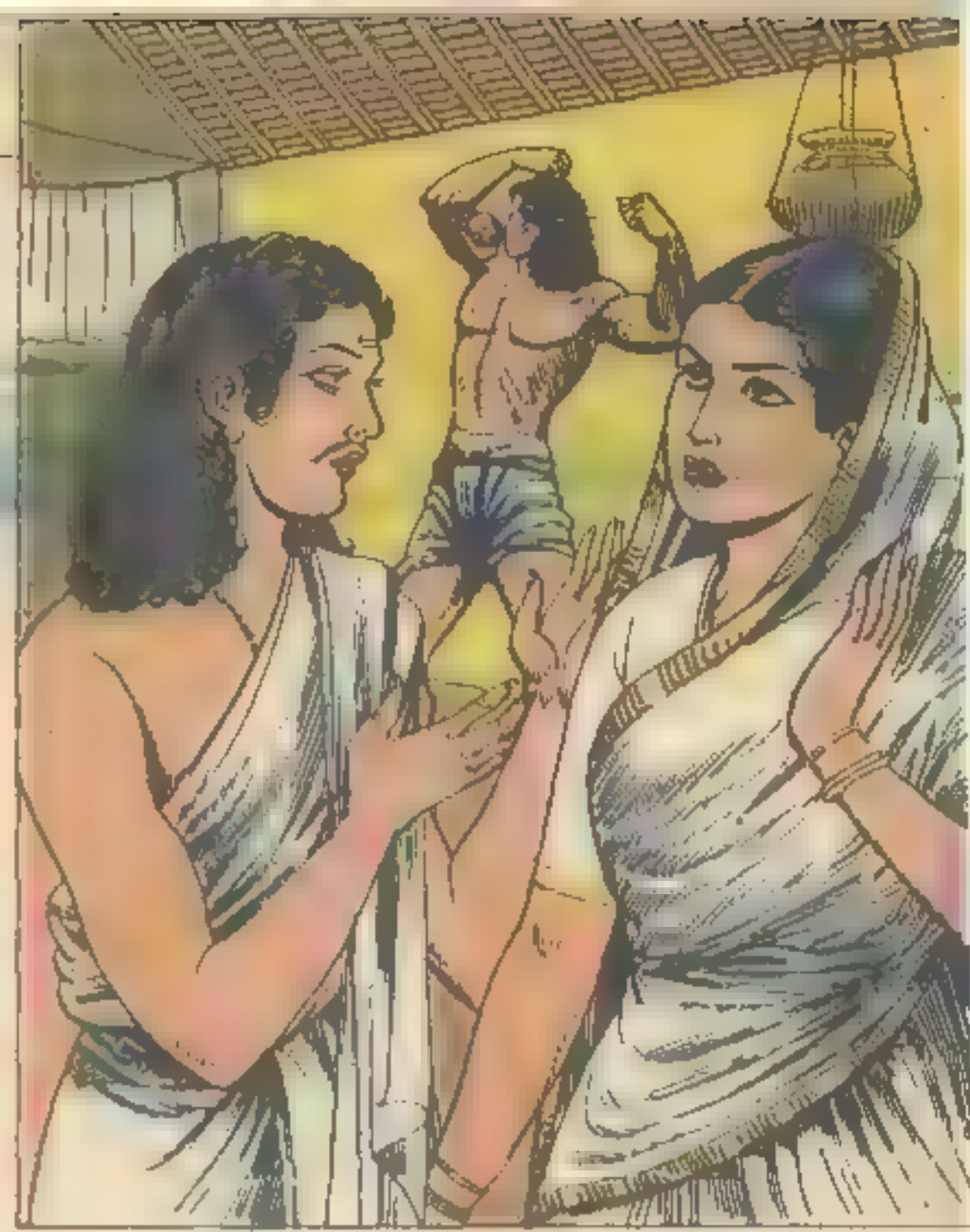
దానికి బ్రాహ్మణుడు కుంతితో, "అమ్మా, మీ మంచితనం కొద్దీ మీరలా అన్నారు గాని, మాకు వచ్చిన విపత్తు మానవమాత్రులు తీర్చేది కాదు. ఈ నగరానికి సమీపంలో బకుడనే నరభక్తకుడొకడున్నాడు. వాడు రోజూ నరమాంసం తింటూ మదించి ఉన్నాడు. ఈ ఊరికి వాడు రక్తకుడుగా ఉంటున్నందుకు గాను, ఊరివాళ్ళు రోజుకొక ఇంటి వంతున ఆ రాక్షసుడికి ఇరవై బారువల అన్నమూ, రెండు ఎనుబోతులూ, ఒక మనిషినీ పంపాలి. ఎవరన్నా అలా చెయ్యని రోజున ఆ రాక్షసుడు ఊరి మీద పడి ప్రజలను చెందుకు తింటాడు. ఈ దేశపు రాజు వేత్ర కీయగృహ మనేచోట ఉంటున్నాడు. ఈ రాక్షసుడి బెడద నుంచి ప్రజలను కాపాడే ప్రయత్నమేదీ ఆయన చేయడు. ఆయన అసమర్థుడు. అసమర్థుడి పాలనలో ఉన్న మాకు రోజూ ఈ ఆపద ఉంటూనే ఉన్నది. ఇవాళ మా ఇంటి వంతు వచ్చింది. మాకే రాజాశ్రయం ఉండి, ధనవంతులమై ఉంటే

ఎవడినన్నా మనిషిని కొని, వాణ్ణి రాక్షసుడికి ఆహారంగా పంపి ఉండుము. మా కుటుంబానికి ఈ ఆపద తప్పదు. ఒకరిని విడిచి ఒకరం బతకలేము. నలుగురమూ ఒక్కసారే వెళ్లి ఆ రాక్షసుడికి ఆహారమవుతాం," అన్నాడు.

కుంతి ఈ కథ అంతా విని, "అయ్యా, మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి. ఇవాళ ఆ రాక్షసుడికి ఆహారంగా నా కొడుకును పంపుతాను. వాణ్ణి రాక్షసుడు చంపలేడు. వాడే ఆ రాక్షసుణ్ణి చంపేస్తాడు. వాడు చాలా బలవంతుడు. అదిగాక వాడి దగ్గర మంత్ర శక్తులున్నాయి. అందుకే పంపిస్తున్నాను. ఏ తల్లి అయినా, నూరుగురు కొడుకులున్నప్పటికీ, తన కొడుకును మృత్యుదేవతకు చేజేతులా బలి చేస్తుందా? అందుచేత ఈ ఏర్పాటుకు ఒప్పుకోండి. ఈ సంగతి మాత్రం ఊళ్ళెవరికీ తెలియనివ్వకండి. వాడిగురువుగారికి తెలిసి, ఆయన వీలులేదన్నాడంటే, నా కొడుకు రాక్షసుణ్ణి చంపే అవకాశం పోతుంది," అన్నది.

కుంతి మాటలలో బ్రాహ్మణుడికి గురి కుదిరింది. ఆయనకు ఆపద తప్పిందన్న ఆనందమూ, కుంతి తనకు మహాపాపకారం చేసినందుకు కృతజ్ఞతా కలిగాయి. కుంతి భీముడితో సంగతంతా చెప్పింది. భీముడు తల్లి చేసిన ఏర్పాటుకు సమ్మతించాడు.

ఇంతలో మిగిలిన నలుగురు పాండవులూ భిక్ష తీసుకుని ఇంటికి తిరిగివచ్చారు. భీముడు మహా ఆనందంలో ఉండటం గమనించి

ధర్మరాజు కుంతిని భీముడి ఆనందానికి కారణమేమిటని అడిగాడు. కుంతి అతనితో సంగతంతా చెప్పి, "ఇన్నాళ్ళకు మనం ఇల్లు గల బ్రాహ్మణ కుటుంబానికి ప్రత్యుపకారం చేసే అవకాశం దొరికింది," అన్నది.

ఈ మాట విని ధర్మరాజు చాలా బాధపడ్డాడు: తమ తల్లి తొందరపడిందనుకున్నాడు. పాండవుల ఆశలన్నీ, భవిష్యత్తు అంతా భీముడి భుజబలం మీదే ఆధారపడి ఉన్న సంగతి అతనికి తెలుసు. రేపు వారు కౌరవులను జయించి తమ రాజ్యం తాము తీసుకోదలిస్తే భీముడులేకుండా ఎలా సాధ్యం? దుర్యోధనుడు కుట్రతో తమనందరినీ లక్కయింట కాల్చి చంపటానికి యత్నించినప్పుడు అంద

రినీ ఆపద నుంచి తప్పించటం ఒక్క భీముడి వల్ల అయింది గాని మరొకరి వల్ల సాధ్యమా? ధర్మరాజు ఈ ధోరణిలో మాట్లాడుతూ ఉంటే కుంతీదేవి వ్యతిరేకించింది. ఆర్తులను రక్షించటం ఉత్తమ క్షత్రియ ధర్మం. ఈ బ్రాహ్మణ కుటుంబానికి ప్రత్యుపకారం చెయ్యలేకపోతే అది మహాపాతకం. భీముడికి వచ్చిన భయమేమీ లేదు. అతను ఎలాటి రాక్షసుడినైనా చంపగలడు. తాను చేసిన ఆలోచన ఇహానికి, పరానికి కూడా పనికివచ్చేదని ఆమె అన్నది. ధర్మరాజు తల్లి అభిప్రాయంతో చివరకు ఏకీభవించక తప్పలేదు.

తెల్లవారగానే భీముడు ఇల్లుగల బ్రాహ్మణుడితో, "అయ్యా, తెల్లవార్లూ నాకు నిద్రలేదు. ఆకలి దహిస్తున్నది. మంచి ఆహారంకడుపునిండా పెట్టించారంటే రాక్షసుడితో ఉత్సాహంగా పోరాడతాను," అన్నాడు. బ్రాహ్మణుడు అతనికి తిన్నంతగా భక్ష్యభోజ్యాలూ, పానీయాలూ, నెయ్యి, పెరుగు పెట్టించాడు.

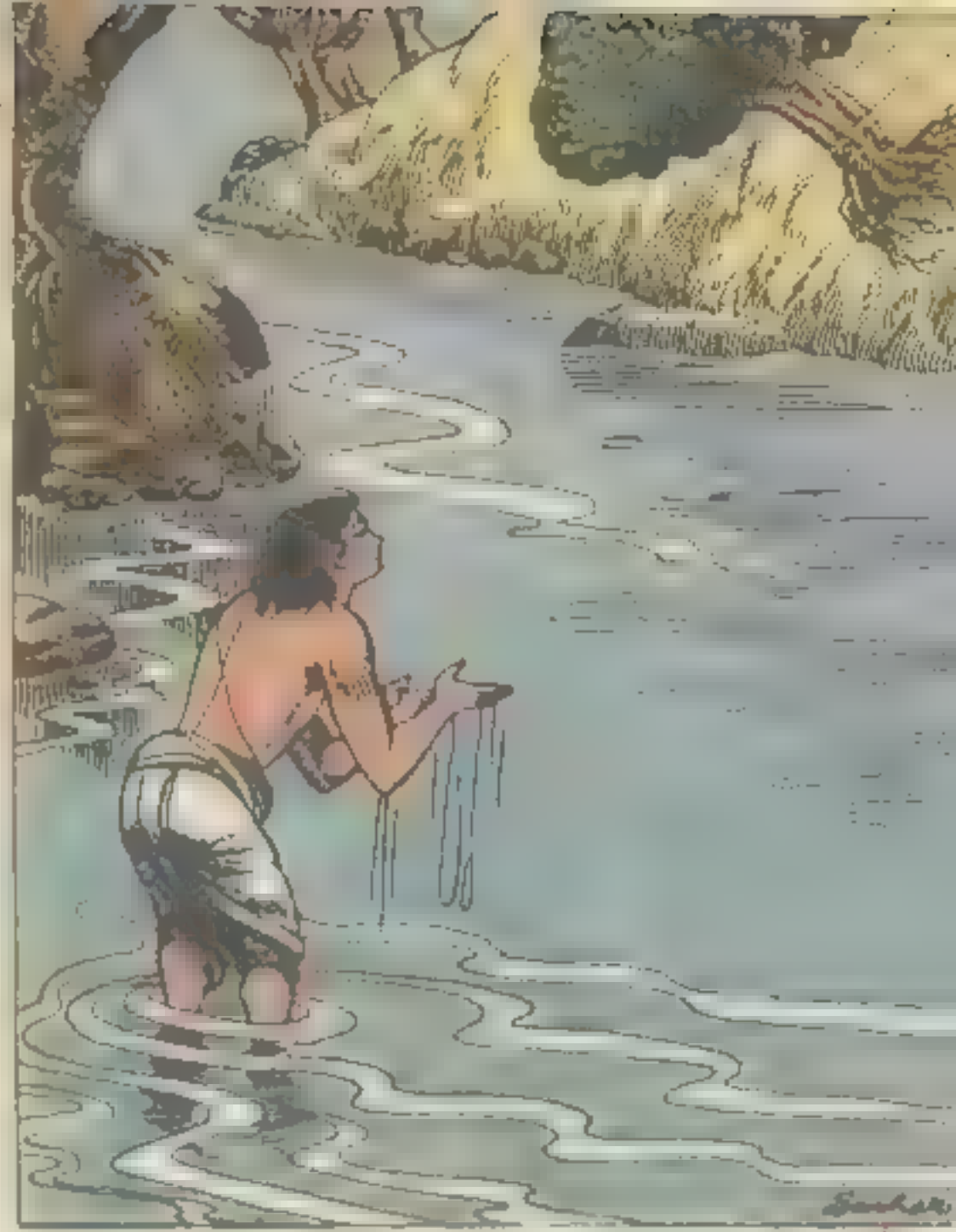
తరవాత భీముడు ఒక బండికి రెండు దున్నలను కట్టి, బండి నిండా అన్నపురాసులు పోసుకుని, నగరానికి దక్షిణంగా వెళ్ళి, బకుడుండే చోటికి చాలాదూరంగా, యమునానది ఒడ్డున బండి నిలిపి, తన దగ్గరికి రమ్మని బకుణ్ణి కేకలుపెట్టి, వాడు వచ్చేలోగా ఊరికే ఉండటం దేనికని బండిలో ఉన్న ఆహారాన్ని తింటూ కూర్చున్నాడు.

ఒక సామాన్య మానవుడు తనను పిలుస్తూ ఉండటం చూసి బకుడు మండిపడి పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చి, తన కోనం ఏకచక్రపురం

వాళ్ళు వంపిన అన్నాన్ని భీముడు పెద్ద పెద్ద ముద్దలు చేసి మింగుతూండటం చూసి, “ఎవడురా వీడు? చావబోతూ కూడా నిశ్చింతగా మెక్కుతున్నాడు!” అన్నాడు.

భీముడు బకుడి కేసి చూసి ఒక నవ్వు నవ్వి తిరిగి యథావ్రకారం తన తిండిలో నిమగ్నుడయ్యాడు. బకుడు పెద్ద పెడబొబ్బ పెట్టి, భీముణ్ణి చంపేవాడల్లే రెండు చేతులూ ఎత్తి భీముడి మీదికి వచ్చాడు. దానికి కూడా భీముడు చలించక, బండిలోని అన్నం తింటున్నాడు. తన పెడబొబ్బకు కూడా ఆ మనుష్యమాత్రుడు చలించక పోవటం చూసి బకుడు భీముడి వీపును తన రెండు చేతులతోనూ చరిచాడు. దాన్ని కూడా భీముడు లక్ష్యపెట్టక, తిండి పూర్తిచేసి, వెళ్లి నదిలో చేతులూ, కాళ్ళూ కడుక్కొంటున్నాడు. బకుడు అగ్రహవేశంతో ఒక చెట్టు పీకి, భీముడి కేసి విసిరాడు. భీముడు కడుపునిండా నీరుతాగి బకుడితో యుద్ధానికి నన్నద్దుడై వచ్చాడు. బకుడు విసిరిన చెట్టు భీముడి చేతిలో ఉన్నది. వాడు మరో చెట్టు పీకి విసిరేసరికి భీముడు తన చేతిలో ఉన్న చెట్టును దానికి అడ్డం పెట్టి ఆపాడు. చుట్టుపక్కల ఉన్న చెట్లన్నీ అయిపోయే దాకా ఇద్దరూ ఈ విధంగా చెట్లతో యుద్ధం చేసుకున్నారు. తరవాత బకాసురుడు తన చేతులతో భీముణ్ణి పట్టుకున్నాడు. ఇద్దరూ మల్లయుద్ధం చేస్తూ ఒకరినొకరు విసిరివేశారు, జరజరా ఉద్బారు.

చివరకు భీముడు బకాసురుణ్ణి పడదోసి, మీద ఎక్కి కూర్చుని, భూమికి అదిమిపెట్టి, మోకాళ్ళతోనూ, మోచేతులతోనూ కుమ్ముతూ, మెడా, నడుమూ, వీపు విరగ బొడిచాడు. బకాసురుడు భయంకరంగా నెత్తురు కక్కుతూ చచ్చాడు.

వాడు పెట్టిన చావుకేక విని వాడి బంధువులు వచ్చారు. భీముడు వాళ్ళను చూసి, “ఇకముందు మీలో ఎవరన్నా తిండి కోసం మనుషులను చంపారంటే, వాళ్ళకు కూడా ఈ బకుడికి పట్టిన గతే పట్టుతుంది, జాగ్రత్త!” అని హెచ్చరించాడు.

వాళ్ళు వణికిపోతూ తమ తమ చోట్లకు వెళ్ళిపోయారు.

భీముడు బకుడి శవాన్ని ఈడ్చుకు వచ్చి నగరద్వారం దగ్గర పెట్టి, నదిలో స్నానం చేసి, ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళిపోయి, జరిగిన సంగతి ధర్మరాజుకు తెలిపాడు.

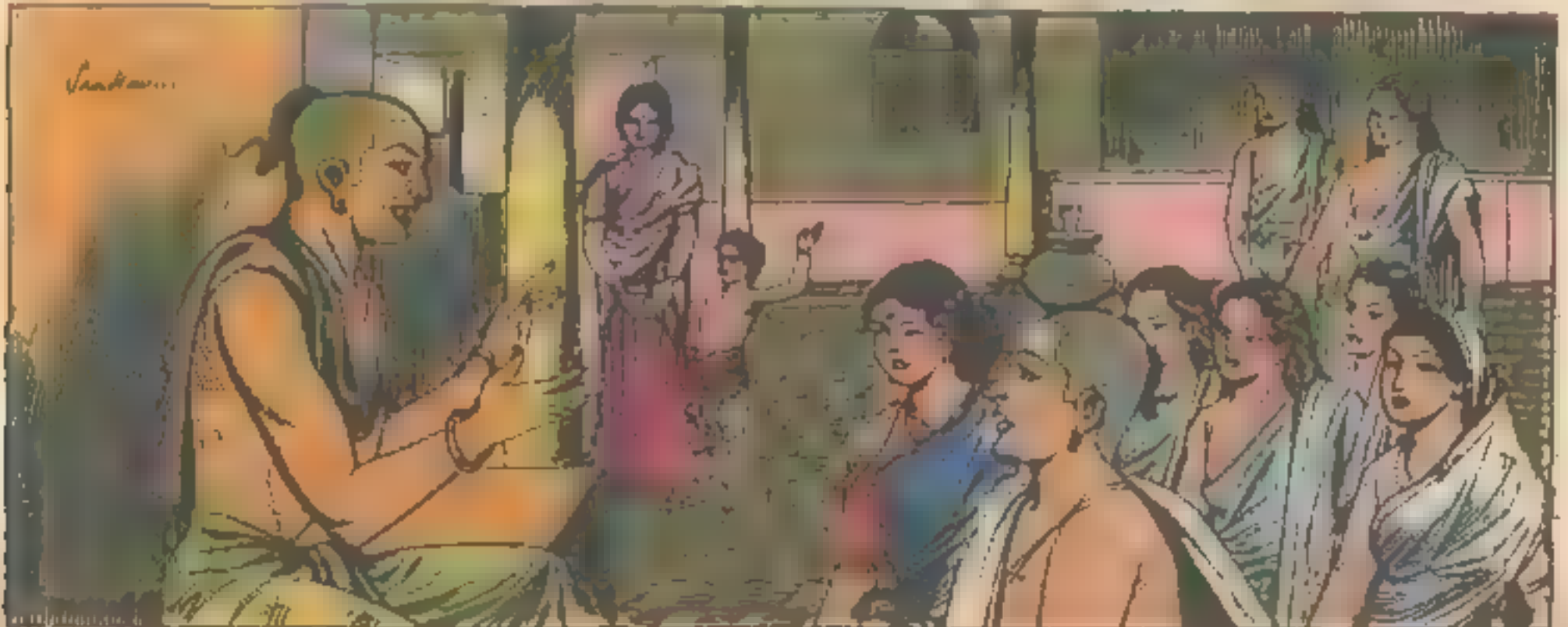
బకుడి శవం ఊరివారి కంట పడింది. రాక్షసుడు మరణించాడన్న వార్త ఊరంతా పొక్కింది. వాణ్ణి చంపినదెవరో ప్రజలకు తెలియదు. కాని ఆ పుణ్యాత్ముణ్ణి తెగమెచ్చు కుని, తమ ఇష్టదేవతలకు దణ్ణాలు పెట్టు కున్నారు. బకుడు చచ్చిననాడు వంతు బ్రాహ్మ ణుడి ఇంటిదని తెలియగానే అందరూ బ్రాహ్మ ణుడి వద్దకు వెళ్లి, బకుణ్ణి ఎవరు చంపారని అడిగారు.

తన ఇంట తలదాచుకునే వారిని గురించి బయట పెట్టటానికి వీలులేని కారణంచేత బ్రాహ్మణుడు నగర పౌరులతో, "నిన్న మా ఇంటి వంతు వచ్చింది. నేను పుట్టేడు విచారంతో మునిగి ఉండగా ఒక యోగసిద్ధుడు వచ్చి, సంగతి విని రాక్షసుడికి ఆహారం తాను తీసుకుపోతాననీ, తనను రాక్షసుడేమీ చేయలేడనీ అన్నాడు. మరి రాక్షసుడు చచ్చా

డంటే ఆ మహాత్ముడే ఆ పుణ్యం కట్టుకుని ఉండాలి," అన్నాడు.

ఊరి ప్రజలు పరమానందంతో బ్రాహ్మ ణోత్సవం చేశారు. కుంతి, పాండవులూ కూడా ఆ వేడుక చూశారు. వాళ్ళు ■ బ్రాహ్మణుడి ఇంటనే, అలాగే అజ్ఞాత జీవితం గడుపుతూ వచ్చారు. వారు మధుకరంతోనే జీవించారు.

ఇలా ఉండగా పాండవులుంటున్న బ్రాహ్మణ గృహానికి ఒక దేశసంచారి అయిన బ్రాహ్మణుడు అతిథిగా వచ్చి, గృహస్తు ఇచ్చిన అతిథ్యం స్వీకరించి, తాను తిరిగిన దేశాలను గురించి, అక్కడి రాజులను గురించి అనేక వార్తలు సరదాగా చెప్పుకుపోయాడు. అతను ఒక సందర్భంలో, పాండాలదేశపు రాజైన ద్రుపదుణ్ణి గురించి, ఆయనకు శిఖండి, ధృష్టద్యుమ్నుడూ, ద్రౌపదీ పుట్టటం గురించి, ద్రౌపదీ స్వయంవరానికి జరిగిన ఏర్పాట్లను గురించి క్లుప్తంగా చెప్పాడు. అప్పుడు కుంతి దేవీ, పాండవులూ కూడా ఆ వృత్తాంతాలను వివరంగా వినగోరారు. అందుచేత బ్రాహ్మ ణుడు చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

ఐకమత్యం!

వీరభద్రయ్య అనే అతను, పొరుగుగూళ్ళ వున్న తన మిత్రుడు రామేశాన్ని చూసేందుకు వెళుతూ, మార్గ మధ్యంలో జరుగుతున్న ఒక సంతలోని దుకాణంలో రెండు పటాలు కొన్నాడు. అందులో ఒకటి శివుడి పటం, రెండవది విష్ణుపటం.

మిత్రుడి ఇల్లు చేరగానే వీరభద్రయ్య, "ఒరే, రామేశం! నీకు బహుకరించాలని కొని తెచ్చాను," అంటూ పటాలను రామేశానికిచ్చాడు.

రామేశం మహదానందంగా వాటిని తీసుకుని, గూటిలోనుంచి రెండు మేకులను వెదికి తీసి పదేళ్ళ కొడుకు బుజ్జితో, "ఒరే, బుజ్జీ! పక్కింటికి వెళ్ళి సుత్తి తీసుకురా. గోదకు మేకులు కొట్టి పటాలు తగిలిస్తాం," అన్నాడు.

బుజ్జి పక్కింటికి వెళ్ళి తిరిగి వస్తూనే, "వాళ్ళింట్లో సుత్తి లేదన్నారు, నాన్నా!" అని చెప్పాడు.

"అలా అయితే, ఎదురింటి నారాయణ నడుగు," అన్నాడు రామేశం.

అక్కడ, లేదన్నారంటూ బుజ్జి తిరిగి వచ్చి చెప్పాడు. రామేశం విసుక్కుని, మరి రెండు మూడిళ్ళకు కొడుకును పంపాడు. ఆ ఇళ్ళవాళ్ళూ సుత్తి లేదన్నారు.

దానితో రామేశం ఆగ్రహం తెచ్చుకుని వీరభద్రయ్యతో, "చూశావా, భద్రం మా ఊరి వాళ్ళతంతు. నేనిప్పుడు బుజ్జిని పంపిన అందరి ఇళ్ళల్లోనూ సుత్తి వుంటుంది. కానీ ఎవ్వరూ ఇవ్వరు. ఇలా అయితే మనలో ఐకమత్యం ఎలా వుండి చస్తుంది?" అన్నాడు.

వీరభద్రయ్య తలూపి వూరుకున్నాడు. అప్పుడు రామేశం, కొడుకుతో, "సరే, ఎవ్వరూ ఇవ్వకపోతే ఏంచేస్తాం! వెనకగదిలోని పాతభోషాణంలో మన సుత్తేవుంది, పట్టుకురా," అన్నాడు.

ఇది విని వీరభద్రయ్య తెల్లబోయాడు.

— కె. హనుమంతరావు

మరిచెట్లు

మనదేశంలో మరిచెట్లు లేని గ్రామం అంటూ ఉండదని చెప్పవచ్చు. ఈరు బయట కనిపించే ఈ చెట్లు మనుషులకూ, గొడ్డూ గోదకూ చల్లటి నీడనిస్తుంది. కొమ్మల నుంచి వచ్చే వేళ్ళు ఉడలుగా వేలాడుతూ ఉంటాయి. పర్షియన్ సందుశాఖ వద్ద ఉన్న ఒక బ్రహ్మాండమైన మరిచెట్టు కింద మనదేశం నుంచి వెళ్ళే వ్యాపారులు (బనియాలు) రోజుల తరబడి విశ్రాంతి తీసుకునే వారు. అందుకే ఆ వృక్షానికి పర్షియన్ భాషలో 'బానియన్' అని పేరు వచ్చింది. హిందీలో దీనిని 'బోర్' అని 'బేర్' అని, మరాఠీలో 'వార్' అని, తమిళంలో 'అల' అని, మలయాళంలో 'పేరల్' అని అంటారు. ఇంగ్లీషులో దీనిని 'ఇండియన్ ఫిన్' అని అంటారు.

పూర్వకాలంలో సంతానం లేని దంపతులు జ్యేష్ఠ మానంలో అమావాస్య రోజున మరిచెట్టును పూజించే వాళ్ళు. భర్త సత్యవంతుడి ప్రాణాలు రక్షించుకోవడానికి సావిత్రి మరిచెట్టును పూజించిందని చెబుతారు. సృష్టి అంతంలో జలప్రళయం ఏర్పడేప్పుడు నీళ్ళ మీద తేలే వటపత్రం మీద మహావిష్ణువు శిశువులా శయనిస్తాడని భక్తులు విశ్వసిస్తారు. ఈ రోజులలో 'వటపత్రశాయి' అయిన బాలకృష్ణుడి చిత్రాలు బాగా అమ్ముడవుతాయి!

కలకత్తా సమీపం సిబ్పూర్ బొటానికల్ గార్డెన్స్లోని మరిచెట్టు, మద్రాసు అడయార్ థియోసాఫికల్ సొసైటీ ప్రాంగణంలోని మరిచెట్టు, బీహార్ రాష్ట్రం గోపపూర్లోని బ్రహ్మాండమైన గొడుగులా కనిపించే మరిచెట్టు; అదే రాష్ట్రంలో కాష్ఠాలో మూడు ఎకరాలకు విస్తరించి వున్న మరిచెట్టు చాలా ప్రసిద్ధి గాంచినవి.

మరిచెట్టు ఆకులు పెద్దవిగా అండాకారంలో దళసరిగా వుంటాయి. ఫిబ్రవరి-మార్చి నెలలలో చివరిస్తాయి. పూతవెలుపలికి కనిపించదు. చిన్న చిన్న కాయలు జతలు జతలుగా కాస్తాయి; బాగా పండినప్పుడు ఎర్రగాతయ్యారే రకరకాల పక్షులను ఆకర్షిస్తాయి.

మరిచెట్టు శతాబ్దాల తరబడి బతుకుతుంది.

నారదుడు

దైవాన్నీ, దైవస్సృష్టినీ గాఢంగా ప్రేమించిన ఋషి పుంగవుడు నారదుడు. ఆయన బ్రహ్మపుత్రుడు; మహావిష్ణువు భక్తుడు. మహాతాతన తన వీణ మీటుతూ, నిరంతరం నారాయణనామం గానం చేస్తూ తరించిన మునిశ్రేష్ఠుడు.

మనషికి మంచిని కాంక్షించిన వారిలో నారదుడు ముఖ్యుడు. తాను విష్ణువు నుంచి నేర్చిన విద్యను అర్జులయిన మానవులకు బోధించాడు. నారాయణ నామాన్ని గానంచేస్తూ, త్రిలోకాలలోనంచరిస్తూ మంచి వారికి చేతనైన ఉపకారం చేసేవాడు.

మానవులందరిలోకి మహాదాత చరిత్ర కలిగిన వాడు ఎవరని వాల్మీకి అడిగినప్పుడు, నారదుడు ఆయనకు శ్రీరాముణ్ణి గురించి చెప్పాడు. ఆయన

మాటలతో ప్రేరణ పొందిన వాల్మీకి, తమసానదీ తీరంచేరి, రామాయణ మహాకావ్య రచనకు ఉపక్రమించాడు.

పాండవులు నూతన నగరం నిర్మించాలనుకున్నప్పుడు నారదుడు వారికి తాను చూసిన దివ్య నగరాలయిన ఇంద్రపురిని, కుబేరపురిని కళ్ళకు కట్టి నట్టు వర్ణించాడు. దానిని అనుసరించే పాండవులు తమ రాజధాని నగరం ఇంద్రప్రస్థాన్ని నిర్మించారు.

నారదుడు కలహప్రియుడని అంటారు. అయితే, ఇదొక అపోహ మాత్రమే. నారదుడు పైకి కలహభోజనుడుగా కనిపించినప్పటికీ, ఆయన ఆశయం మాత్రం లోకకల్యాణమే. చెడును మంచి జయించడానికి, అధర్మాన్ని ధర్మం జయించడానికి నారదుడి కలహప్రియత్వం దోహదం చేసేది. ఉదాహరణకు, బాలకృష్ణుడు ఎక్కడ పెరుగుతున్నాడో తెలియక కంసుడు తపిస్తున్న సమయంలో, అతని ఆచూకీ కాస్తా నారదుడు చెప్పేశాడు. దాంతో రెచ్చిపోయిన కంసుడు, కృష్ణుణ్ణి హతమార్చడానికి చొందరపడి, తానే హతుడైపోయాడు. ఆ విధంగా కంసుడి పీడ త్వరగా విరగడై, భూమి మీద అతడి దారుణకృత్యాలు అంతం కావడానికి నారదుడి కలహప్రియత్వం దోహదం చేసింది!

రావణుడి మరణానికి కూడా ఒకవిధంగా నారదుడే కారణం అని చెప్పవచ్చు. ఒకసారి రావణుడు నారదుణ్ణి, ఓంకారానికి అర్థం ఏమిటో వివరించమన్నాడు. దానిని తెలుసుకునే అర్హత రావణుడికి లేదని భావించి, నారదుడు చెప్పనన్నాడు. రావణుడికి ఆగ్రహం వచ్చింది. నారదుడి నాలుకను తెగకోయాలనుకున్నాడు. అప్పుడు నారదుడు, రావణుడి పది తలలూ త్వరలో తెగి పడగలవని శపించాడు.

నారదుడికి జ్ఞాన పిపాస ఎక్కువ. ఒకనాడాయన మహావిష్ణువును—ప్రపంచ సృష్టికి ఆధారం మాయ అని అంటారుకదా. మరి మాయ అంటే ఏమిటి? అని ప్రశ్నించాడు. అది మునుముందు నీకే అనుభవంలోకి వస్తుందని విష్ణువు నారదుడికి చెప్పాడు. ఒకనాడు నారదుడు యథాధికారం భూలోక సంచారం చేస్తూ, ఒక గ్రామం గుండా వెళుతూండగా ఉన్నట్టుండి పెద్ద వర్షం ప్రారంభమయింది. ఆయన తలదాచుకోవడానికి ఒక ఇంటి తలుపు తట్టాడు. అందమైన ఒక యువతి వచ్చి తలుపు తెరిచింది. ఆమె తల్లి దండ్రుల కోరికపై, నారదుడా యువతిని పెళ్ళాడి అక్కడే ఉండిపోయాడు. వలువురు పిల్లలకు తండ్రి అయ్యాడు. సంసార జీవితంలోని సుఖదుఃఖాలన్నిటినీ అనుభవించాడు. ఒకనాటి రాత్రి హఠాత్తుగా ఏరు పొంగి వెల్లువ వచ్చి ఆయన ఇంటిని చుట్టుముట్టింది. భార్యాపిల్లలు ప్రవాహంలో కొట్టుకుపోయారు. నారదుడు దుఃఖాన్ని భరించలేక కిందపడి పొర్లుతూ, “అయ్యో, నా భార్యా పిల్లలు పోయారే!”

అని ఏడ్చి ఏడ్చి ఆఖరికి, “నారాయణా! నన్ను రక్షించు!” అన్నాడు.

మరుక్షణమే అతని ఎదుట విష్ణువు ప్రత్యక్షమై, “నారదా! నువ్వు త్రిలోక సంచారివి కదా! నీకు భార్యా పిల్లలేమిటి?” అని అడిగాడు.

మాయ అంటే ఇదే అని గ్రహించిన నారదుడు విష్ణువుకుచేతులెత్తి నమస్కరించి నారాద స్తుతించాడు!

వివాహమై యేడాది పూర్తయ్యేలోగా సత్యవంతుడి అయుస్సు తీరిపోతుందని సావిత్రినీ, అమె తండ్రి అశ్వపతిని ముందుగానే హెచ్చరించినవాడు కూడా నారదుడే. ఆ హెచ్చరిక వల్లనే సావిత్రికి యముణ్ణి ఎదిరించి, తన భర్త ప్రాణాలు దక్కించుకోవడానికి కావలసిన మనోహార్యాన్ని సమకూర్చుకోవడానికి తగిన అవకాశం ఏర్పడింది.

ఇటువంటి మన పురాణకథలెన్నిటితోనో ఆనంద కరమైన సంబంధం కలిగిన ముని నారదుడు. మన భక్తి సాహిత్యంలో నారద భక్తిసూత్రాలకు సమున్నతమైన స్థానం ఉన్నది.

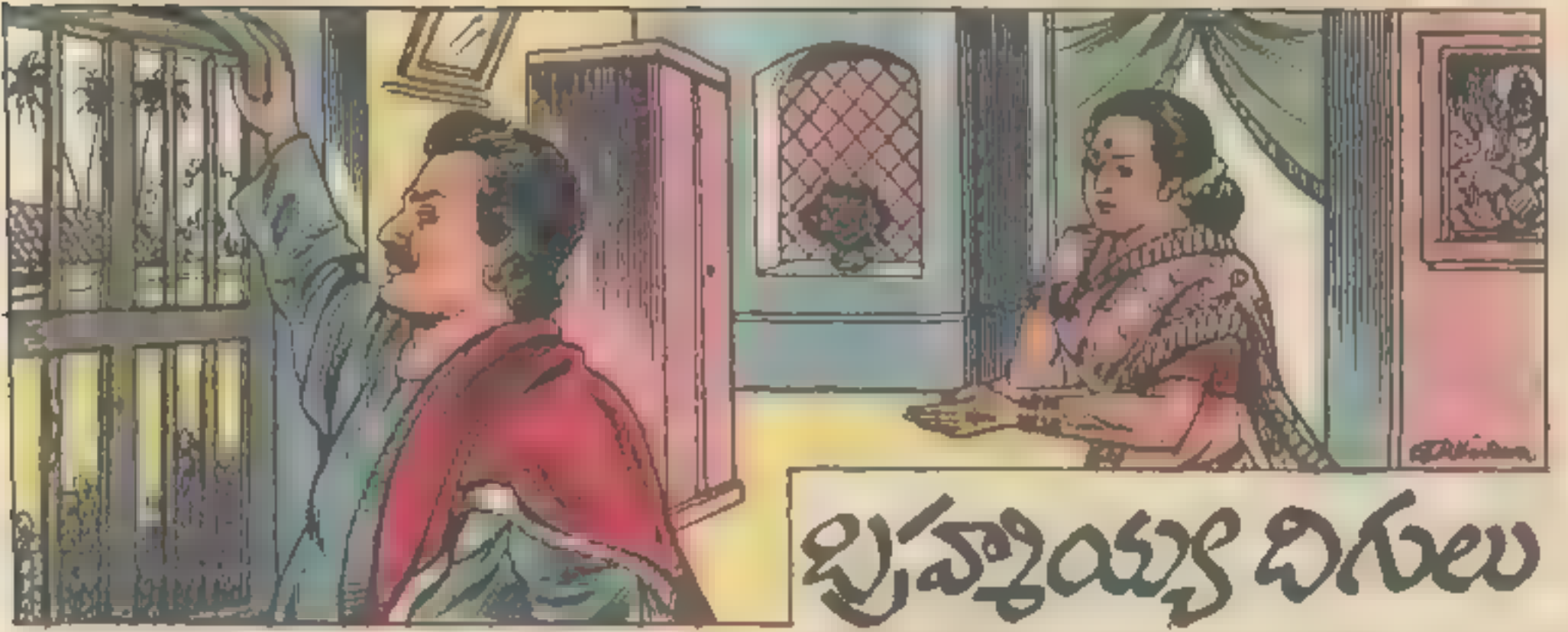

మీకు తెలుసా?

1. ప్రపంచంలో అత్యధికంగా నూనె ఉత్పత్తి చేసే దేశం ఏది?
2. 'ఇండియాస్ షేక్స్పియర్' అని ప్రసిద్ధిగాంచిన నాటక కర్త ఎవరు?
3. గ్రీన్ ల్యాండ్ ఏ దేశంలోని భాగం?
4. టిబెట్ లో పుట్టి, హమాలయాల గుండా ప్రవహించి సముద్రంలో సంగమించే ముందు గంగా నదిలో కలిసే నది ఏది?
5. గద్దీజాతికి చెందిన అతి పెద్ద మొక్క ఏది?
6. మనదేశం 'ఏడుదీవులనగరం' అని ఏ నగరాన్ని పిలుస్తారు?
7. రేడియోను కనుగొన్న వారెవరు?
8. 'రామ్ చరిత మానస' గ్రంథకర్త ఎవరు?
9. 'అర్చికళాస్త్ర పిత'గా ఎవరిని చెబుతారు?
10. అక్బర్ ను వివాహమాడిన రాజపుత్ర యువరాణి ఎవరు?
11. మలేరియాను నయంచేసే 'క్వినైన్'ను ఏ చెట్టు ఖరదు నుంచి తీస్తారు?
12. దక్షిణ భారత దేశంలోని ఒక నగరంలో 'బ్రిటిష్ ఆర్మ్స్' ప్రధాన కార్యాలయాలు ఉండేవి. ఆ నగరం ఏది?
13. ఇండోనేషియా ద్వీపమైన సుమత్రాకు గల మరొక ప్రసిద్ధ స్థానిక నామం ఏది?
14. క్రికెట్ టెస్ట్ మేచ్ లో పాల్గొన్న వారిలో ఎక్కువవయసుగల వారెవరు?
15. 1498వ సం॥లో కేప్ ఆఫ్ గుడహోప్, ద్వారా ఇండియాకు మార్గం కనుగొన్నవారెవరు?
16. రామాయణంలో లక్ష్మణుడి భార్య పేరేమిటి?
17. బెర్లిన్ ఏ నది తీరంలో ఉన్నది?
18. మొట్టమొదటి ప్రపంచ అన్వేషకుడు ఈజిప్టుకు చెందినవాడు. అయిన పేరేమిటి?

సమాధానాలు

10. క్రొవోజు.	1. రష్యా.
11. సింహా.	2. కాళిదాసు.
12. బెంగళూరు.	3. బెన్ గూర్.
13. జావా మైసర్.	4. బ్రహ్మగిరి.
14. ఇంగ్లండుకు చెందిన డబ్ల్యు. రోడ్స్ (52 సం॥).	5. బెరురు.
15. బాబో, బా గామా.	6. లంజాయి.
16. తిర్తి.	7. టి. మార్టిన్.
17. బ్రిస్టల్.	8. కులదేవయ్య.
18. క్రొవోజు.	9. అర్చిక.

బ్రహ్మయ్య దిగులు

నందవరం అనే ఊళ్ళో ఉండే బ్రహ్మయ్య చాలా మంచివాడు. ఇరుగుపొరుగులకు సాయపడడంలోనే ఆయనకు ఆనందం ఎక్కువ. అవిధంగా ఆయన ఎందరికో సాయ పడ్డాడు. కానీ ఆయనవల్ల సాయం పొందిన వాళ్ళు ఆయనతో మంచిగా వుండడం లేదు. అందువల్ల బ్రహ్మయ్య ఎప్పుడూ దిగులుగా వుండేవాడు.

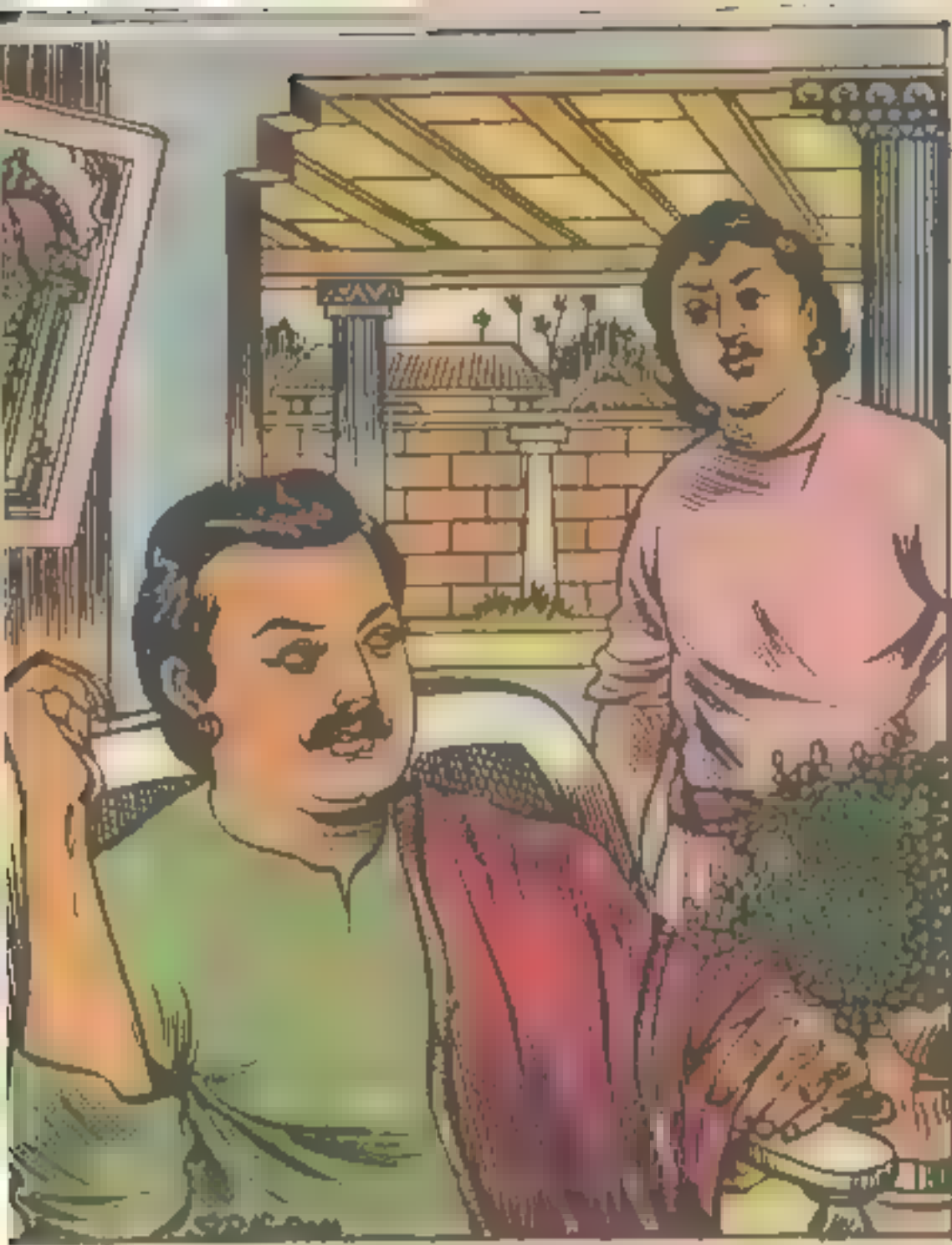
వాణి బ్రహ్మయ్యకు అనుకూలవతి అయిన భార్య. ఆమె, భర్త దిగులుగా వుండడాన్ని భరించలేకపోయేది. ఆమె బ్రహ్మయ్యతో, "ఇతరులకు సాయపడడం వల్ల నీకు సంతోషంకంటే దిగులే ఎక్కువ కలుగుతున్నది. ఇకనుంచి నీ బ్రతుకేదో నువ్వు బ్రతుకు. ఇతరుల గురించి పట్టించుకోకు," అని తరచుగా చెబుతూండేది.

ఇలా వినీవినీ కొన్నాళ్ళకు బ్రహ్మయ్య, పెళ్ళాం చెప్పినట్టు చేయాలన్న గట్టి నిర్ణయా

నికి వచ్చాడు. ఇలాంటి సమయంలో, బ్రహ్మయ్య ఎదురింట్లో వుండే శివయ్య పట్నానికి తరలి వెళుతూ, తన ఇల్లు అమ్మి పెట్టే బాధ్యతను బ్రహ్మయ్యకు అప్పగించాలనుకున్నాడు.

అయితే బ్రహ్మయ్య, "నేనెవరికీ సాయ పడినా వాళ్ళతో గొడవలోస్తున్నాయి. ఊర్లోదిలి వెళ్ళిపోతున్న నీతో అలా జరగడం ఇష్టం లేదు. ఏమీ అనుకోక ఈ పని ఇంకెవరికైనా అప్పజెప్పు!" అని శివయ్యకు ఖచ్చితంగా చెప్పేశాడు.

శివయ్య నవ్వి, "నరే! ఇంటికి తాళం పెట్టి వెళతాను. నీ మంచితనంగురించినాకు బాగా తెలుసు కాబట్టి నిన్నపార్థం చేసుకోను. ఎవరైనా ఇల్లు కావాలంటూ వస్తే, వాళ్ళకు పత్రం రాసిచ్చి పట్నం పంపు. బేరసారాలన్నీ నావేలే. కానీ నువ్వు పత్రం రాసిచ్చిన వారికే ఇల్లమ్ము తాను," అనిపట్నం ప్రయాణమయ్యాడు.

ఆతర్వాత కొన్నాళ్ళకు బ్రహ్మయ్య బావ మరిది భీముడు, తన మకాం పొరుగుారి నుంచి ఆ ఊరుకు మార్చాలనుకున్నాడు. అందువల్లవాడు శివయ్య ఇల్లుకొనాలనుకున్నాడు. కానీ బ్రహ్మయ్య భీముడికి పత్రం రాసివ్వలేదు. తనవాళ్ళకు సాయపడితే శివయ్య అపార్థం చేసుకుంటాడని ఆయన భయం.

“బావా! ఇలాంటిల్లు మళ్ళీ దొరకదు. ఇది బంగారంలాంటి అవకాశం. మనం ఎదురెదుగా వుండొచ్చు. నువ్వు పత్రం రాస్తే - ఆ శివయ్య ఎంతడిగితే అంతా ఇచ్చి, ఆ ఇల్లు కొంటాను,” అని భీముడు చెప్పాడు.

బ్రహ్మయ్య పత్రం రాసివ్వడానికి ఒప్పుకోక, “నువ్వు నా భార్యకు స్వయానా తమ్ముడివి.

నాకు నాలుగు కుటుంబాలకు సరిపడే పెద్దిల్లు న్నది. నిన్ను వేరే ఇంట్లో వుండనిస్తానా? మనం కలిసి వుందాం, సరేనా?” అన్నాడు.

బావ మనస్తత్వం తెలిసినా, ఇల్లు తనకు దక్కనందుకు ఉక్రోషం వచ్చి భీముడు ఈ ఊరుకు మకాం మార్చే ఆలోచన మానుకున్నాడు.

ఆ తర్వాత గోపయ్య అనేవాడు బ్రహ్మయ్య వద్దకు వచ్చి, “అయ్యా! పేదవాణ్ణి. ఇల్లు కొందామంటే ఒక్కసారి దబ్బిచ్చుకోలేను. నువ్వు పత్రం రాసిచ్చినవాడికి శివయ్య కాదనకుండా ఇల్లమ్ముతాడని తెలిసింది. నువ్వు దయ తలిస్తే, నా కుటుంబం నీకు ఋణపడి వుంటుంది,” అన్నాడు.

మామూలుగా ఎవరైనా దబ్బిచ్చి ఇల్లుకొంటే అది వేరే సంగతి. అలాకాక, వాయిదాల పద్ధతి మీద ఇల్లుకొనుక్కునేందుకు పత్రం రాసిస్తే, తను గోపయ్యకు సాయపడినట్లే అవుతుంది. అందుకని బ్రహ్మయ్య ఆలోచనలో పడ్డాడు. మళ్ళీ వస్తానని గోపయ్య వెళ్ళిపోయాడు.

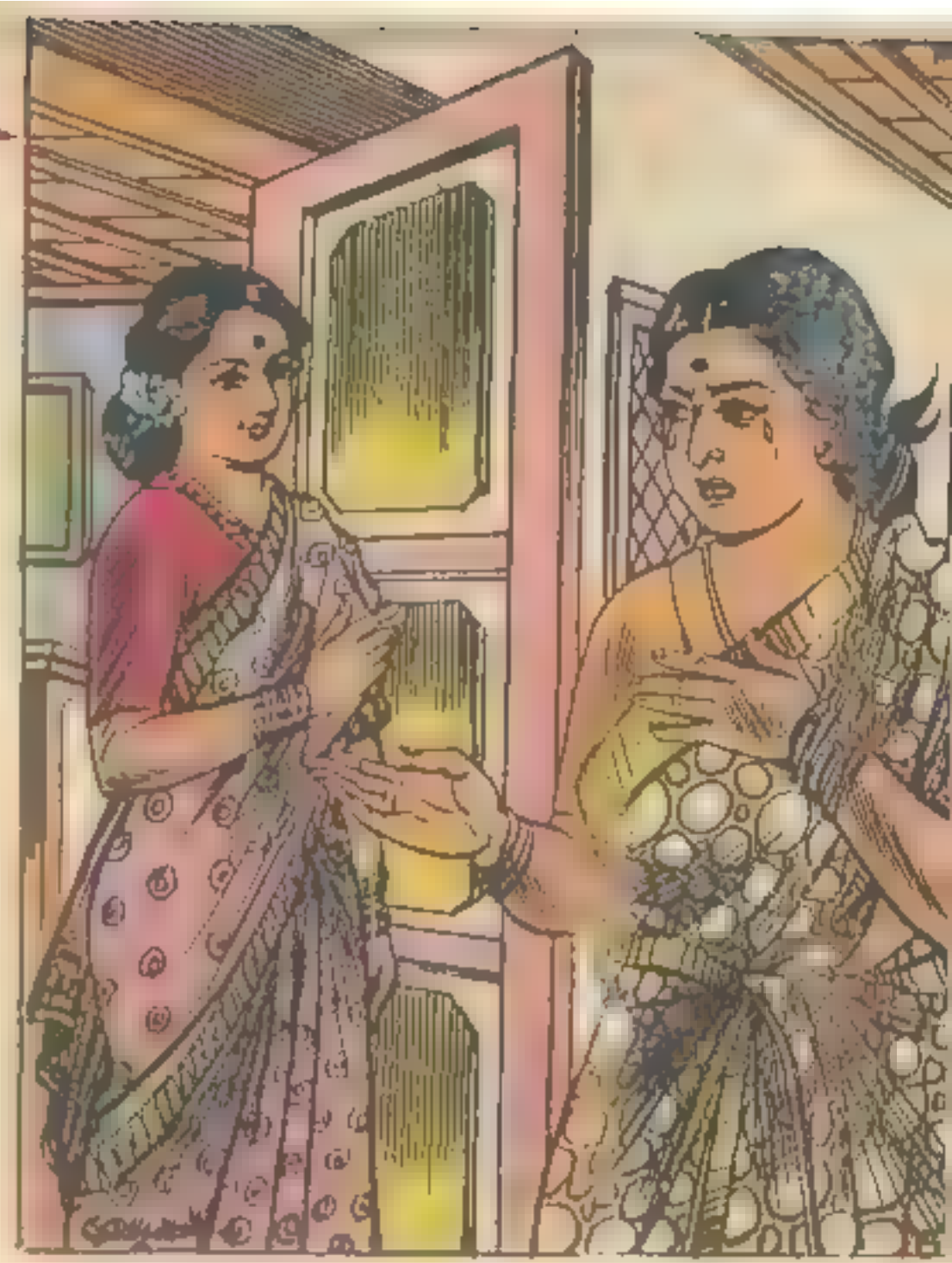
కొంతసేపటికి గోపయ్య భార్య రుక్మిణి వచ్చి, బ్రహ్మయ్య భార్య వాణిని కలుసుకుని, “నా భర్త గుండె జబ్బు మనిషి. ఇంటికోసం బెంగపెట్టుకున్నాడు. సొంత ఇల్లుంటే దిగులు పోయి జబ్బు నయమవుతుందని వైద్యుడు చెప్పాడు. గుండెజబ్బు మనిషినీ, ఏ క్షణంలో ప్రాణం గుటుక్కుమంటుందోననీ భయపడి,

మమ్మల్ని అద్దె ఇంట్లోంచి పొమ్మంటున్నారు. ఇంకెవరూ మాకు ఇల్లివ్వమంటున్నారు. నీ భర్త సాయపడితే మాకు ఒక సొంతఇల్లు ఏర్పడుతుంది. నా భర్త ప్రాణాలు, నీ భర్త చేతుల్లోవున్నాయి, "అంటూకళ్ళనీళ్ళు పెట్టు కున్నది.

ఇది విన్న వాణి జాలిపడి, గోపయ్యకు పత్రం రాసివ్వమని భర్తను బలవంత పెట్టింది. బ్రహ్మయ్య, గోపయ్యకు పత్రం రాసిచ్చాడు. గోపయ్య పట్నం వెళ్ళి రెండు రోజుల్లో తిరిగి వచ్చి బ్రహ్మయ్యతో, "నువ్వు మంచి వాడివే కానీ, నీ స్నేహితుడు డబ్బు మనిషి. ఇల్లు వెయ్యి వరహాలు. రెండే రెండు వాయిదాల్లో మొత్తం డబ్బు కట్టేయాలట. మనిషి మర్యాద లేకుండా మాట్లాడాడు. అద్దెఇంట్లో కాకపోతే చెట్టుకిందనైనా చస్తానుగానీ, ఈ ఇల్లు మాత్రం కొననని శపథం చేసి వచ్చేశాను," అన్నాడు.

గోపయ్య అసలే గుండెజబ్బు మనిషి, ఏమైపోతాడోనని బ్రహ్మయ్య భయపడి, ఆ ఇల్లెంత మంచిదో వాడికి నచ్చజెప్పాలని చూశాడు. నువ్వు వద్దంటే ఇంకా ఎక్కువ డబ్బుచ్చి కొనడానికి, నాబావమరిది సిద్ధంగా వున్నాడని భయపెట్టాడు.

దానితో గోపయ్య మెత్తపడ్డాడు. బ్రహ్మయ్య, వాడి పరిస్థితి అంతా తెలియబరుస్తూ, శివయ్యకు పత్రం రాసిచ్చాడు. ఆ తర్వాత గోపయ్య పట్నం వెళ్ళివచ్చాడు. ఏమయిందోవాడు బ్రహ్మయ్యకు చెప్పలేదు. అలా కొద్ది రోజులు గడి

చాక గోపయ్య, శివయ్య ఇల్లు కొన్నట్టు ఊళ్ళో చెప్పుకోసాగాడు. కొందరు గోపయ్యకు సాయ పడినందుకు బ్రహ్మయ్యను మెచ్చుకున్నారు.

ఇల్లు కొని వుంటే గోపయ్య మాటవరుసకా విషయం తనతో అని వుంటాడని భావించిన బ్రహ్మయ్య, ఉండబట్టలేక ఏదో విధంగా విషయం తెలుసుకోవాలని, ఒక రోజున గోపయ్య కుటుంబాన్ని తన ఇంటికి విందు భోజనానికి పిలిచాడు. వాళ్ళు వచ్చి విందారగించారే తప్ప ఇంటి గురించి ఒక్క మాట కూడా అనలేదు.

అయితే, గోపయ్య ఇల్లు కొన్న మాట నిజం! గృహప్రవేశానికి భారీ ఎత్తున ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాడు. బ్రహ్మయ్యలో మళ్ళీ దిగులు ప్రారంభమైంది. అది చూసి వాణి, "ఈసారి

సాయానికి పురిగొల్పిన తప్పునాది. అందుకు నువ్వు శిక్ష అనుభవిస్తున్నావు. మనం తెలివి తక్కువ వాళ్ళం. అందువల్లనే మన నుంచి సాయం పొందిన వాళ్ళు మన మనసుల్ని అకారణంగా కష్టపెడుతున్నారు. : ధీనికేం చేయాలో మనకు తెలియదు. ఆ తెలివి నా తమ్ముడికుంది. అవసరానికి మన చుట్టూ తిరిగి, అవసరం తీరాక మన మొహం చూడని ఇలాంటి వాళ్ళతో ఎలా వ్యవహరించాలో వాడికి బాగా తెలుసు. వాణ్ణి కొన్నాళ్ళ పాటు మనింట్లో వుండమందాం,” అన్నది.

ఇందుకు బ్రహ్మయ్య చిరాగ్గా, “వాడిని మనతో వుండమని ఎప్పుడో చెప్పాను. కానీ వాడే వినలేదు,” అన్నాడు.

“అలాకాదు. దయా ధర్మ భిక్షంగా మనింట్లో వుండమంటే, వాడెందుకుంటాడు? మన ఇబ్బందులు చెప్పి సాయంగా రమ్మంటే వచ్చి వుంటాడు,” అన్నది వాణి.

బ్రహ్మయ్య నరేనన్నాడు. భీముడికి విషయంతెలియగానే, వాడు తన మకాం బావ ఇంటికి మార్చేశాడు. ఇంటి పెత్తనమంతా తనే తీసుకున్నాడు. ఇంతలో ఒక రోజున గోపయ్య వాళ్ళింటికి వచ్చాడు. భీముడు వాణ్ణి గుమ్మంలో ఆపి, విషయం అడిగాడు. రేపే గృహప్రవేశమనీ, బ్రహ్మయ్యను పిలవడానికి వచ్చాననీ అన్నాడు గోపయ్య.

“బావకు ఒంట్లో బాగోలేదు. నువ్వు చెప్పింది ఆయనకు చెబుతాన్నే. ఇకవెళ్ళు,” అన్నాడు భీముడు. గోపయ్య వెళ్ళిపోయాడు.

మర్నాడు బ్రహ్మయ్య వాళ్ళ ఎదురింట్లో గృహప్రవేశం అర్పాటంగా జరిగింది. దానికి ఊళ్ళవాళ్ళు చాలామంది వచ్చారు. బ్రహ్మయ్య ఇంట్లో వాళ్ళెవరూ వెళ్ళలేదు. ఈ సంగతి చాలామంది విద్వారంగా చెప్పుకున్నారు. మర్నాడు వీధిలో కనబడితే, ఎరిగినవాడొకడు భీముణ్ణి గృహప్రవేశం గురించి అడిగాడు.

“ఆ గోపయ్య, బావను పిలవలేదు,” అన్నాడు భీముడు.

అదేసమయంలో అటుగా వీధిన పోతున్న గోపయ్య ఇది విని, “అబద్ధం! పిలవడానికి మీ ఇంటి కొస్తే, నీ బావకు ఒంట్లో బాగోలే

దన్నావు గదా! నేను చెబుతానని, నన్ను వెళ్ళ
మన్నావు కూడా," అన్నాడు కోపంగా.

"ఒంట్లో బాగోలేదంటే వెళ్ళి బావను
పలకరించి, ఎలా వున్నదని అడుగుతావను
కున్నాను. అలా చెయ్యకపోవడంతో, నువ్వు
అంతగా ఆయనకు దగ్గర వాడివి కాదనుకుని,
గృహప్రవేశం సంగతి ఆయనకు చెప్పలేదు.
అయినా బావ ఆరోగ్యం మర్చాటికీ బాగుపడ
లేదు," అన్నాడు భీముడు.

"అయితే, ఆవిషయం గృహప్రవేశం నాడే
నువ్వొచ్చి చెబితే, పిలిచినందుకు మర్యాదగా
వుండేది," అన్నాడు గోపయ్య నిందను
భీముడిపైకి తోస్తూ. భీముడు పెద్దగా నవ్వి,
"బావకు చెప్పమన్నావుగానీ, మాట వరసకైనా
నన్ను కూడా రమ్మని చెప్పావా? పిలవని
చోటుకు నేనెలా వస్తాను?" అన్నాడు.

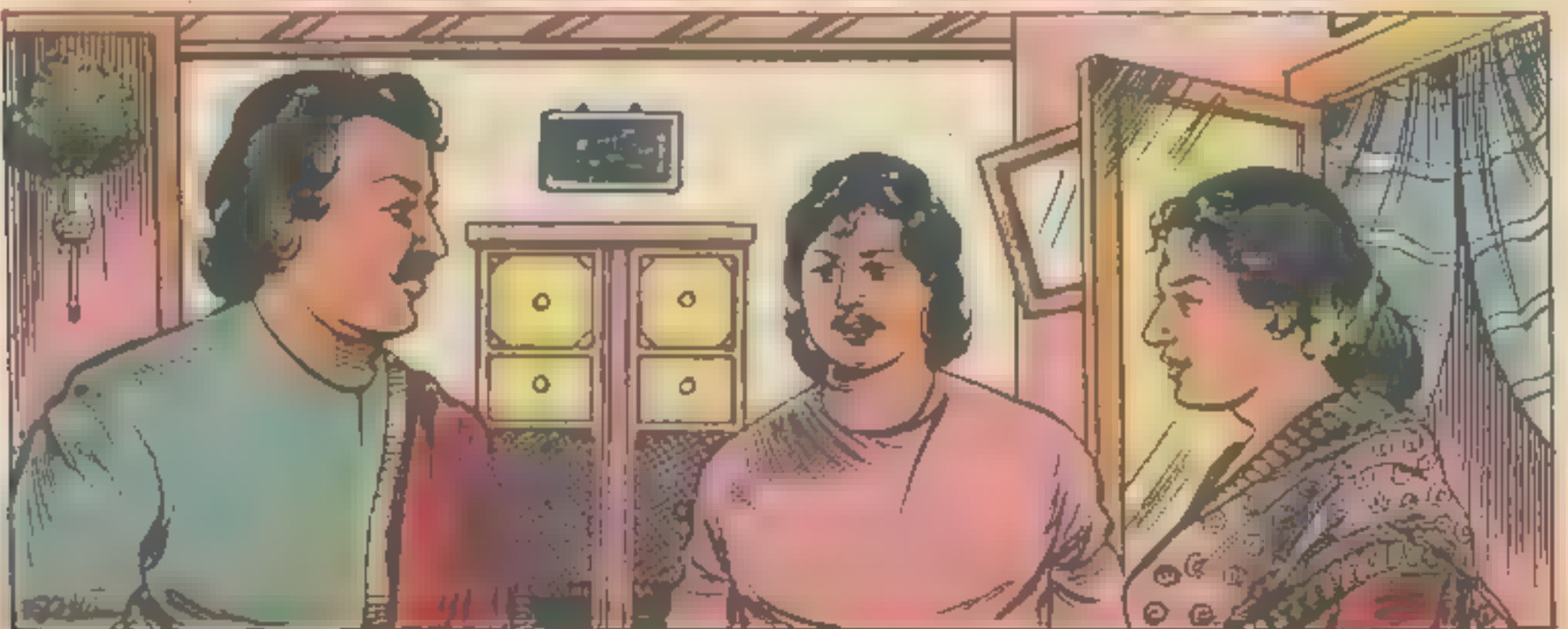
గోపయ్యకు ఏమనాలో తోచక, తలవంచు
కుని అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయాడు.

ఇంటికి తిరిగి వచ్చాక భీముడు, జరిగిన
దంతా బ్రహ్మయ్యకు చెప్పాడు. బ్రహ్మయ్య
కలవరపడి, "ఎందుకురా ఉత్తపుణ్యాన వాడి

మీద పగసాధిస్తావు? పాపం చేస్తే, వాడే
అష్టకష్టాల పాలవుతాడు," అంటూ బావమరి
దిని మందలించాడు.

దానికి భీముడు, "నాకు గోపయ్య మీద
పగ దేనికి? అసలు నాకూ వాడికీ ఏమిటి
సంబంధం? స్నేహితులను కష్టాల్లో ఆదుకో
వాలి. నుఖాల్లో జత కూడాలి. శత్రువుల్ని
దూరంగా వుంచాలి. గోపయ్య మనకు
మిత్రుడూ కాదు, శత్రువూ కాదు. వాడిని గురిం
చిన ఆలోచనే మనకుండకూడదు. కలుసు
కున్నప్పుడు పలకరిస్తాం. సాయమడిగితే
చేతనైనది చేస్తాం. ఆ తర్వాత వాడి గురించి
పట్టించుకోకూడదు. అదీ తెలివైనవాళ్ళు చేసే
పని. నేను అదే చేశాను!" అన్నాడు.

ఇది వినగానే బ్రహ్మయ్యకు తనలోని
రోషం తెలిసి వచ్చింది. సాయంచేసిన
వాళ్ళందర్నీ తన వాళ్ళనుకుంటూ, వాళ్ళ
కష్టసుఖాలలో పాలుపంచుకోవాలని కోరు
కోవడం వల్ల, తానెప్పుడూ సంతోషంగా వుండ
లేకపోతున్నాడు. భీముడు చెప్పిన ప్రకారం
చేస్తే, తనకేదిగులూ వుండదు!

జేమల బావి

అడవిలో జంతువులన్నీ కలిసి కొద్దిమేర దున్ని వ్యవసాయం చెయ్యనిశ్చయించాయి. ఒకనాడు మిగిలిన జంతువులతోబాటు నక్కా కుందేలూ కూడా పారా, పలుగూ పట్టి పని చెయ్యసాగాయి.

సూర్యుడు క్రమంగా పైకెక్కుతున్నాడు. నెత్తి మాడిపోతున్నది.

కుందేలు కొంత సేపటికల్లా ముచ్చె మటలు పట్టి అలిసి పోయింది. కాని పని చాలించి విశ్రాంతి తీసుకుంటే సోమరిపోతని మిగిలిన జంతువులు తిడతాయని భయ పడింది. అట్లాగే పళ్లబిగువున కొంతసేపు కిందామీదా పడుతూ మిగతా జంతువులతో పాటు పనిచేసింది.

కాని మరికొంత సేపటికి కుందేలు పని అయిపోయింది. ఎక్కడైనా చల్లని మాటున విశ్రాంతి తీసుకోకపోతే ప్రాణం పోయేటట్టుగా ఉంది. కొంతసేపు తీవ్రంగా ఆలోచించి,

కాలిలో ఏదో ముల్లు గుచ్చుకున్నట్టు బాధ నటించి అది మెల్లగా ఇవతలికి వచ్చేసింది. తరవాత కొంచెంసేపు ఆగి, ఇతర జంతువులు చూడకుండా జాగ్రత్తగాపొదల వెనకగా దోడు తీసి దూరంగా వున్న తోటబావి దగ్గరికి చేరు కున్నది.

ఆ బావి చెట్టునీడన ఉన్నది. దానికి ఒక గిలకా, గిలకమీదగా పొదవాటి తాడూ, తాడు రెండు చివరలా రెండు బొక్కెనలూ ఉన్నాయి.

ఆ బావీ, నీడా చూడగానే కుందేలుకు ప్రాణం లేచివచ్చినట్టుయింది. అది ఒక్క దూకున వెళ్లి బొక్కెనలో పడింది. మరుక్షణమే ఆ బొక్కెన కుందేలు బరువు మూలన అడుగుకు దిగసాగింది. కుందేలుకు ఒక్క క్షణం కంగారెత్తుకొచ్చింది. కాని అతరవాత ఏమయితే అది అవుతుందనుకుని, కుందేలు బొక్కెనలో కదలక మెదలక పడుకున్నది.

నీటిని తాకగానే బొక్కెన నిలిచిపోయింది. కుందేలు కంగారులో అటూ ఇటూ కొట్టు కున్నట్టయితే మునిగిపోయే వనే!

కుందేలు మీద నక్క ఒక కన్ను వేసే ఉంచింది. అందుచేత, ముల్లువిరిగిందని వంక పెట్టి కుందేలు పనిమాని ఇవతలికి రాగానే నక్క అటూ ఇటూ చూసి చల్లగా తనుకూడా జారుకుని కుందేలు వెనకడితే వచ్చింది. కుందేలు బొక్కెనలో దూకి బావి అడుగుకు వెళ్లిపోవటం నక్క అంతదూరం నుంచి చూసింది.

“ఈ కుందేలు ఏదో ఉవయోగం లేనిదే ఈ బావిలోకి దిగి ఇంతసేపు కూచోదు. లోవల ఏదైనా తినే వస్తువు దాచిందేమో!” అనుకుంటూ నక్క మెల్లిగా బావిని సమీపించి లోపలికి తొంగిచూసింది.

బావి చాలా లోతుగా ఉండటంచేత నక్కకు ఏమీ కనిపించలేదు.

“కుందేలు బావా?” అని నక్క పిలిచింది.

“ఎవరదీ? నక్కబావా?” అని లోపలి నుంచి కుందేలు కేకపెట్టింది.

“అక్కడ ఏం చేస్తున్నావేం?” అని నక్క అడిగింది.

“చేపలు పడుతున్నాను, బావా! తెప్పలు తెప్పలుగా వున్నాయి! కావలిస్తే ఆ బొక్కెనలో ఎక్కి నువ్వు కూడా ఇప్పుడే రా?” అన్నది కుందేలు.

పైకి వచ్చివున్న బొక్కెనలోకి నక్క ఒక్క గెంతున దూకింది. కుందేలుకన్న నక్క బరువు కావడంచేత నక్క ఎక్కిన బొక్కెన క్రమంగా కిందికి దిగి, కుందేలు ఎక్కిన బొక్కెన పైకి రాసాగింది.

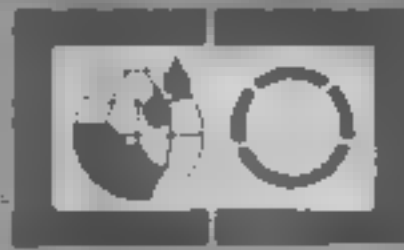
మధ్య దారిలో రెండు బొక్కెనలూ ఒకదాన్ని ఒకటి దాటేటప్పుడు కుందేలు, “నువ్వు చేపలు పడుతూ ఉండు, బావా! నేనిప్పుడే వస్తాను!” అన్నది.

త్వరలోనే కుందేలు పైకివచ్చి బయటికి దూకి ఇంటిదారి వట్టింది.

అరోజు పనిపూర్తిచేసుకుని మిగిలిన జంతు వులు మంచినీటి కోసం బావివద్దకు వచ్చి పైకి లాగేదాకా నక్క పాపం, బావిలోనే ఉండి పోయింది!

PolioPlus

IMMUNIZATION AN ASSURANCE OF GOOD HEALTH FOR CHILDREN VACCINATIONS When and How Many

Age to Start Vaccination	Name of Vaccine	Name of Disease	How Many Times
Birth	BCG	Tuberculosis	Once
6 weeks	Polio	Polio	Three times with intervals of at least one month
6 weeks	DPT	Diphtheria Pertussis (Whooping Cough) Tetanus	Three times with intervals of at least one month
9 months	Measles	Measles	Once

Babies should receive all vaccinations by the time they are twelve months old.

Pregnant women should get themselves vaccinated against measles and whooping cough at intervals of at least one month during the later stages of pregnancy.

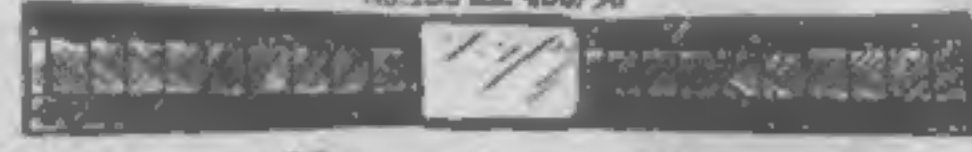
HEALTHY CHILD = NATION'S HOPE & PRIDE

Design courtesy : World Health Organisation

‘మేరీ’
 31 సంవత్సరాలకు పైగా
 ప్రపంచమంతటా ప్రముఖ
 అలంకరణములు
 అభివృద్ధిచెందిన అందమైన
 అలంకరణ ముగ్ధులకు గా
 బయల్ అవుతుంది

మేరీ ఇప్పుడు మిరుమిట్లు గొలిపే రంగులలో, ముగ్ధులకుమైన డిజైన్లలో
 వ్యవస్థితమైన వెండిలో తయారుచేసి, బంగారు పూతపూసి, అమెరికన్
 డైమండ్లు (A.D.) అమర్చిన అభిరూపము వరివయం చేస్తోంది.
 వి.వి.వి. ద్వారా అభిరూపాలు తెప్పించుకోవచ్చు. ఎన్ని అభిరూపాలు కావాలో పేర్కొంటూ
 మాకు వ్రాయండి. భరతవాణ్య కళాకారులకు, దేవాలయ విగ్రహాలకు అభిరూపాలు మా
 ప్రత్యేకత. ఉచిత రంగుల క్యాటలాగ్ కోసం వ్రాయండి. ఉత్తర ప్రదేశ్ ప్రజలు హిందీ లేదా
 ఇంగ్లీష్ లో మాకు వ్రాయవలెను.

No:185 Rs. 400/50

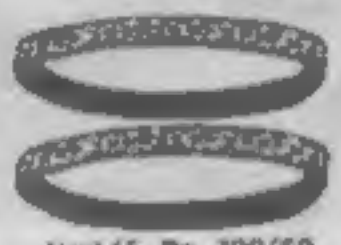

No:27 Rs. 200/50

No:177

Rs. 200/50

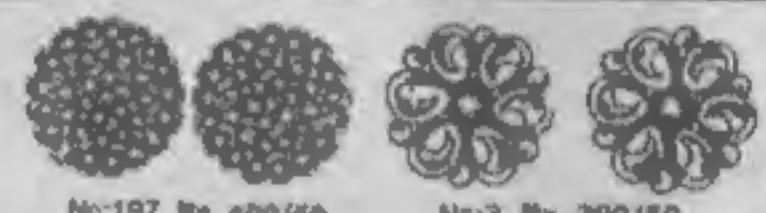
No:145 Rs. 200/50

No:146 Rs. 200/50

No:114 Rs. 200/50

No:197 Rs. 400/50

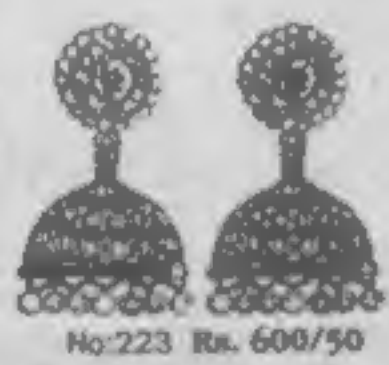
No:3 Rs. 200/50

No:43 Rs. 150/50

No:268 Rs. 600/50

No:223 Rs. 600/50

No:231 Rs. 300/50

No:834 Rs. 450/50

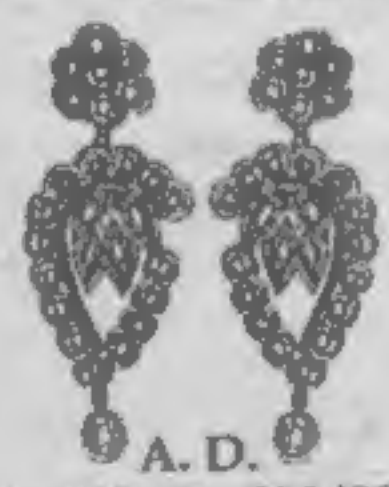
No:82 Rs. 400/50

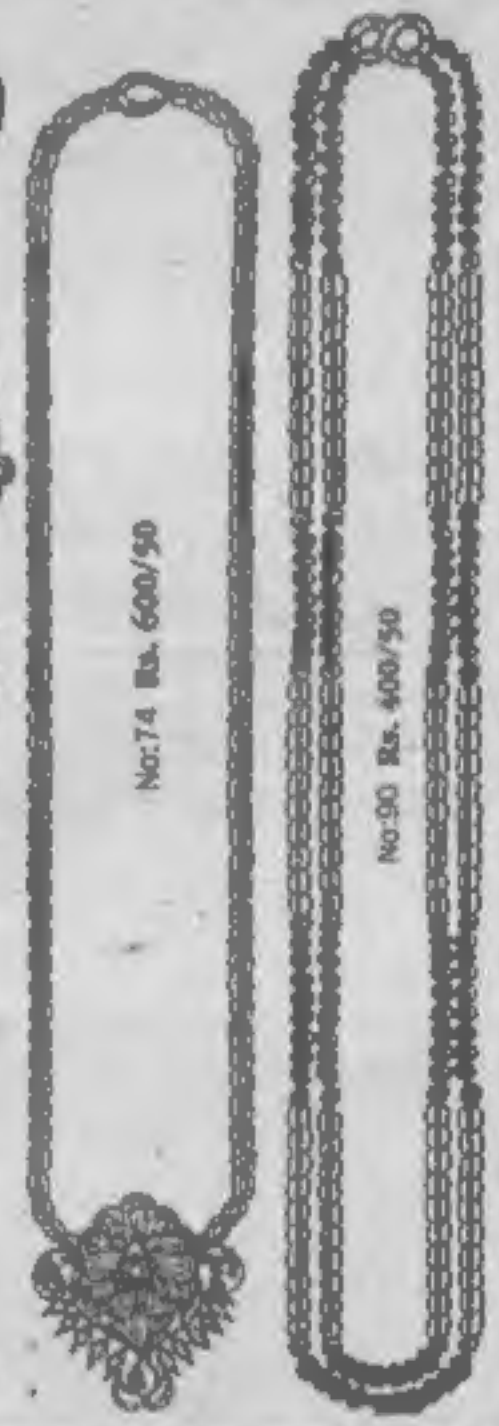
A.D. No:901 Rs. 350/50

A.D. No:907 Rs. 300/50

A.D. No:867 Rs. 500/50

No:74 Rs. 600/50

No:90 Rs. 400/50

A.D. No:828 Rs. 1550/50

MERI GOLD COVERING WORKS
 P.O. Box 1405, 18, Ranganathan Street, T. Nagar,
 Madras 600 017, Phone: 444671, 442513

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 100/-

ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1995 జూలై నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

Tajl Prasad

Tajl Prasad

*పై ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలో గానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) * మే నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. * మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 100/-లు బహుమానం. * వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టు కార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు వంపాలి: చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు - 600 026.

మార్చి నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : పేకమేడలు కడితే ఎలా? రెండవ ఫోటో : భవితకు పునాది వేయాలి ఇలా!

వంపినవారు : ఎం. ఛాయాదేవి, ఇండియన్ బ్యాంకు,

న్యూ నల్లకుంట, హైదరాబాద్ - 500 044.

బహుమతి మొత్తం రు. 100/- నెలాఖరులోగా వంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా : రూ. 60.00

చందా వంపవలసిన చిరునామా :

డాక్టర్ ఎజిఎస్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు - 600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

దూరతీరాలలో ఉన్న మీ బంధుమిత్రులకు
మీరు ఇవ్వదగిన ప్రయాతి ప్రయమైన కానుక

చందమామ

వారికి కావలసిన భాషలో చందమామను అందజేయండి :

అస్సామీ, బెంగాలీ, ఇంగ్లీష్, గుజరాతీ, హిందీ, కన్నడం, మలయాళం,
మరాఠీ, ఒరియా, సంస్కృతం, తమిళం, తెలుగు.

దూరదేశంలో ఉన్నప్పటికీ వారికి మాతృదేశంలో ఉన్న మరురానుభూతిని కలిగించండి :
సంవత్సర చందా :

అఫ్ఝరియా, జపాన్, మలేషియా & శ్రీలంక

నీ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 117.00 ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 264.00

ప్రాప్స్, టింగహూర్, ఇంగ్లండు, అమెరికా,
వక్స్ మజర్వీ & ఇతర దేశాలు

నీ మెయిల్ ద్వారా : రూ. 123.00 ఎయిర్ మెయిల్ ద్వారా : 264.00

మీ చందాండు 'చందమామ పబ్లికేషన్స్' పేరు మీదుగా దీమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా గాని,
మనిషిగర్ ద్వారా గాని కింది చిరునామాకు పంపండి :

నట్కల్ శేషన్ పువేజర్, చందమామ పబ్లికేషన్స్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళి, మద్రాసు-600026

